

D 1,90 €; CH 2,60 CHF; A 1,70 €; NL 2,00 €; B 2,00 €; BIH 1,80 KM; MK 45,00 DEN; CG 0,75 €; HR 10 KN; SLO 1,80 €

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 499. CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

ČOVEK DOPADLJIVOG LICA

★ DOK HOLIDEJ ★

499

Frenk Larami

ČOVEK DOPADLJIVOG LICA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 499

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

A MAN WITH AN ATTRACTIVE FACE

Recenzija i adaptacija

MAP

Štampa: 23. XII 2015.

Tržište: 01. I 2016.

CIP–Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – A MAN WITH AN ATTRACTIVE FACE

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: MAP

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Specijalni kockarski revolver malog kalibra zvani „deringer” preteći se pojavio u rukama kockara. Bio je uperen u Elfego Baseta koji se pitomo osmehivao stavivši ruke na zelenu čoju kartaškog stola.

– Kec koga si izvukao da bi napravio „ful”, Basete – procedio je kockar kroz zube – isti je onaj kojeg sam ja maločas odbacio, kec „tref”. Kako se desilo da si ga uzeo sa gomile odbačenih karata?

Ostali učesnici igre poustajali su i udaljili se od stola ostavljajući Baseta i kockara same, jednog naspram drugoga. Naime, kockar je sedeo preko puta Baseta i čvrsto držao revolver uperen tačno u njegove grudi. U salunu je zavládala tišina, jer su svi prestali da pričaju usredsredivši se na predstojeći obračun koji je „mirisao” u vazduhu. Elfego Baset, star oko trideset godina i odeven u kaubojsko odelo, sa otvorenim, dopadljivim licem, samo je slegnuo ramenima.

– Ko kaže da sam ga uzeo sa gomile odbačenih karata? – upitao je dižući ruke od stola. – Znam samo da sam kupio još jednu kartu posle prve podele i to je bio kec „tref”. Tako sam kompletirao „ful” kečeva sa dva kralja; to je kombinacija koja se teško može tući.

Kockar se namršti.

– Da, ta kombinacija je jača od ove koju ja imam, ali taj kec „tref” je došao

sa pogrešne gomile, što znači da „pakuješ” karte i varaš u igri, druškane.

Elfegov osmeh se sledio, dok su mu ruke na trenutak izgledale kao ukočene. Zažmurio je svojim sitnim svetlozelenim očima i hladnim pogledom odmerio kockara.

– To baš i nisu prijateljske reči, mister.

– Nisu, niti će ih ovde za tebe i biti. Ako ti nije poznato, u ovom salunu ne trpimo „pakere” i prevarante.

– Jako ste oštri i zato...

– Ne moram ja da čuvam svoju službu, – prekinuo ga je kockar – a još manje da se nerviram. Imam te u šakama, Basete. Mogao bih da ti prosviram kuršum kroz glavu i siguran sam da mi niko ne bi zamerio. Čak ni šerif...

Elfego slegnu ramenima.

– Dosta toga ste napričali, ali čime dokazujete te vaše tvrdnje?

– Šta? Hoćeš da kažeš da nisi uzeo keca sa gomile odbačenih karata? Eto, ja tvrdim suprotno!

– A ja opet kažem da sam ga podelio iz špila iz kog sam davao karte ostalima! Dakle, zamislite se malo, mister. Taj špil kojim smo igrali nije nov. Odavno je prošlo vreme kada je otpečaćen, zar ne? Ivice su zamašćene i već pomalo iskrivljene. U stvari, treba samo da ih pogledate, pa da vidite da sam u pravu.

– Pa šta?

– To su karte marke „bajkito”, iste kao i ostale u salunu, zar ne?

Kako mu kockar nije odgovorio, obazreo se oko sebe i zadovoljno konstatovala da je nekoliko ljudi potvrdno klimnulo glavama.

– U redu, tako je. A ko kaže da u špilju nisu mogla biti i dva keca „tref”? Možda je još jedan slučajno ubačen iz drugog špila.

– Gluposti! To nije moguće!

– Znam da je malo verovatno, ali kunem se da nisam „pakovao”, niti uzeo kartu sa pogrešne gomile. U stvari, najlakši način da se to dokaže je da se proveriti gomila odbačenih karata i vidi da li je keca tref još uvek tamo.

– Uvijaš, lažeš i izvrđavaš!

– Samo pokušavam da spasem glavu... a o reputaciji da i ne govorim.

– Ima pravo da traži proveru, Čese – dobacio je jedan od igrača koji su stajali malo dalje.

Kockar se kratko vreme kolebao, a onda klimnuo glavom.

– U redu. Potraži kartu, ali prethodno zavrni rukave na košulji. Neću nikakve smicalice.

Elfego se kiselo osmehnuo, zavrnuo je rukave do iznad lakata i zadovoljnog lica počeo okretati slikom na gore odbačene karte. – Trebalo bi da bude pri vrhu – rekao je.

Sve oči bile su kao prikovane za karte. Dok je Elfegovo lice polako postajalo sve zabrinutije, kockar je svakim sekundom postajao sve samouvereniji. Onda je Elfego odmahnuo glavom, desnu ruku spustio ispod stola, a levom nastavio da prevrće karte.

Naravno, istog trenutka kockar je primetio da je Elfegova ruka ispod sto-

la i bacio se unazad. Ali, to je već bilo kasno, jer je neku sekundu kasnije Elfegov kolt kalibra „45” zagrmio ispod stola. Udar teškog zrna odbacio je Česa nekoliko stopa dalje na pod. Pogođen tačno u stomak, on se refleksno savio u pojasu i povukao obarač „deringera”.

Oštar i praskav pucanj malog pištolja bio je prigušen gruvanjem Elfegovog kolta koji je sada već bio iznad stola i bučno bljuvao vatru. Kockar se okrenuo oko sebe, izgubio dah i pao kao pokošen ispred posmatrača koji su se munjevito raspršili na sve strane.

Elfego Baset mirno je stajao sa revolverom u ruci i posmatrao karte razbacane po stolu udarom metka. Cela prostorija bila je zamagljena od barutnog dima.

– Nije imao razloga da me nazove prevarantom – rekao je i pruživši ruku, između razbacanih karata uzeo keca „trefa”. No, niko više nije znao da kaže odakle je taj keca došao. Mogao je ispasti iz Elfegove ruke isto toliko koliko i iz gomile odbačenih karata. No, više niko nije hteo oko toga da se prepire...

U salunu se čuo žagor, a nekolicina ljudi se glasno nakašljala. To je moglo da znači odobravanje, ali i osudu svega što se desilo. Međutim, Elfego je pustio da karta lepršajući padne na sto. Onda se osmehnuo i počeo da skuplja svoju zaradu.

Čuo je da su se vrata iza njega otvorila i obišao oko stola kako bi imao bolji pregled situacije. U levoj ruci je držao novac, a u desnoj kolt i uzdahnuo. Priblizavao mu se šerif sa uperenom skraćenom dvocevkom.

– Samo polako, momče – dobacio je čuvar zakona, jedan postariji, ali po

izgledu bi se reklo, veoma energičan i odlučan čovek. – Uradi dve stvari, ali vrlo lagano – prvo, vrati oružje u futrolu, a onda položi novac na sto.

– Novac je moj, mister – odvratio je Elfego i progutao pljuvačku, jer je šerif palcem zapeo obarač dvocevke. Uzdahnuo je duboko, spustio novac na sto i vratio kolt u futrolu.

Šerif je klimnuo glavom, ali nije pustio obarač.

– A sada mi reci šta se desilo – kazao je i ovlaš odmerio nepomično kockarevo telo.

Elfego je video da je vrag odneo šalu i u nekoliko rečenica ispričao šerifu svoju verziju. Kada je završio, čuvar zakona je podigao glavu i pažljivo pogledao sve prisutne.

– Ima li nekoga da tvrdi suprotno?

– Manje više je tako – dobacio je barmen koji je ujednačenim pokretima glancao šank.

– Manje ili više? – dobaci šerif radoznalo.

Barmen se zbuni i nesigurno se počea iza uha.

– Pa... nismo sigurni odakle je odjednom iskrsnuo taj kec „tref“... sa gomile odbačenih karata ili iz njegove ruke. Karte su na kraju bile izmešane i niko nije pratio šta se tačno dešava.

– Dobro, mislim da imamo vremena da sve detaljno ispitamo. Neka neko od vas pokupi rasute karte i neka ih pregleda. Znate dobro šta treba tražiti.

Posle nekoliko minuta, sve karte su bile složene i ispostavilo se da postoji samo jedan kec „tref“. Šerif je ozbilno odmerio čoveka ispred sebe.

– Nisam ni u snu nameravao da „pakujem“ – odvratio je Elfego bezazleno

se smešeci. – Ali, kada je Čes odbacio keca verovatno je kliznuo preko gomile, tačno do špila za deljenje. Ja to nisam primetio i verovatno sam pri deljenju karata „uhvatio“ tog keca koji je pripao baš meni. U svakom slučaju, nije mi bila namera da varam, kunem se.

Šerif ga je nekoliko trenutaka ozbiljno posmatrao, a zatim mu pokretom dvocevke naredio da pođe.

– Hajde, krećemo!

Elfego se trže.

– A šta ću sa novcem?

– Ponesi ga.

On se pritajeno osmehnu i rukom zgrnu novac. Činilo mu se da šerif ipak ne namerava da ga uhapsi. Čim mi je dozvolio da ponesem novac, stvar će biti u redu, zaključio je.

Ali, nije bilo tako.

Dok su išli glavnom ulicom ka zgradi zatvora, čuvar zakona zastade kod kapije ispred dvorišta crkve. Pokretom ruke pokazao je prema zatvorenim vratima same crkve napravljenim od balvana i dasaka.

– Na levoj strani od ulaza nalazi se kutija za prilog siromašnima – dobacio je mirno.

Prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je Elfego shvatio smisao onoga što je rekao šerif.

– Oh, čekajte malo, mister! – pobunio se. – Ovde ima više od stotinu dolara!

– Samo ti to ostavi tamo gde sam ti rekao, druškane. Pažljivo te pratim i nemoj da vidim da ti ruka slučajno sklizne negde niže.

Elfego žalosno odmeri gomilu novca u ruci.

– Onda više neću imati novca, šerife. Ni jedan prebijeni cent.

– Zar? A koliko si imao kada si došao u grad?

– Dva dolara... i nešto sitnine.

– Uzmi dva dolara, a ostalo neka ide siromašnima. A sada napred i bez podvala!

Elfego izvuče dva dolara iz gomile, stavi ih sebi u džep, a onda lagano krenu prema crkvenim vratima. Za trenutak je zastao i malo se okrenuo. No, šerifovo lice bilo je neumoljivo i bezizražajno i on shvati da je vrag odneo šalu. Glasno uzdahnu i sa žaljenjem spusti novac u drvenu kutiju pričvršćenu za zid. Umorno klonulih ramena se lagano vratio do ulice.

– A sada ćete me uhapsiti, zar ne?

Šerif odmahnu glavom.

– Ne. Nego... ona raga sa belom zvezdom oko oka... je li tvoja?

Elfego klimnu glavom, ne verujući da će mu šerif posle svega ipak dopustiti da odjaše.

– Penji se na konja i odlazi iz grada – dobacio je čuvar zakona mirno.

– Naravno – odvratio je Elfego spremno i požurio prema prašnjavom konju koji je oborene glave stajao uz privezište. Jednim skokom vinuo se u sedlo i kada je podigao glavu, ponovo se suočio sa pretećim tamnim cevima skraćene dvocevke. Progutao je knedlu, ali nije ništa rekao.

– Za Česa nije nikakva šteta – dobacio mu je šerif mirno. – Isti slučaj bi bio i s tobom da je ishod kojim slučajem bio obrnut. Nisi vredan troškova koje bi izazvalo suđenje i tvoja hrana do dolaska okružnog terenskog sudije. Zato odlazi što brže možeš. Ako se ikada vratiš na moju teritoriju, znaj da ću te

ubiti čim te vidim, Basete. Da li ti je to jasno?

– Sasvim jasno, šerife. Zahvaljujem.

– Gubi se!

Elfego hitro zategnu vođice i potera umornog konja. Šerif je ostao na istom mestu i pratio ga pogledom sve dok nije izjahao iz grada.

Onda je sa olakšanjem odahnuo i lagano pošao prema svojoj kancelariji.

* * *

Iako je bio srećan što je sačuvao „glavu na ramenima”, Elfego je bio u goroj poziciji nego kada je došao u grad. Tada je imao nekoliko centi više i računao da će moći da priušti sebi čašu piva i pošten obrok pre nego što pođe u potragu za nekim poslom. Odstupio je od te namere privučan partijom karata, a kada mu je keč „tref” gotovo uleteo u ruke, nije bio u stanju da se odupre. Uopšte uzev, on je bio čovek koji s teško mogao doleteti iskušenju bilo koje vrste, a pogotovo kada mu se činilo da će, kao ovoga puta, imati veliku šansu da osvoji dosta novca.

No, sve se završilo prilično neslavno i sada su mu u džepu zveckala samo dva dolara koja nije imao gde da potroši. Naime, nije se usuđivao da se po mraku ušunja u grad, a do najbližeg naselja bilo je gotovo tri dana jahanja. Bio je to veliki poduhvat za nekoga sa praznim želucem i umornim konjem.

Pomislio je kako će morati da potraži i ulovi neku divljač ili pak, upeca ribu koja bi mu koliko-toliko utolila glad. Ali, izgleda da ga je zla sreća još uvek pratila, jer nije uspeo ništa da upeca. Riba neće na mršav mamac, pomislio je razočarano i onda se okrenuo divljači.

Međutim, omču od žice koju je zategao iznad jazbine prerijskog kunića, životinja je pokidala i odnela sa sobom, a bio mu je to poslednji komad koji je imao u bisagama.

Zatim je naišao na trag jelena koga je pratio celo jutro, da bi na kraju u žbunju uznemirio dremljivog grizlija, tako da je morao da beži glavom bez obzira. Konj koji ga je čekao čuo je grizlijevo besno mumlanje i otrgnuvši vezu, pobegao na drugu stranu reke. Elfego se spasao na jedini mogući način, a to je bio skok sa tridesetak stopa visoke obale u dubok vir ispod sebe. U tom skoku izgubio je pušku, ali je ipak uspeo da se dočepa druge obale, nađe konja i odmagli dalje.

Kasno posle podne creva su mu toliko krčala da mu se činilo kako se čuju na četvrt milje unaokolo. Onda je nabasao na jazbinu prerijskih pasa i posle mnogo muke uspeo da ulovi jednog, iako mu je meso bilo neukusno i polusirovo. No, to je ipak bila kakva-takva hrana i uz nešto sreće sa tim skromnim rezervama mogao je stići do Vudrafa, malog planinskog grada do koga bi, po njegovoj računici, trebalo da dođe sutradan uveče.

Ponadao se da će tamo imati bolju sreću.

Ali, Elfego Basetu se sreća osmehnula mnogo ranije.

Još je bilo pre podne kada je izbio na vrh uzvišenja sa koga je, na razdaljini od otprilike pola milje, ugledao nakrivljenu diližansu. Zategao je vođice, neprestano osećajući mučninu od „obroka” koji je sebi juče pripremio.

Diližansa je ležala nakrivljena na stranu i bila bez zadnjeg točka na kome

su bili polomljeni paoci. Neko se trudio da je ispravi koristeći se debelom granom kao polugom, dok je grupa ljudi stajala sa strane i posmatrala. Jedan čovek sedeo je pod obližnjim drvetom sa rukama prekrštenim na trbuhu i šešišrom navučenim na lice. Po svoj prilici je spavao. Na travi, malo podalje od njega, ležala je jednocevna puška zvana „sačmara”.

Elfego je pogladio šakom neobrijanu bradu i pritiskom kolena lagano poterao konja napred. Zapazio je da ga je čovek koji se baktao oko kola primetio i da je zastao u poslu...

Dok se približavao praćen ispitivačkim pogledima putnika koji su stajali pored kola, Elfego je na bočnom delu polomljene kočije pročitao natpis „Vels Fargo Kompanija”. Izgleda da su diližansom putovala svega četiri putnika, jer ih se samo toliko nalazilo oko kola; bila su to tri čoveka i jedna mlada žena. Sudeći po njihovim crnim šeširima sa okruglim obodom, košuljama bez okovratnika, dugačkim tamnim sakoima i biblijama u kožnom povezu, nesumnjivo se radilo o mormonima. Devojka je bila obučena u dugačku pepita haljinu zakopčanu do grla, a lice joj je senčio, skoro sakrivao, šešir četvrtastog oblika koji joj je padao duboko na čelo.

Elfego je odmerio čoveka koji je spavao ispod drveta, ali ovaj se nije ni pomerio. Kada je prišao, čovek koji je poslovaio oko kola pozdravi ga pokretom glave.

– Dobar dan, stranče. Ja sam vozar ovih kola i kao što vidite... – dodao je, a onda mahnuo rukom. – Da ne idete možda u Vudraf?

– Idem baš tamo. A koliko mogu da procenim, vi ste u nevolji.

– Da. Polomio nam se zadnji točak. No, čak i ako bih uspeo da ga namestim, ne bismo mogli da krenemo. Oni đavolji konji... ovaj, izvinite, gospođice. U stvari, zaprega je u toku noći odlutala i pošto nisam uspeo da pronađem te lude životinje, ovde smo praktično prikovani. Ako biste bili dobri da u Vudrafu potražite stanicu kompanije „Vels Fargo” i kažete upravniku da se ovde nalazi grupa mormona na putu za Solt Lejk Siti, mi... bili bismo vam strašno zahvalni, mister.

Vozar se osvrnu oko sebe i nešto tiše nastavi.

– Ne bi me čudilo ako bi vas mormoni stvarno nagradili. Do sada ih je probilo sto znojeva što smo se našli ovako, na otvorenom putu, s obzirom na toliko zlato koje nose sa sobom.

Elfego je uspeo da sačuva isti izraz lica.

– To, bogami, mogu da shvatim. Čovek nikada ne zna ko bi mogao da naiđe – dodao je i pokretom glave pokazao na čoveka koji je spavao. – Ko je ovaj?

Vozar se namršti.

– Majk Kakril, službeni čuvar diližanse, ali od njega slaba vajda. Uopšte nije hteo da mi pomogne. Rekao je da to nije njegov posao, otišao tamo i mirno zaspao. Čujete li ga samo kako hrče?

– Baš to i slušam – odvrati Elfego mirno. Već sledećeg trenutka u njegovoj ruci se našao kolt, a zapinjanje obarača jasno se čulo u tišini koja je zavládala. – Samo vi lepo dignite ruke, narode – dobacio je ugledavši začuđene poglede. – Poređajte se svi ovde, pored ove uspavane lepotice.

– Šta? – zausti vozar i lice mu se natmuri. – Šta hoćeš od nas, ti, prokleti kućkin sine?

Elfego podiže ruku.

– Hej, pazi kako s izražavaš pred ovom mladom damom, amigo – odvratio je i zamahnuo revolverom. Teška drška dobro je „zakačila” nesrećnog vozara po glavi i on se bez glasa srušio na zemlju.

Devojka je kratko kriknula i pribila se uz starijeg čoveka koji joj je verovatno bio otac. Elfego je ponovo ispravio kolt, tako da su sve četvoro sledili pravac koji im je pokazao i stali u senku drveta pod kojim je čuvar spavao. Jedan od putnika slučajno je dodirnuo spavača nogom, a on je odjednom đipio i onako bunovan zbacio šešir sa lica.

Ugledavši onesvešćenog vozara i stranca sa uperenim koltom, čuvar baci pogled prema sačmari koja je ležala u blizini. No, pre nego što je bilo šta uspeo da uradi, Elfego je izvadio čizmu iz uzengije i snažno udario čoveka u slepoočnicu. Ovaj se zateturao, a onda dobio još jedan jak udarac i uz krkljanje se s treskom stropoštao na zemlju.

Ne želeći da gubi vreme, Elfego je sjahao, uzeo njegovu sačmaru sa zemlje i uperio je na mormone. Pomislio je da takav „blizak susret” baš i nije dobar, pošto će oni kasnije biti u stanju da daju vlastima njegov tačan opis. No, to nije mogao da spreči, niti da pravi bilo kakve gluposti. Zlato mu je bilo najvažnije i hteo je da ga se dočepa. Ako bude brz i dovoljno pametan, niko neće moći da mu uđe u trg.

– Gospodo – obratio im se odlučno i oštro – saznao sam da nosite dosta zlata sa sobom. Trenutno me ne interesuje

čemu je ono namenjeno, ali hoću da mi ga odmah predate. Uostalom, meni je taj plemeniti metal preko potreban.

– Ali, to je naš poklon za hram svevišnjem tvorcu...! – rekla je devojkā užasnuto.

– Ne interesuje me čemu je namenjeno, zar niste čuli?

Stariji čovek uhvati devojkā za ruku.

– Uzalud, kćeri, on nas ne sluša – kazao je tiho.

Elfego se isceri.

– Tačno, psalmopevče, to je đavolski tačno. I zato vam predlažem da ćutite, budete mirni i učinite ono što tražim od vas. Jasno?

Poslednje reči izgovorio je glasom koji je ličio na rezanje, tako da se devojkā prestrašeno priljubila uz oca i stisnula ga za ruku. Mormoni izmenjaše zabrinute poglede, a jedan od njih reče – Mislim da bi trebalo da uradimo ono što od nas traži. Nema nikakvog smisla da bilo ko bude povređen ili nešto još gore. Na kraju krajeva, to je samo zlato.

– Ali... namenjeno je za izgradnju hrama. Za... za svevišnjeg... – usprotivio se treći, krupan i debeo šezdesetogodišnjak.

Elfego mu priđe i dotače ga vrhom sačmare.

– Želiš li da umreš, stari?

Čovek preblede i uzmaknu.

– Nisam ni mislio da želiš – ironično se iskezi Baset. – Dakle, dogovorili smo se – dobacio je zapinjući oroz. – Dajte ovamo to zlato!

Sada više nije bilo oklevanja. Mormoni su izvadili torbice, Elfego ih je uzimao i preručivao zlato u svoje bīsage. Zatim je ponovo uzjahao konja,

dodirnuo prstima obod šešira u znak pozdrava uplašenoj devojkā i krenuo; nešto dalje skrenuo je sa puta i pošao u brda.

Ispod drveta se začulo stenjanje. Mlada mormonka ispunjena brigom prišla je stražaru Majku Kakrilu.

* * *

Teri Morgan je bio upravnik Vels Fargo stanice u Vudrafu. Ljudi kojima je bio šef smatrali su ga tvrdim, neumoljivim, pa čak i veoma okrutnim. Bio je to čovek koji je odlično obavljao nezahvalan posao koji je zahtevao spretnost i inteligenciju, isto kao i brze, energične, a ponekad i surove odluke. Kompanija je od njega tražila efikasnost i sigurnost u poslovanju i on se trudio da te zahteve po svaku cenu ispuni.

Osim toga, znao je da razgovara sa ljudima i po potrebi bude taktičan i strpljiv. Tako je bilo kada je iz svoje kancelarije ispratio dva mormona, neprestano klimajući glavom i umirujući ih.

– Gospodo, budite uvereni da ćemo vam vratiti vaše zlato. Ako se nešto desi i to se ipak ne dogodi, kompanija će vam u potpunosti nadoknaditi gubitak. Garantujem vam lično da nećete pretrpeti nikakvu štetu.

Oba čoveka su mu se ljubazno naklonila i udaljila se, pobožno stežući u rukama svoje biblije. Morgan se sa osmehom okrenuo visokom mormonu i njegovoj kćeri i pozvao ih da uđu unutra. Pošto su se udobno smestili, on im se kratko predstavi. Onda čovek skide šešir i ljubazno uzvрати – Ja sam Džozef Smit, a ovo je moja kćerka Alison, gospodine.

Morgan klimnu glavom i baci pogled na papir koji je ležao na stolu.

– Vidim da vaš gubitak iznosi skoro dve hiljade dolara, mister Smit. To je vrlo visoka svota da bi je čovek smeo nositi sa sobom... Da ste vi i vaši prijatelji napomenuli da nosite toliko novca, kompanija bi organizovala da cela suma bude prenetu u specijalnom kasa-kovčežiću.

– A da li bi to sprečilo bandita da ga uzme, mister Morgane? – zapitala je Alison tiho, dok joj se duga talasasta kosa presijavala na ramenima. Njene divne plave oči hrabro su izdržale Morganov pogled.

– Pa, to ne bih mogao da kažem, gospođice – promrmlja ovaj neodlučno. – Ipak, siguran sam da bi kovčežić lancima privezan za pod prilično namučio tog nevaljalca.

– Shvatam – odgovorila je i okrenula se. – Sledeći put moraš voditi o tome računa, oče.

Smit klimnu glavom i okrete se.

– Taj novac bio je naš poklon posvećen izgradnji hrama u Solt Lejk Sitiju, mister Morgane. Svi rančeri iz našeg kraja dogovorili su se da daju izvestan procenat od našeg godišnjeg prihoda za izgradnju hrama.

– Mislite li da je pljačkaš znao da nosite toliko novca sa sobom?

– Sumnjam. Meni se čini da je... slučajno natrapao na nas. Nije li to i tvoj utisak, kćeri?

– Da, oče. Meni je taj čovek više ličio na nekog... skitnicu. Uostalom, svu krivicu nosi vozač, jer je sam pomenuo da nosimo zlato. Ubeđena sam da je on to učinio bez zadnje namere, ali... eto... Vidite šta nam se dogodilo.

– To je tačno – dodade njen otac suvo.

– Samo, ja sam siguran da je pljačka mogla biti sprečena samo da je čuvar diližanse bio bar malo oprezan. Umesto da obavlja svoju dužnost, on je spavao pod drvetom.

Morgan se nelagodno promeškolji u svojoj stolici i stisnu usne ispod potkresanih brkova.

– Da, to je problem za sebe, naravno... Uveravam vas da ću učiniti sve da se krivci nastrožije kazne. U međuvremenu, moram da vas zamolim da budete strpljivi. Naime, ako u roku od četrnaest dana pljačkaš ne bude uhvaćen i novac vraćen, kompanija će vam nadoknaditi sveukupne troškove. To je naš princip od koga nikada ne odstupamo. Dakle... – dodade on sa uzdahom – da li ste sada zadovoljni?

– Pa, mislim da jesam – kazao je Džozef Smit tiho. – Želeo sam da svoj poklon lično odnesem u Solt Lejk Siti, ali se na nekoliko nedelja mogu vratiti na ranč. No, ne duže, mister Morgane, ne duže. Želim da moj poklon koristi našem bratstvu što je pre moguće.

Morgan ustade i lagano krenu prema vratima.

– Potpuno vas shvatam i obećavam da ćemo učiniti sve što možemo, mister Smit. Zahvaljujem vam još jednom što ste dali svoje izjave, a posebno vama, gospođice Smit, jer ste našem štamparu dali tako detaljan opis pljačkaša. On ima crtača koji će na osnovu vašeg iskaza napraviti crtež toga čoveka i poslati ga na sve strane.

Kada su mormoni otišli, Teri Morgan je glasno uzdahnuo i odjednom se uzbiljio. Žurno je prošao kroz kancelariju i otvorio stražnja vrata koja su vodila

u drugu službenu prostoriju u kojoj su radili službenici na šalterima. Tamo su, na klupi koja se pružala pored zida, sedeli vozač diližanse Alek Fuller i čuvar Majk Kakril.

Kada je Morgan ušao, Fuller je ustao, dok je Kakril ostao da sedi pušeci već dogorelu cigaretu. Bio je to koščat i mišićav čovek i iako je sedeo, videlo se da je veoma visok. Usne su mu na uglovima bile povijene naniže, oči zasenčene gustim obrvama što mu je sa kukastim i jako povijenim nosom davalo zaista lupeški izgled. Sedeo je mirno, desnom rukom oslonjen na dršku revolvera.

Fuller je stajao i zbunjeno vrteo šešir u rukama, dok su ostali, iako udubljeni u posao, naćulili uši kako bi čuli svaku reč.

– Tako dakle, svi putnici kažu isto – dobaci Morgan obraćajući se vozaču. – Ti si svojim nesmotrenim brbljanjem upozorio lupeža na novac koji mormoni nose i takoreći ga pozvao da ih opljačka! To je greška koja se ne sme desiti odgovornom i savesnom službeniku ove kompanije!

– Ali... mister Morgane... – zavapio je Fuller – već sam se uplašio da ću sa ljudima ko zna koliko ostati na putu, odnosno, bojao sam se da vam neće javiti za kvar. Računao sam da... da će ga eventualna nagrada naterati da dođe ovamo i...

– A on je umesto toga hladno olakšao putnike! – prekide ga šef nervozno. – E vidiš, Fulere, to je greška koja se plaća. Naravno, i sam znaš da za neodgovorno vršenje službe i davanje poslovne tajne ne možeš očekivati nagradu kompanije?! Zato od danas slobodno možeš da tražiš drugi posao. Otpušten si!

– Ali, mister Morgane, nije mi bila namera da naškodim! Naprotiv, bio sam očajan i samo sam hteo da pomognem.

– Sa namerom ili ne, šteta je počinjena – rekao je Morgan hladno i ne gledajući više nesrećnog vozača, okrenuo se prema Kakrilu.

– A ti, druškane, ni ti se nisi najbolje pokazao. Umesto da obavljaš svoju dužnost i pomogneš u teškoj situaciji, ti spavaš pod drvetom!

Ovaj slegnu ramenima.

– A šta sam trebao da radim? – zabrunda. – Alek se baktao oko točka, no to nije imalo nikakvog smisla. Paoci su bili polomljeni, a zaprega pobegla preko noći! Samo da kažem da za zapregu ne možete da me okrivite, pošto Alek nije dobro svezao konje! Niko mi nije rekao da mormoni nose toliko novca, niti sam mogao da pretpostavim. Zato sam smatrao da ne moram da budem oprezan. Eto, to je sve.

Morgan ga hladno odmeri.

– Pa, ne bih rekao. Tvoj postupak koštaće kompaniju nekoliko hiljada dolara, znaš li to? Sreća što nam putnici nisu povređeni ili ubijeni, jer bi onda platili velike odštete. A ti ni prstom da mrdneš, zar ne?

Kakril zaškilji tako da mu se oči na tren nisu ni videle.

– Izgleda da ja treba da budem „žrtveni jarac”? Da li je to ono što hoćete, Morgane? Tražite nekoga na koga ćete da svalite krivicu?

– Ne, to nije tačno, s obzirom da tvoje karakteristike ni do sada nisu bile naročite. I ranije je bilo primedbi na račun kako obavljaš svoj posao, Kakrile. Ovaj put će te to koštati zaposlenja s

obzirom da „Vels Fargu” više nisi potreban.

Čuvar diližanse se trže, a prisutni službenici se pretvoriše u uho.

– Čekajte, ne žurite toliko, Morgane – dobaci Kakril ogorčeno. – Ja sam na ovoj vožnji zaradio dobru čvorugu na glavi, a prokletnik me je mogao ozbiljno povrediti samo da je hteo. Pokušao sam da zaštitim putnike...

– Kasno, previše kasno. Sva četiri putnika su rekla isto, a vozar je potvrdio njihove iskaze.

– Ah, đavola! Alek je ljut na mene zbog toga što nisam hteo da mu pomognem da namestimo točak! Kao što sam rekao, to nije imalo smisla i zato...

– Već sam odlučio, Kakrile! – prekid ga Morgan kategorički. – Radi se o ugledu kompanije, a ti si bio suviše aljkav i nepažljiv. Dobićeš ono što ti pripada, a onda odlazi! – dodao je Teri Morgan, okrenuo se i uputio nazad prema svojoj kancelariji.

Majk Kakril je nekoliko sekundi gledao za njim pogledom punim mržnje.

– Morgane! – odjednom je zaurao iz sveg glasa.

U trenutku okreta, Teri Morgan je pružio desnu ruku ispod sakoa, prema džepu u kome je nosio svoj „kolt specijal” kratke cevi.

Ali, Kakril je već imao kolt u ruci. Oružje je grmnulo i poskočilo, a službenici su se sakrili ispod tezge. Snažnim udarom taneta Morgan je prvo odbačen na zid, a onda se čudno presamitio i sa treskom pao tačno na lice. Niz hrapavu dasku poda počeo se slivati tanak mlaz krvi.

I sam zbunjen onim što je učinio, Kakril se uspaničeno osvrnuo oko sebe;

nijednog službenika nije bilo na vidiku, a Alek Fuller je stajao kao skamenjen, još uvek ne shvatajući šta se desilo. Pogledao je još jednom Morganovo opruženo telo, a onda brzo istrčao na ulicu.

Građani koji su se u međuvremenu počeli skupljati na trotoaru, uplašeno su ustuknuli ugledavši čuvara diližanse sa koltom u ruci. Kakril je za to vreme potrčao do mrkova vezanog na privezištu, hitro uskočio u sedlo i veštim trzajem oslobodio životinju. Zatim ju je u najbržem trku poterao niz ulicu, šibajući je po vratu krajevima kajasa.

Na vratima kompanije „Vels Fargo” pojavio se službenik bledog lica.

– Odmah pozovite lekara! – povikao je drhtavim glasom. – Teri Morgan je ranjen. U stvari, izgleda da je mrtav.

* * *

Grad Njuton bio je izgrađen na mestu gde se Ber River račva. Budući da se nalazio blizini prometnih vodenih puteva, Njuton je bio bučan grad u koji se slegalo mnoštvo ljudi, uglavnom brodara, mornara, stočara i kauboja.

Grad je nudio sva zadovoljstva koja inače mogu ponuditi mnogi prometni gradovi. To je bio razlog zbog kog se Elfego Baset odlučio da se tu zadrži i vidi šta sve Njuton može da mu ponudi. Znao je da je taj potez prilično riskantan, pošto se nalazio samo nekoliko dana jahanja od Vudrafa, ali „važni” razlozi za zadržavanje su prevagnuli.

Naime, već dugo je gladovao, bio željan dobrog jela i pića, ali i uživanja koja se mogu dobiti u zagrljaju žena. Sada je hteo da zadovolji sve potrebe i smatrao je da je to vredno svakog rizika.

Tako je Elfego, došavši u Njuton, u gradskoj štali zamenio svog konja za drugog, snažnog vranca i novo sedlo, doplativši za to razliku u ceni. Zatim je prodao sačmaru koju je uzeo od Majka Kakrila i kupio potpuno novu vinčesterku sa municijom. Onda je posetio javno kupatilo, obukao novo, tek kupljeno odelo i bogatom napojnicom častio berberina koji je sve učinio da njegovo lice ponovo bude dopadljivo i da mu da gospodski izgled.

Posle toga je, zviždućući i sa puškom preko ramena, krenuo u potragu za provodom i zadovoljstvima.

U prvom salunu na koji je naišao, častio je sebe skupom cigarom i bocom viskija, a kada je seo za sto, poručio je obilan ručak i dezert koji su mu doneli iz obližnje radnje sa kolačima. Lokalne salunske zabavljačice okupile su se oko njega kao mušice oko krčaga sa medom, sluteći da neznamac ima dosta novca. Bio je ljubazan prema njima i častio ih pićem, učtivo odbivši pozive da pođe i proveseli se u neku od soba na spratu.

U stvari, Elfego Baset je u šetnji gradom primetio jednu kuću za zabavu smeštenu u senovitoj ulici u jednoj staroj elegantnoj zgradi koja je, ranije sigurno, bila vlasništvo nekog bogataša. Kada je stigao do kapije, video je iznad vrata istaknut sledeći natpis:

„Kuća za zabavu i društveni klub Cisko Hani. Ulaz dozvoljen samo članovima”

Koštalo ga je deset dolara da postane član tog „društvenog kluba”. Držeći zlatnom bojom uokvirenu člansku kartu ušao je unutra i shvatio da su mu otvorena sva vrata bogato nameštene kuće čiji su prozori bili ukrašeni starin-

skim plišanim zavesama. Bio je začuđen iznenađujuće velikim izborom lepih i mladih devojaka, pa je sa osećanjem posebnog zadovoljstva izabrao dve – jednu Francuskinju koja je tvrdila da je doputovala iz Pariza, ali čije se poreklo verovatno završavalo u Nju Orleansu i jednu Engleskinju koja je govorila londonskim akcentom i odmah mu dala nadimak „Elfi”.

Srećno se smešeci, zakupio je apartman i pošao na sprat grleći devojke i uživajući u njihovim mirisima...

Mnogo kasnije, u spavaćoj sobi zamračenoj poluspuštenim kopcima i navučenim zavesama, Elfego se probudio u velikoj postelji i polako ustao trudeći se da ne probudi usnule devojke. Pošto je bio gladan, brzo je navukao pantalone i, prigušujući zevanje, pošao prema vratima koja su vodila u malo predsoblje ispred spavaće sobe. Njegova vinčesterka stajala je naslonjena na zid. Klimnuo je glavom i lagano otvorio vrata.

Ono što je ugledao pred sobom nateralo ga je da za tren zastane kao sleđen. Video je kako debela Cisko Hani zajedno sa dva čuvara tiho i brzo vadi zlato iz njegovih bisaga. Mora biti da su ipak čuli slab šum, pa su se istog trenutka svih troje okrenuli prema vratima odakle ih je Elfego Baset zapanjeno gledao.

Snažna i mišićava za ženu, Hani je odjednom zavatlala bisage na njega i dograbivši porub haljine izvila ga u stranu, i podigla haljinu u pokušaju da dohvati mali, draguljima ukrašeni „deringer” koji je uvek nosila sa sobom.

Elfego je rukom odbio bisage od sebe i zlatnici su se rasuli svuda po podu.

Stražari su se u istom trenu mašili revolvera, ali je Elfego odskočio unazad i, zatvarajući udarcem noge vrata ispred sebe, munjevito se bacio na pod. Revolveri su zapraštali, drvene iverke su letele svuda okolo, a kuršumi prosto zujali kroz spavaću sobu. Jedna od devojaka glasno je vrisnula i pala sa kreveta na pod na drugoj strani. Druga se zgrčila pod pokrivačima shvativši da je najbolje da se ne pomera.

Elfego je uspeo da dohvati pušku i otkotrlja se dalje baš u momentu kada su Hanini čuvari nogama provalili vrata i upali unutra. Ne čekavši ni tren, Baset je pritisnuo oroz i pogodio prvog u grudi; njegovo telo bilo je odbačeno na ovog iza njega i onemogućilo ga da precizno nanišani. To je omogućilo Elfegu da repetira pušku i ponovo opali pogodivši ovog drugog tačno u glavu. Videvši šta se dogodilo, Hani je nasumce ispalila dva metka iz svog pištoljčića, a onda potrčala prema vratima.

Elfego se tada uspravio na kolena i ispalio jedan metak okrznuvši joj „masivnu” stražnjicu. Gazdarica bordela je vrisnula i pala na pod sručivši na svog protivnika bujicu najrazličitijih psovki.

Pucnjava je izazvala pravi metež u predvorju. Neko je potrčao na sprat i otvorio vrata apartmana, a onda uplašeno zastao ugledavši dva leša. Međutim, Elfego Baset nije gubio vreme. Natrpao je rasute zlatnike u bisage, zgrabio odelo i čizme i sa stvarima u naručju, i revolverom u ruci istrčao u hodnik; odatle je lako izašao, jer je pri dolasku primetio da postoji izlaz na sporedne, dvorišne stepenice. Deset minuta kasnije, napustio je grad neprestano se osvrćući.

* * *

Dok Holidej je stigao u Vudraf dva dana posle obračuna čuvara diližanse sa šefom iz „Vels Fargo” kompanije. Mada su se strasti polako stišavale, svi su još uvek pričali o tome, nagađajući šta će biti sa Kakrilom i opljačkanim novcem. Mnogi od njih su sažaljevali vozara Aleka Fuleru za koga su gotovo svi smatrali da je žrtva nesrećnog sticaja okolnosti i preterane Morganove strogosti.

Smestivši se u hotel, Dok je otišao da potraži Fuleru sa kojim je bio dugogodišnji poznanik. Naime, Alek je vozio kočije kompanije „Vels Fargo” po celom Divljem zapadu, a Holidej je, kao što se zna, često negde putovao. Tako je nastalo poznanstvo iz koga se izrodilo korektno prijateljstvo. Osim toga, Holidej je želeo da pomogne Aleku i zbog njegove porodice, žene i petoro dece od kojih je najstarija devojčica imala svega trinaest godina.

Zabrinuti Fuler dočekao je gosta u svojoj maloj kući na kraju grada. Situacija nije bila nimalo ružičasta, ali je gospođa Fuler sačuvala vedar duh, veselo pozdravila Doka i odmah ga poslužila svojom izvanrednom pitom od jabuka.

– Drago mi je što ste ovde, Dok – pozdravio ga je Alek Fuler. – Možda će čovek vašeg iskustva moći da mi da neki savet. Čuli ste šta se desilo?

– Da. Je li Morgan teško ranjen?

– Pogođen je u grudi. Oba plućna kri-la su mu povređena i... veoma je loše. Neizvesno je da li će se izvući.

– A ti? Šta sada nameravaš?

Fuler slegnu ramenima.

– Ne znam. Više od dvadeset godina vozio sam diližansu i ne znam ništa drugo. Da Morgan nije bio tako strog, verovatno bih ostale šefove uspeo da ubedim da me zadrže. Ali, oni neće da menjaju njegovu odluku, pogotovu sada kada je Teri na ivici smrti.

– Dakle, u velikom si sosu?

– Do guše. Jedino što bi me moglo spasti je da kompaniji nadoknadim štetu. A kako to da uradim? Da uhvatim pljačkaša? Taj čovek mi uopšte nije izgledao kao zlikovac, ali eto... A što se tiče njegovog hvatanja... svestan sam da za tako nešto i nisam sposoban.

Dok se okrete i pogleda oko sebe. Troje dece je sedelo i mirno čekalo večeru, najmlađi dečkić je nestrpljivo vukao majku za ruku, dok je najstarija devojčica pomagala. To je velika porodica, pomisli Holidej i ne treba da strada zbog očeve brzopletosti i preterane strogosti njegovog šefa.

Nešto se tu moralo preduzeti.

– Mislim da znam tog Kakrila – do-
baci on zamišljeno. – Čini mi se da je uvek pokazivao da je usijana glava. Da, da... A šta je sa pljačkašem? Kako je izgledao?

Fuler uzdahnu.

– Obično, sasvim obično – star između dvadeset pet i trideset, visok rastom, smeđe kose i bez nekih upadljivih znakova – rekao je rezignirano, a onda nastavio kao da se nečega prisetio. – Mormoni su dali njegov opis, a najdetaljnije ga je opisala ona devojka. Štampar je rekao da će mu crtač na osnovu opisa nacrtati lik, a on će onda odštampati plakat.

– Imate štampara u gradu? – upita Dok iznenađeno.

– Da. U glavnoj je ulici, tri bloka dalje – odvrati Fuller pokazujući rukom prema centru.

Još malo su popričali, a onda je Dok ustao, pozdravio ljubaznu gospođu Fuller i decu, a Aleku rekao da će biti u vezi. Odmah je pošao da nađe štampara znajući da kod ovakvih situacija treba reagovati odmah.

Kada je stigao u štampariju, suvonjavi vlasnik je ispod prese već izvlačio prve otiske. Uzeo je pažljivo jednu od kopija i zagledao se u crtež znalački procenjujući da li odgovora opisu koji su dali mormonski putnici. Gledajući crtež, Holidej se namršti.

– Da li je to neko koga poznajete? – upita štampar.

– Ne znam, nisam siguran – odvrati Dok, još uvek pažljivo posmatrajući poternicu. – Crte lica su mi dosta poznate. Ako je to onaj na koga mislim, onda je dosta skrenuo s pravog puta i postao drugačiji nego što ga pamtim.

Dok uzdahnu, savi hartiju i ćutke je stavi u džep. Dotakavši obod šešira u znak pozdrava, izašao je na ulicu i uputio se u hotel. Po glavi su mu se vrzmale ideje kojih se i sam uplašio. Da li je uopšte moguće da je pomislio da pođe u poteru za pljačkašem i vrati ukradeni novac? Malo po malo, priznao je sebi da je baš tako. Naime, još od prvog trenutka kada je ugledao bledeg Fullera, njegovu ženu i decu, znao je da će nešto preduzeti.

U takvom raspoloženju svratio je u salun i poručio pivo. I dok mu je barman lagano punio čašu, izvadio je poternicu i još jednom se zagledao u nju. Nije ni primetio kada je u salun ušao čovek u prašnjavom kaubojskom ode-

lu, očigledno prispeo sa dugog puta. Prišavši šanku, stao je pored Doka i preko njegovog ramena spazio plakat koji je držao u ruci. Palcem je nonšalantno zabacio šešir i kažiprstom pokazao na poternicu.

– Imate li vi neke veze s tim? – rado znalo je upitao. – Mislim... da li biste mi isplatili nagradu, ako bih vam rekao gde da nađete ovog čoveka?

Holidej se trže.

– Ne, nemam nikakve veze sa ovim čovekom, a ako vas baš interesuje, nagradu za njegovo hvatanje isplaćuje kompanija „Vels Fargo”. Ali, nikakva nagrada neće biti isplaćena dok, recimo, čovek ne bude uhvaćen na osnovu informacija koje date. S druge strane, ja vam mogu dati dvadeset dolara za valjano obaveštenje, jer me ovde ipak nešto zanima.

Nepoznati lagano protrlja neobrijanu bradu.

– Pa, dvadeset dolara nije bog zna šta, ali biće dovoljno za piće. Hm... nisam sasvim siguran, ali kada sam pre dva dana bio u Njotonu, ugledao sam čoveka koji je baš dojahao u grad. Strašno liči na ovog sa crteža i mislim da bi mogao biti on... Kasnije sam čuo da je tip posle nekoliko sati morao da odmagli, jer se upetljao u neku pucnjavu koja se dogodila u „kući za zabavu” vlasnice Cisco Hani. Priča se da su pokušali da ga opljačkaju i da ih je iznenadio kada su mu pretresali bisage. Ha, ha, – nasmeja se nepoznati – upucao je debelu Hani u zadnjicu! Kažu da tip ima dosta zlata i da je nedavno sredio i jednog kockara.

– Znate li njegovo ime?

– Ne znam sigurno, mada sam čuo da ga je jedna od devojaka iz Haninog kluba nazvala Elfi. Ali, nisam baš siguran...

Dok se jedva primetno trže i kažiprstom kucnu po poternici koja je ležala na šanku.

– Pa da, dovraga! U pitanju je Elfe-go Baset! Tačno tako, to bi mogao da bude on...

Putnik se osmehnu.

– Da li to znači da ću dobiti nagradu?

– Dvadeset dolara hoćete – odvratio je vadeći jednu zelenu novčanicu. – Što se tiče nagrade kompanije, to ćemo videti. Prethodno treba da se vidi da li će biti pronađen čovek o kome ste govorili. Vi pođite u „Vels Fargo”, nađite glavnog zastupnika i ispričajte mu ovo. Ja ću rano ujutro poći za Njuton i videćemo šta će se dogoditi.

Čovek žalosno odmahnu glavom.

– Šteta. Više novca bilo bi mi preko potrebno.

Holidej ispi piće i ćutke se uputi ka izlazu. Morao je dobro da se odmori kako bi sutradan bio spreman za naporno putovanje. Ali, pre toga je trebalo da kupi opremu za put i neko drugo odelo, s obzirom da bi ovako doteran i elegantan bio suviše uočljiv.

Dok je lagano koračao glavnom ulicom, upitao se u kom trenutku je doneo odluku da pođe za Elfego Basetom i opljačkanim novcem... Naravno, hteo je da pomogne Fuleru i njegovoj porodici, ali... odluka je nekako sama iskrsla.

Ali, sada to nije bilo važno. Bez obzira kako je došlo do nje, odluku je trebalo sprovesti u delo.

* * *

Južno i zapadno od Njutona nalazilo se slan predeo koji se pružao čak do Solt Lejk Sitija. U stvari bio je to niz raznolikih jezeraca, slanih stena bele boje različitog oblika koje su se pružale prema jugu, sve do najvećeg grada Jute. Među njima je dominirala slana pustinja, bezvodan i surov kraj koga su svi zaobilazili u luku. No, bilo kako bilo, to neobično delo prirode bilo je ozbiljna prepreka za one koji su trebali da putuju na zapad. Naime svaki putnik je morao biti odlično opremljen većom količinom namirnica i dobrom zapregom snažnih mazgi kako se ne bi zaglavio negde u belom i slanom pustinijskom pejzažu.

Neki izdržljivi i hrabri uspevali su da pređu slani predeo, dok ga je najveći broj njih samo „okrznuo”, kročivši u neke delove kako bi zavarao trag i pobegao goniocima.

Dok Holidej je bio uveren da je tako postupio i Elfego Baset. Naravno, ukoliko je čovek koga je gonio zaista bio baš on. Naime, raspitivanja u Njotonu potvrdila su sve ono što mu je ispričao slučajni putnik u salunu. Što se Doka tiče, on je pokušao sve to i da potvrdi, no nije baš imao uspeha. Razgovarao je sa Cisko Hani koja je opisala neznanka, ali nije znala da kaže njegovo ime, jer su devojke klijentima uvek davale nadimke i tako im se i obraćale. To je izvesnom broju oženjenih građana uštedelo znatne neprijatnosti, pa nije postojala opasnost da neka od devojaka napravi pogrešku i javno kaže nečije ime.

Štalar u gradu takođe mu je dao droban opis stranca, iz napomenu da je konju, zbog nekog oboljenja na kopitu,

morao da stavi posebnu potkovicu. Holidej je od svega ovoga sastavio određenu sliku, sada potpuno siguran da je čovek koga traži baš Elfego Baset. Bilo je jasno da je begunac krenuo prema jugu, a onda, skrećući na zapad prema slanoj ravnici, pokušao da prikrije trag. Pošto je Holidej znao da Elfego nema sa sobom tovarnog konja, sa sigurnošću je zaključio da prelazak ne dolazi u obzir. Naravno, Baset je želeo da eventualni gonilac pomisli kako se on uputio baš preko zaslepljujuće slane doline, ali Dok je konačno otkrio mesto gde je ovaj napravio „tajni obilazak”.

Naime, jahao je celo jutro pre nego što je zaključio da je njegov čovek ponovo skrenuo na čvrsto tlo. Onda je, negde oko sredine popodneva, primetio da se pojavio još jedan par tragova koje je, zajedno sa prvim, pratio još dobar čas. U početku nije bio toliko siguran, ali kasnije se uverio da su drugi tragovi noviji i svežiji od onih koje je za sobom ostavio Elfego Baset.

Neko se nalazio između njega i pljačkaša diližanse.

Dok uzdahnu i izvukavši svoju vinčsterku kalibra „44” stavi metak u cev. U slučaju nužde trebalo je samo da zategne obarač... A predosećaj mu je govorio da je opasnost blizu.

Nalazio se u šumovitom području, ali putovanje je bilo sve teže zbog guste šikare koja je rasla na proplancima i između panjeva oborenog drveća.. Onda je naišao na veliki uspon što ga je dodatno umorilo i ozlovoljilo. To je značilo da se udaljavaju od slane ravnice, a to mu, u ovom slučaju, nije bilo ni malo logično.

Pa ipak, tragovi su i dalje vodili u istom pravcu tako da je zagonetka bivala sve veća. Kroz gusto granje koje se njihalo na vetru bacio je pogled ka nebu i u trenutku se stresao. Teški olovni oblaci dolazili su sa horizonta i najavljivali kišu. Osim toga, mrak se spuštao strahovito brzo.

Nastavio je da jaše, jer nije imao kud. Posle otprilike pola milje naišla je oluja. Prvo se začula potmula tutnjava, a onda je vatrena strela zaparala nebo. Odjeknuo je gromovit prasak i kiša je počela da lije takvom snagom da je bio potpuno mokar i pre nego što je iz smotuljka sa čebetom uspeo da izvuče svoju kabanicu. Ipak, zaustavio se ispod jednog granatog drveta, navukao ogrtač i lagano nastavio dalje. Proklinjao je kišu. Ako bude nastavila da pada tom snagom, potpuno će izbrisati sve tragove. Zato je odlučio da sjaše i vodi konja za uzdu pokušavajući da bolje osmotri tlo koje se lagano pretvaralo u blatnjave potočiće vode. Osim toga, svetlost je bila sve slabija i Dok razočaran zaključio da je izgubio ovu bitku. Naime, nije bilo nikakve mogućnosti da ponovo pronađe trag.

Stisnuvši usne od besa zastao je ispod velikog granatog drveta koje mu je pružalo koliko – toliku zaštitu. Odatle je mogao da na miru osmotri okolinu pokušavajući da nađe suv teren gde bi mogao da se ulogori za noć. Oluja se polako stišavala, a vetar je duvao sve slabije.

I baš u trenutku kada je primetio jednu stenovitu nastrešnicu koja mu je mogla pružiti dovoljan zaklon, Holidej se trgao. Digao je glavu i šireći nozdrve, pažljivo omirisao vazduh. Do vraga,

bio je u pravu – iz blizine se osećao miris dima.

Nekoliko trenutaka kasnije, nešto malo više ispred njega na padini, vijugao se gust stub dima koji se provlačio kroz granje, a onda išao još dalje, prema nebu.

Dok se zamislio. Znao je da Elfego Baset nije toliko lud da založi vatru koja bi odmah privukla eventualne gonioce. Zaključio je da bi to morao biti jahač čiji su se tragovi nešto kasnije pridružili Elfegovim, a koje je i sam sledio. Pomislio je da bi moglo da se radi o nekome koga je poslala Cisko Hani kako bi raščistila račune sa Basetom i osvetila se za povredu. Uostalom, ko zna...

Sada je trebalo biti oprezan. On izvuče pušku iz futrole, još uvek je zadržavajući ispod kišnog ogrtača. Poveo je Miga do stenovite nastrešnice koju je maločas ugledao i vezao ga za jedan kamen. Zatim je zbacio kapuljaču s glave i blatnjavom stazom počeo da se penje uz padinu, rešen da otkrije šta se događa.

Lebdeći u vazduhu, dim je plovio niz padinu, njemu u susret. Pažljivo ga je omirisao, ali nije mogao da razabere miris pripremanog jela. To ga je još više uznemirilo. Ako je neko toliko lud da naloži vatru na otvorenom prostoru da bi se osušio, onda bi vatru verovatno iskoristio i za pripremanje hrane. A možda je taj, ma ko to bio, nameravao da upotrebi vatru samo kao mamac...

Čovek vičan lukavstvima divljine sigurno bi tako postupio. Znači, mogao je da bude Baset ili pak, neko od Hani-nih nasilnika.

Onda je sa padine odjednom odjeknuo pucanj, a gromki prasak je uskomešao vazduh i snažno zazvonio mokrom šumom, odbivši se zatim o podnožja obližnjih brežuljaka. Dok se instinktivno bacio na zemlju, a olovno tane otkinulo je komad kore drveta neposredno pored njegove glave. Tiho je opsovao, jer su mu se pokvasile pantalone na kolenima.

Nije se ni pribrao, a puška je ponovo planula. Ovoga puta tane je bućnulo u blato samo nekoliko santimetara od njegovog lica. Brzo se otkotrljao u stranu nastojeći da stigne u zaklon iza jednog palog stabla, dok su još dva hica zaparala vazduh. No, uspeo je da stigne do drveta i, klečeći na jednom kolenu, prisloni kundak puške uz rame. Ispalio je četiri metka prema padini i pre nego što je odjek pucnjave zamro u daljini, skočio je i pojurio prema drugom zaklonu. Onda se okliznuo i nezgodno zateturio da bi sekud—dva kasnije osetio tup udar kuršuma koji je prošao kroz raširenu kišnu kabanicu i odleteo dalje.

No, do tada je već otkrio mesto odakle je nepoznati gađao. Bio je to mali kameni ispust iza jednog drveta koje je na padini raslo pod čudnim uglom. Odmah mu je bilo jasno da će morati da se popne iznad njega kako bi mogao da ga uzme na nišan. Ali, najpre ga je morao naterati da „zadrži glavu” u zaklonu. Zato je nanišanio prema drvetu i pustio cev nekoliko santimetara niže da bi kuršum pogodio kamen i zemlju oko korena. Ispalio je jedan za drugim četiri hica. Dok su se kuršumi odbijali od kamenja i zviždali kroz vazduh, on

je skočio i svom snagom potrčao uz padinu pod kosim uglom.

Uspeo je da se dočepa zaklona iza jedne izvaljene stene, odakle je lepo mogao da vidi neznaničeve noge. Ali, ni taj se nije lako dao. Uprkos poslednjem kuršumu koji tek što se odbio od stene i odleteo kroz vazduh, on se prevrnuo na leđa i pogledom osmotrio padinu oko sebe.

Naravno, ugledao je Holideja i odmah pripucao. Iako ga je osmotrio samo za tren, Dok je u njemu prepoznao čuvara diližanse, Majka Kakrila. Prineo je pušku ramenu i ponovo pripucao. Ali, ispalio je samo nekoliko hitaca, jer mu je magacin ostao prazan. Izustivši glasnu kletvu, odbacio je pušku i izvukao svoj kolt sa drškom od slonovače. U trenutku kada mu se kolt našao u ruci, Kakril je već nestao iza planinskog prevoja. Dok je jasno mogao da čuje bat njegovih nogu u trku.

Glasno je uzdahnulo zaključivši da mu je današnji dan jedan od onih kojima se neće moći pohvaliti.

Mrak se spuštao vrlo brzo. Mada je kiša skoro prestala, padina je bila blatnjava i klizava. Odjednom je pod njegovim nogama kliznuo čitav blok zemlje. Suljnuo se niz padinu i klizio čitavih nekoliko metara pre nego što je bio u stanju da se zaustavi i ponovo krene.

Kada je napokon stigao do vrha prevoja, mogao je jasno da čuje topot kopita Kakrilovog konja koji se bezbedno udaljavao...

* * *

Gradić je bio mali i zabačen. Ugnezdio se na zapadnoj ivici slane pustinje sa gotovo jednakim kućama i visokim

telegrafskim stubovima koji su stremili ka rumenom nebu. Ipak, Dok je računao da će odatle moći da pošalje poruku u Vudraf i vidi šta se tamo događa. Mada nije očekivao ništa senzacionalno, pomislio je da bi mogao saznati neku važnu pojedinost koja bi mu pomogla u traganju.

U neku ruku mu je bilo žao što nije mogao da sredi Kakrila, ali taj čovek mu sada nije bio prva briga. Tačno je bilo da se radilo o nevaljalcu i ubici, ali njime će se sigurno pozabaviti čuvari zakona i detektivi kompanije „Vels Fargo”. No, iskustvo mu je govorilo da se tipova kao što je Kakril treba čuvati, jer su prljavi načini borbe bili njihovo glavno oružje.

Na velikom panou, iznad zubom vremena nagrižene table za trgovinu mešovitom robom, bio je ispisan naziv „Dagvej”. Manji natpis ispod obavještao je prolaznike da se telegrafski biro nalazi negde iza trgovine, pa je Dok bez oklevanja ušao unutra.

Visok plavokosi čovek mu je odmah rekao da on obavlja i posao telegrafiste i da se zove Dag, što je istovremeno bilo i osnovno ime grada.

– Moj deda se naselio u ovom zabačenom delu zemlje, a ovu zgradu su nekada zvali „Dagova gostionica”. Ali, moj otac se okanio pića i spremanja hrane za namernike i okrenuo se trgovini zemljištem. Pretvorio je gostionicu u trgovinu mešovitom robom, a ovo ovde je deo nekadašnje zgrade. Ja sam dodao još nešto kada sam preuzeo biznis i tako... Malo kasnije su došli ljudi i počeli da se naseljavaju oko trgovine, tako da smo imali malo naselje. Nego...

rekli ste da hoćete da pošaljete poruku, nije li tako?

Dok klimnu glavom. Posle nekoliko minuta, pružio je čoveku ispisan formular zajedno sa zlatnikom od pet dolara.

On ga pogleda i začuđeno izvi obrve.

– Hoću da telegram odmah ode – naglasio je Dok. – I donesite mi odgovor čim ga dobijete. Biću u salunu. U stvari, pretpostavljam da ovde ima bar neki salun...?

– Ima jedan – odvrati Dag zgrabivši zlatnik i brzo preletevši očima preko sadržine telegrama. – Nalazi se dole na kraju ulice i zove se „Vudijev salun”. U stvari, taj Vudi je odavno mrtav i sada ga vodi čovek po imenu Džordž. U prostoriji iza ima priličnu zbirku devojaka, ali može biti da sada nećete moći tamo da uđete s obzirom...

Holidej se kiselo osmehnu.

– Sada mi je najpotrebnije da sperem blato sa lica i pročistim grlo – rekao je i sagnuo se da uzme prislonjenu pušku. – Ali... zašto mislite da ne bih mogao ući kod devojaka, ako bih to želeo? Da li je to neko pravilo u ovom gradu?

Dag se nasmeja graktavim raspuklim smehom.

– Pravilo? Ovde? Oh, mister, pa ovde ne znaju za tu reč, verujte mi! – dodao je i obrisao usta nadlanicom. – U stvari, hteo sam da vam kažem kako je juče, ili dan pre toga u grad došao jedan lupež koji je sve preuzeo. Čuo sam kako je Džordž rekao da je zakupio sve devojke i da će biti sa njima dok ne napusti grad. Eto, tako... želi da ih ima pri ruci. To sam hteo da vam kažem. Sve devojke su zauzete i isplaćene dok taj Elfego ne napusti grad..

Dok se jedva primetno trgao uspevši da sačuva bezizražajno lice.

– Elfego? – ponovio je trudeći se da mu glas deluje prilično nehajno.

Plavokosi klimnu glavom.

– Da, Elfego Baset. To je jedan „čova” koji je dojahao ovamo sa džepovima punim zlatnika i odmah preuzeo ceo „Džordžovo jato”.

Holidej samo klimnu glavom i uputi se ka izlazu. – Čim dobijem odgovor, doneću ga u Vudijev salun! – viknu za njim Dag. – Ništa ne brinite, mister!

Kada se našao na ulici Holidej je zastao, pogladio se rukom po bradi i dobro promislio o svemu. Onda je lagano prišao Migu, vratio pušku u futrolu i poveo životinju niz široku neravnu ulicu, pored praznih placeva koji su se, tu i tamo, pojavljivali između ne baš uređenih zgrada.

Na kraju ulice je zastao ispred kuće sa tremom iznada koga je stajao izbledeli pano na kome se s teškom mukom nazirao natpis „Vudi”. Dok je vezivao konja pogled mu se zadržao na bakrom ukrašenom kundaku vinčesterke, ali je ipak odlučio da je ne ponese sa sobom.

Krupnim koracima se popeo na trem i gurnuo stara leptir-vrata.

Desetak ili nešto više pijanaca lenčarilo je u prohladnoj i polumračnoj prostoriji. Živnuli su kada je ušao i radoznalim pogledima ga ispratili sve do šanka. Pravio se da ih ne vidi, naslonio se na šank i zatražio pivo.

Piće je bilo toplo, a umesto tečnosti, polovinu čaše je zauzimala pena. Zato je kao slučajno kinuo i svu penu „isterao” barmenu na košulju.

– Pazite, mister! – progundao je ljutito barmen.

– Pazite vi – odvrati Dok mirno. – Osim toga, platio sam punu čašu.

Sa ciničnim osmehom na licu, barmen se naže preko šanka.

– Ako vam se ne sviđa, idite na drugo mesto.

Oni koji su sedeli u blizini, glasno su se nasmejali kada su to čuli, pošto su znali da u gradu ne postoji drugi salun. Holidej nije rekao ništa, već je ispraznio čašu i obrisao usta nadlanicom.

– Pored ulaza piše da ovde imate devojke? – dobacio je.

Barmen baci kratak pogled ka vratima sa crvenom zavesom i odvrati.

– Za vas nema.

Holidej izvi obrvu.

– Zašto? Pa moj novac je sasvim dobar.

– Nema, mister i tačka. Sve devojke su zauzete i tu ništa ne može da se učini. Osim ako... ako ne želite da čekate nekoliko dana, sve dok ovaj čovek ne bude spreman da ode.

– Kako to, dođavola? – tobož se ljutio Holidej i natukavši šešir na čelo, udaljio se oko pola metra od šanka. – Ja želim ženu u naručju i nisam spreman da čekam!

– Čujte...

No, Dok je već krenuo prema otvoru zakriljenom zavesom. Videvši šta namerava, barmen glasno opsova i uzevši neku palicu ispod tezge, energično potrča za njim. I baš kada je zamahnuo da ga udari, Dok se okrete i jednom rukom mu odbi ruku u stranu, a drugom ga lupi posred lica. Debeljuškasti čovek srušio se na pod i Dok ga „zakači” vrhom čizme tako da je u momentu izgubio svest. Njegov pomoćnik, bled i uplašen mladić stajao je na kraju šan-

ka i ćutao, očigledno rešen da se ne meša.

Iz otvora zakriljenog zavesom izronio je jedan salunski redar, snažan čovek spljoštenog nosa i krenuo prema strancu. Holidej duboko udahnu vazduh shvativši da će sa ovom „mašinom za prebijanje” biti izuzetno teško...

Tako je i bilo. Gorostas je sa urlikom krenuo napred, očigledno spreman da ga smrvi. Okrećući se oko sebe Dok je ustuknuo, dograbio barmenovu drvenu palicu i svom snagom je zavitlao na redara.

Snažno bačena, palica je pogodila čoveka u glavu, tačno iza uвета. Zabezeknut, snagator je zastao u pola koraka, zatresao glavom nekoliko puta i – nastavio prema Holideju.

Znajući da je upotrebio svoj najjači udarac i da je izgubio, Dok ustuknu pred rukama koje su se pružale prema njemu. Poslednjom snagom izvio se u jednu stranu i počeo da udara snagatora po vratu, sve dok ga ruke nisu strašno zbolele. I već kada je sa užasom pomislio da će grdosija sve izdržati, njegovo ogromno telo izvilo se u desnu stranu i klonulo na pod bez glasa.

Dok je još nekoliko minuta nepomično stajao kao da ne veruje da se ovaj neće ponovo dići. Ipak, tako je bilo. Baš kada je glasno odahnuo, vrata sa desne strane naglo su se otvorila i na njima se pojavio čovek samo u pantalonama, gnevnog lica. Pogledavši preko njegovog ramena, Holidej ugleda polunagu devojkicu na ivici kreveta.

– Kakva je to gužva, dođavola? – grmnuo je čovek ljutito. – Suvim zlatom sam platio isključivo pravo da budem

sa devojkama, a to podrazumeva da me niko ne uznemirava...

Zaustavio se na polovini rečenice, dok mu je sa onesvešćenog redara pogled kliznuo prema Holideju. Nabrao je obrve, ali je njegov pogled Dok dočekao sa osmehom.

– Zdravo. Elfego. Nismo se dugo videli, amigo.

Basetovo lice razvuklo se u širok osmeh. Koraknuo je napred i srdačno zagrlio Holideja.

– Gle, gle, neka me nosi vrag! Holideje, stari planinski vuče, nisam te video godinama. Šta si radio sve ovo vreme?

– Pa, pomalo od svega što se nudilo.

– Čuj, sačekaj da uzmem odelo, pa ćemo nešto da popijemo. Ovo stvarno treba proslaviti!

Dok napravi pokunjeno lice.

– Možda, ali ja sam švorc, Elfego.

Ovaj se glasno nasmeja.

– Nema veze, moji džepovi su puni. Ti samo nađi sto, ortače, a ja ću ti se odmah pridružiti.

– A šta ću ja? – upitala je devojkica nadureno, dok je Elfego oblačio košulju gurajući je ispod pojasa.

– Ti si angažovana i sve ti je plaćeno, lutko. Zato čekaj ovde. Mom ortaku nije do čekanja, jer je u pitanju prvi pravi prijatelj koga sam posle dužeg vremena video. Zbog toga ne mogu da dopustim da tek tako ode. Nas dvojica smo nekada provodili divne dane... Je li tako, amigo?

Dok klimnu glavom i nasmeši se.

Navukavši čizme Elfego mu požuri u susret.

– Sto u uglu je naš, Holideje! Hajde da popijemo nešto dobro!

Dok je mogao u bilo kom trenutku da izvuče revolver i savlada Elfega, jer za tako nešto nije bilo nikakvih smetnji. Ali, on to nije učinio zbog toga što Elfego Baset koga je poznavao nije bio ni lopov ni ubica. Interesovalo ga je da sazna šta ga je, ako jeste, toliko izmenilo i prisililo da skrene s puta.

Ali, to je bila greška... velika greška zbog koje će dugo žaliti.

* * *

U međuvremenu je neko uklonio one-svešćenog salunskog redara, a barmen se vratio na svoje mesto za šankom. Izgledao je prilično ošamućen, ali kada je ponovo natočio pivo za Doka, čaša je bila puna hladnog pića, dok se pena mogla nazirati samo na ivicama. Njegov mladi pomoćnik doneo je poslužavnik sa pićem do stola u uglu gde su Holidej i Elfego prijateljski ćaskali uz ostatke obilnog ručka ispred sebe.

Dok se udobno zavalio u stolicu i popustio kaiš za jednu rupicu.

– Gracijas, Elfego. Ovo je najbolji ručak koji sam pojeo posle ko zna koliko vremena.

– Šta je, dovraga, zar nećeš više? – upita ovaj iskreno iznenađen. – Sećam se da si u Ebilinu mogao da pojedeš duplo. I to svaki put, amigo.

Holidej se kiselo osmehnu.

– Ne zaboravi da je to, kao i ovo o čemu smo malopre govorili, bilo pre tačno deset godina. A čovek se za to vreme puno promeni. Doduše, ti si na čelu dobio samo po koju boru i zato sam te bez problema prepoznao. Ali, u pojasu si nešto malo puniji kao i ja, a to nema veze sa obilnom i redovnom ishranom. Mi smo već napunili trideset

i to moramo otvoreno da kažemo. Što se mene tiče, u određenim situacijama mogu lepo da vidim kako sam sporiji. Možda malo, ali sam ranije bio brži – rekao je i vragolasto namignuo. – To se odnosi na sve oblasti.

Elfego se škrto nasmeja.

– Pa... ja za sebe ne mislim da sam sporiji, ali dokle god mogu, pružaću sebi onoliko zabave koliko mi treba. Ali, do vraga, počeli smo da govorimo kao dva starca, Dok! Pred nama je još puno, puno lepih godina! Bar tako se nadam, ukoliko nas u toj nadi ne prevari neki dželat ili neko ko mu je sličan.

Obojica se glasno nasmejaše i pote-goše dobar gutljaj iz čaša.

– Izgleda da ti dobro ide? – dobaci Dok onako „uzgred”.

On klimnu glavom.

– Misliš na jelo, piće i devojke? Pa, za sada je dobro. Imao sam malu, kako da kažem... berbu. Ali, čekaj... stalno ti postavljaš pitanja! Još uvek si onaj ćutljivi čovek koga se sećam iz saluna u Arkanzasu i Misisipiju. Šta si radio svih ovih godina?

Dok se ležerno zavalio u stolicu.

– Ha... ti znaš kakav sam! Pošto sam preplovio Misisipi i sve pritoke, prošpartao sam Kanzas, Luizijanu, Teksas i sve teritorije oko granice. Neko vreme zadržao sam se u Ostinu... Znaš, bila je u pitanju jedna devojka... Ali i to je prošlo i sada sam ovde.

– Da, da, tebi nije suđeno da se skra-siš. Jednostavno nisi taj tip, isto kao i ja. Što se mene tiče, radije bih proveo jednu noć pod zvezdama nego ceo me-sec u sređenoj kući. To sam shvatio tek kasnije, kada sam napustio gradski život. Vidiš, nas dvojica smo uvek bili

pomalo slični. I zbog toga smo se slagali dok smo zajedno delili karte kraj Misisipija. Naravno, ipak smo malo, malo drugačiji, tek da stvari budu interesantnije. A šta si konkretno radio u poslednje vreme?

– Sve kao i uvek – malo karte, malo vožnje diližansom, malo jahanja... Jedino mi nije pošlo za rukom da se uključim u biznis i obogatim – odvrati Holidej nehajno. – Doduše, nisam to ozbiljno ni pokušao. A drugo... sve je ostalo isto kao i pre toliko godina.

Kada se mladić koji je doneo novu rundu pića sasvim udaljio, Elfego nabra obrve.

– Čuo sam da si neko vreme jahao sa jednim značkarošem... nekim... Skotom Vejnem? U pitanju je bio šerif ili tako nešto?

Holidej slegnu ramenima, shvativši da treba da bude oprezan.

– Da, to je bilo nešto posebno. Njegova cura izgubila je život mojom greškom, pa sam mu pomogao da kazni lupеža. Više lična stvar.

Elfego ga je nekoliko trenutaka ozbiljno odmeravao, a onda se ipak osmehnuo.

– Mislio sam da je tako nešto u pitanju, jer to liči na tebe. Znam da nikada nisi imao mnogo respekta za značkaroše... čak ništa više nego ja.. Izuzetak je bio ona uštva Erp, ali to je bilo davno. Ipak, nikada se ne zna; čovek se stalno menja, a okolnosti ga mogu naterati na sve i svašta.

– Da, ali ne i mene – osmehnuo se Dok. – Ja se ne savijam lako.

Elfego je izgledao zadovoljan odgovorom. Neko vreme je ćutao i lagano uživao u pivu.

– A kako si došao do te... berbe o kojoj si govorio? Kockom? Koliko se sećam, bio si prilično nespretna sa kartama.

Ovaj lako zavrte glavom i malo spusti glas.

– Tačno je da sam imao neprilika sa jednim kockarem. To je bilo nedavno. U stvari, od toga je sve i počelo. Taj „čova” je u igri odbacio keca „tref” koji je pao tačno pored špila karata. Ja sam delio, a to je bila karta koja mi je trebala. Uzeo sam je i podelio sebi, a on se razbesneo. I tako... morao sam da ga upucam.

Holidej se namršti.

– Ubio si ga?

– Da, ali sam imao vrašku sreću. Izgleda da taj nije bio baš neka „cvećka”, tako da me je šerif samo proterao iz grada. Sasvim dobro, pošto se moglo desiti da me obese ili pak linčuju. Zato kažem da sam imao sreće.

– Bogami, potpuno si u pravu. Zaista si imao sreće.

– I ne samo to, amigo. Sreća me je i dalje služila. Dva dana kasnije, onako gladan, žedan i iscrpljen, nabasao sam na diližansu kojoj se slomio točak, a zaprega pobegla preko noći. Stražar je spavao ispod jednog drveta, dok je grupa bogatih mormona sa kesama punim zlata stajala pored vozara koji je petljao oko kola i čekala da diližansa bude popravljena...

Dok je govorio, oči su mu sijale od oduševljenja, a glas ushićeno podrhtavao.

– Šta misliš da sam učinio? – upitao je nagnuvši se preko stola.

– Pa, mislim da te je vozar zamolio da odjašeš u obližnji grad i pozoveš nekoga u pomoć.

– Da, da, baš to je i učinio. A šta misliš da je bilo posle?

– Pa... ti si razuman čovek. Pretpostavljam da si pristao.

– Aha. I onda...

Dok se neko vreme kolebao gledajući Baseta pravo u oči.

– Prisetio sam se da si ti u toku naših „zajedničkih godina” često upadao u razne neprilike, Elfego. A isključivo zbog toga što nisi mogao da odoliš iskušenju kada su ti se na putu našle razne zajedničke pogodnosti kao na primer... žena čiji je muž odsutan ili novčanik na stolu koji je neko zaboravio...

Ovaj se glasno nasmeja.

– Sto mu gromova, imaš đavolski dobro pamćenje, Dok! Mislim da se od tog doba uopšte nisam promenio, jer ni sada ne mogu da odolim iskušenju kada mi se ukaže lak plen. Zato sam...

Prekinuo je govor na pola rečenice pošto su se leptir-vrata naglo otvorila i unutra je ušao plavokosi Dag držeći u ruci žuti obrazac telegrama. Holidej se trgao kada je visoki trgovac pošao prema njemu predosećajući neprilike.

– Mister Holideje, dobio sam ovaj odgovor od kompanije „Vels Fargo”! Rekli ste da vam ga odmah donesem, zar ne? Kažu da je neki Teri Morgan bolje i da će se izvući...

Dok je uzdahnuo i u sebi prokleo brbljivca, mada je on uradio samo ono što mu je on sam rekao da učini. Klimnuo je glavom u znak zahvalnosti, žurno zgrabio telegram i pogledao u svoga poznanika.

On je sedeo nepomično, rukama čvrsto stiskajući ivicu stola.

– Kučkin sine.. – izustio je Elfego. – Nije čudo što si izbegavao da kažeš šta si radio u poslednje vreme.

– Lakše, lakše, Elfego, ovo možemo lepo srediti...

No, ovaj je glasno zaurao i odjednom skočio, prevrnuo sto na Holideja i zamahnuvši nogom, udario ga u grudi.

Ponet udarom, Dok se zateturio, prevrnuo nekoliko stolica zajedno sa dva pijanca i pao na pod. Elfego je priskočio i pokušao da ga zgazi, no, Holidej se okrenuo na stranu, zgrabio Elfegovu čizmu i svom snagom je povukao.

Ljutito psujući, Elfego se zateturio, pao na jedan sto i pokušao da zadrži ravnotežu. To mu je uspeo tako da su se obojica našla jedan naspram drugog, snažno dahćući, spremajući se da upotrebe pesnice.

I zaista, Holidej je dobio udarac po usnama i u ustima osetio ukus krvi. Uzmakao je nekoliko koraka, ali je Elfego jurnuo za njim mlatarajući rukama. Blokirajući dva snažna krošea, Dok je krenuo korak unazad, a onda snažno nagazio Elfega po prstima i istovremeno mu zadao jak udarac u pleksus.

Baset zastenja i savi se u pojasu. Dok ga dočeka udarcem kolena u lice i on polete napred kao udaren maljem. Pošto je udario leđima u zid, Holidej mu hitro priskoči i uhvativši ga rukama za vrat, zadade mu još dva udarca u pleksus.

Baset je klecnuo kolenima i zaneo se kao da će da padne. Holidej ga je dočekao još jednim udarcem u bradu i konačno... Elfego Baset srušio se na pod koliko je dug.

Brišući oguljene zglavke na šakama i dišući ubrzano da bi povratio dah, Dok obriša krv sa usana, iz nozdrva i posekotinu iznad levog oka. Morao je da prizna da je Elfego Baset sačuvao svoju okretnost i veštinu baratanja pesnicama. Zatim se osvrnuo po licima koja su ga zapanjeno gledala i zadržao pogled na krčmaru.

– Koja je njegova soba?

Čovek pokaza prema otvoru sa plišanom zavesom

– Odmah pored one iz koje je maločas izašao.

Holidej je klimnuo glavom, sagnuo se i dograbio Elfega za košulju. Odvukao ga je do sobe, stavio na krevet i pažljivo pretražio prostoriju. Stenjući, Elfego je počeo da dolazi svesti. Kada je posle nekoliko minuta otvorio oči, Dok je stajao pored kreveta i držao u rukama njegove bisage. Pomalo se osmehivao, iako su ga usne strahovito bolele.

– Dodavola, Elfego, oduvek si imao tvrde pesnice.

– Srećan si što nisam imao opasač sa oružjem – odvrati ovaj, ne dižući pogled sa bisaga. – Mislim da bi rezultat bio drugačiji.

Holidej se nasmeja.

– Mislim da ti je danas srećan dan, Elfego. I sam znaš da, što se potezanja revolvera tiče, nikada nisi mogao da se meriš sa mnom.

Baset ljutito ispljunu sukrvicu i obriša lice rukama.

– Dodavola, Holideje, zar si trebao da izvedeš takvu podlost baš sa mnom?

Dok potvrdno klimnu glavom.

– Morao sam. U stvari, želeo sam da znam da li si posle svih ostalih godina postao zaista zao? Pretpostavljam

da tako nešto nisam mogao saznati da sam ti prišao i direktno ti kazao zbog čega te tražim. Znaš, ja ne verujem da si ti istinski zločinac, Elfego. Kao i pre deset godina, nisi u stanju da odoliš iskušenju i to je sve. Kada si naišao na tu diližansu i saznao za zlato, iskušenje da se lako domogneš ogromne količine zlata bilo je za tebe suviše veliko. Znam to – rekao je zaljuljavši bisage u rukama. – Nešto malo si potrošio, ali to nije ništa. Mislim da „Vels Fargo” može sebi dopustiti luksuz i nadoknaditi razliku, ukoliko im vratim najveći deo.

Baset nabra obrve i ćuteći obriša krv s nozdrva.

– Da li ti to kažeš kako ćeš me pustiti da odem?

– Pa, nema nikakve koristi od toga da te vraćam nazad u Vudraf. Ako nisi znao, stvari su se tamo prilično iskomplikovale. Onaj stražar koga si onesvestio, Majk Kakril, poludeo je kada je čuo da je otpušten, pa je upucao šefa Terija Morgana. Moglo bi se desiti da naletim na njega i zato ne bih želeo da mi pažnja bude zaokupljena tobom. Prošle noći me je počastio kuršumima. Mislim da je išao tvojim tragom.

– Mojim tragom?

– Verovatno je ciljao na to da se dočepa ovog zlata. Moja pojava ga je po svoj prilici odvratila od toga, ali ne znam šta će biti dalje.

Elfego je izvesno vreme pažljivo posmatrao svog nekadašnjeg prijatelja. Lice mu je bilo ozbiljno, čak pomalo strogo.

– Nas dvojica smo nekada bili prijatelji, Dok. Doduše, bilo je to prilično davno...

– Da, mnogo pre nego što si krenuo krivim putem i postao prestupnik. Neću da kažem zločinac, mada... ubio si čoveka, zar ne?

– Ipak, delili smo dobro i zlo – nastavi Elfego kao da nije čuo Dokove reči. – Jahali smo na jednom konju bežeći pred Indijancima zbog toga što je moj konj slomio nogu. Sećaš se kada sam ti dobacio užu i izvukao te iz vode kada te je povukla matica Misisipija? Pravili smo džumbus po gradovima, sve do Nju Orleansa...

– Čuj, Elfego, nije potrebno da me na to podsećaš – prekide ga Holidej mirno. – Već sam ti rekao da ću te pustiti da mirno odeš.

Ali, Elfego Baset je još uvek bio okrenut prema prošlosti koja je davno prohujala.

– Borili smo se rame uz rame širom Divljeg zapada, zamalo nismo umrli od žeđi u strašnoj crvenoj pustinji Kolorada i zajedno se suprotstavili opasnoj bandi u Pueblu... Sećaš li se da smo ih isterali iz grada namazane katranom i perjem?

Holidej je postao nestrpljiv.

– Dodavola, Elfego, hoćeš li umuknuti?

Elfegovo lice odjednom je postalo hladno i bezizražajno.

– Da mislim da je vreme da umuknem. Očigledno ne želiš da te podsećam na vreme kada smo bili drugovi, je li tako?

– Nije to u pitanju. Ja...

– Naravno da jeste – prekinuo ga je Baset. – A reći ću ti i zašto – dodao je prezrivo izvivši usne. – Zato što te muči savest, Holideje. Nijedan čovek koji je sa nekim delio sve ono što smo

delili nas dvojica, ne bi bio u stanju da sa svojim drugom izvede onako prljav trik kakav si ti izveo sa mnom.

– Rekao sam ti da sam želeo da vidim šta se s tobom desilo, odnosno, zbog čega si se promenio. I to bi bilo sve.

– Dobro, pretpostavimo da je to što si rekao tačno. Šta bi onda učinio da si zaključio kako sam stvarno postao zao? Da sam izrastao u zločinca i ubicu?

Holidej je nekoliko trenutaka zamišljeno ćutao. Kada su im se pogledi sreli, mirno je odvratio.

– U tom slučaju te verovatno ne bih pustio... makar morao da upotrebim revolver.

Te reči kao da su za trenutak Elfegu oduzele moć govora. Kada se povratio, odvratio je muklim glasom.

– Suviše ozbiljno si shvatio svoj posao za „Vels Fargo“. Koliko su te platili? Četiri hiljade je suviše mali iznos da bi ti ta nagrada bila dovoljna?

Dok odmahnu rukom.

– Nije u pitanju nagrada, već lična stvar. Vozar diližanse je zbog tebe izgubio posao i hoću da mu pomognem.

– Zar i na račun starog druga?

– Elfego, i ti i vozar koga sam odavno upoznao ste obični ljudi. Ono što vas međusobno razlikuje su vaša dela; ti si se ogrešio o nešto što se zove čovečnost i zato je logično što, mada teška srca, moram zanemariti naše nekadašnje drugovanje. Budi srećan što sam te našao baš ja, a ne neki plaćenik kompanije koji bi te, ukoliko odbiješ da se predaš, bez razmišljanja ustrelio. Sa mnom si još uvek živ i imaš šansu da preživiš. I slobodan si. A sve to za ljubav starih vremena...

Elfego se kiselo osmehnu.

– Znači, opet mi činiš uslugu. A možda ja ne želim da nešto dugujem ljudima kao što si ti? Da li si mislio na to?

Dok naglo ustade i rukom odgurnu stolicu.

– Slušaj, ni reči više, Elfego. Mislio sam da sve nećeš primiti na ovaj način, ali nažalost... Sve si pogrešno shvatio i neka ti bude... Nemam vremena da te ubeđujem. – dodao je, uzeo bisage i prebacio ih preko ruke. – Vратиću većinu opljačkanog novca i to je jedino što me interesuje. Ne tiče me se gde ćeš poći i šta ćeš raditi. Hvala na hrani i piću, Elfego! A sada adios!

Okrenuo se i pošao prema vratima. U istom trenutku Elfego je poleteo prema komodi na kojoj se nalazio njegov opasač. No, nije bio dovoljno brz. Dok se munjevito okrenuo, udario ga drškom svoga kolta po glavi i Elfego Baset se sa treskom srušio na pod.

Holidej je brzim pogledom okrznuo svog starog prijatelja koji je nepomično ležao između kreveta i ormarića i bez reči požurio napolje.

* * *

Severozapadno od gradića Dagveja postojao je jedan brdski prevoj na kojem je oko bistrog izvora raslo gusto žbunje, prava šikara sa tek po kojim razbacanim drvetom. Tu je trava bila zelena i sočna, a zbog visine, mesto je bilo zgodna osmatračnica za onoga ko želi da ima pregledan put iza sebe.

Dok Holidej je upravo to mesto izabrao za svoj logor. Izašavši iz grada, duže vremena se osvrtao za sobom i motrio put kojim je došao, ali nije zapazio da ga neko prati.

Mrak se spustio veoma brzo. Pošto je pripremio večeru, Dok je još jednom sve pažljivo osmotrio i oslušnuo. Nije bilo nikakvog znaka da se bilo kakav konjanik približava. Dok je večerao, pažljivo je pročitao izveštaj o pljački diližanse, a posebno izjave svih četvero putnika. Kada je završio, potražio je nešto što mu je odmah na početku privuklo pažnju. Bila je to jedna napomena vezana za mormone.

– Mister Džozef Smit i kći Alison – promrmlija je čitajući – sa ranča „Beli Raj”, Bul Krik, planine Raft River.

Holidej je klimnuo glavom i lagano odbio dim iz mirišljave cigare. Zatim je vratio izveštaj u bisage, a odatle izvuкао jednu mapu i pažljivo je raširio pored vatre. Pronašao je otprilike mesto na kome se sada nalazio i prisetio se da je planinski lanac oštih, zupčastih vrhova koji je zapazio pre zalaska sunca, verovatno kompleks planina Raft River. Pažljivo tražeći pri slaboj svetlosti vatre, promašao je Bul Krik i bio prijatno iznenađen što je na mapi bio ucrtan čak i ranč „Beli Raj”.

Pogledavši srazmeru u kojoj je izrađena karta, brzo je preračunao udaljenosti od mesta na kome se nalazio do pomenutog mormonskog ranča.

– Oko tridesetak milja – rekao je Dok glasno. – Odlično. Biću tamo već sutra... – promrmlija je i zaključio kako će biti najbolje da zlato ostavi mormonima, uzme od njih priznanicu i što je moguće pre se vrati u Vudraf. Tamo bi kompaniju „Vels Fargo” obavestio o svemu, odrekao se bilo kakve nagrade i zahtevao da Fulera vrata na posao.

Zamišljen, još je lagano savijao mapu kada je nešto strahovito grunulo, pogo-

dilo ga u grudi i odbacilo nazad. Pao je na leđa i glavom udario o jedan veliki kamen. Pred očima su mu blesnuli rojevi sjajnih zvezdica, a i ustom trenutku začuo se još jedan pucanj za koji mu se činilo da dolazi iz velike daljine.

Zatim je utonuo u tamu nesvesti, a iz velike rane na grudima počela je da curi krv.

Njegov verni Mig se uznemirio i počeo trzati vođice, ali nije bio u stanju da se otkine od stene za koju ga je Holidej vezao. U logoru je neko vreme vladala tišina. Čulo se samo pucketanje grančica na vatri i šištanje pare sa ugara-ka na koje je prilikom pada Dok prolio ostatke kafe iz lonca. Jedna grančica je potmulo zapucketala i nekoliko varnica je poletelo u noć.

Vreme je prolazilo, a Holidej se nika-ko nije micao.

Iznenada je u najmračnijem delu uzvišenja, baš između dva velika drveta, jasno pukla jedna suva grančica. Lišće je zašuštalo i neka senka pokrenula se ispred tamne šumske pozadine i ka vatri se uputila silueta čoveka sa puškom koji se oprezno osvrtao na sve strane.

Prišavši Holideju, čovek ga je dodirnuo vrhom puščane cevi i čekao. No, Dok se nije pomerio. Majk Kakril se osmehnuo i kleknuvši, stavio šaku na Holidejeve krvave grudi. Nije bio siguran da li još oseća otkucaje srca, ali po obilju prolivene krvi smatrao je da ovaj mora biti mrtav. Kada je nešto dalje ugledao Elfegove bisage, uspravio se i počeo veselo da zvižduće.

Brzo ih je zgrabio, protresao i začuo za uho najlepše zveckanje zlata. Zadovoljno se iscerio, prebacio bisage preko

ramena i podsmešljivo dobacio čoveku na zemlji.

– Gracijas, amigo, zlato će mi sasvim dobro doći. Nadam se da će se još pre jutra vukovi pogostiti tvojom lešinom, ha, ha... Ne bih se čudio, ako do sutra uveče od tebe ostane samo poneka kosa. Dolazeći ovamo video sam jedan mali čopor i nadam seda će te brzo pronaći. To je dostojan kraj za jednog kućkinog sina kao što si ti, Holideje. Šteta je samo što neću imati vremena da sve posmatram...

Majk Kakril se glasno nasmejavao i udaljivši se krupnim koracima, nestao u noći. Njegovo zviždukanje čulo se još kratko vreme, a onda se na sve spustila noćna tišina.

Odjednom se Dok jedva primetno pokrenuo, zgrčivši pritom prste desne ruke. Pokušao je nešto da kaže, ali mu se sa usana čulo samo tiho stenjanje.

* * *

Elfego Baset ga je našao sutradan pred zoru. Njegov dolazak preplašio je nekoliko kojota koji su se gostili Dokovim namirnicama, a ostaci hrane bili su razbacani po celom logoru.

Baset je izvesno vreme sedeo na konju i sa rukama naslonjenin na jabučicu sedla posmatrao Holideja i veliku mrlju krvi na njegovim grudima. U prvom trenutku je pomislio da je Dok sigurno mrtav, a onda mu se ipak učinilo da se pomerio. Zato je uz glasan uzdah sjahao da proveriti i čemu se radi.

Lagano je kleknuo pored ranjenika i oslušnuo. Da, njegov nekadašnji prijatelj je još disao. Otkucaji srca su zbog gubitka krvi bili jedva čujni, ali je ipak bio živ. Trebalo mu je što pre pomoći i

on je to nameravao da uradi. Žurno je ustao, uzeo čuturicu sa vodom i nasuo malo tečnosti među Dokove ispucale usne...

Zatim mu je otkopčao košulju i prelio ranu vodom da bi oprao usirenu krv. Iznenadio se kada je video koliko je rana velika, ali plitka... Pogledavši Dokovu jaknu, odmah je shvatio razlog. Naime, kuršum je udario u pozlaćenu tabakeru i razbio se u više sitnih, zupčastih komada. Olovo stoga nije imalo snage da prodre duboko u tkivo, ali je zato napravilo veliku površinsku ranu. Da kojim slučajem nije bilo tabakere, metak bi probio grudni koš i pokidao pluća. Iako je imao sreće i ostao u životu, ranjeniku je zbog teškog krvarenja trebalo što brže pomoći.

Elfego Baset je to znao, ali se sada postavljalo pitanje hoće li mu pomoći.

Za trenutak je čučnuo i stisnuvši zube, još jednom osmotrio Holideja. Znao je da se radi o čvrstom i otpornom čoveku koji je izdržao mnogo toga. Već je lagano pokretao glavu, što je bio znak da će uskoro doći k svesti. Zato mu je polako sklonio glavu sa kamena i stavio je na cebe koje je savio poput jastuka. Zatim mu je, kako je najbolje znao i umeo, previo ranu na prsima. Posle nekih sat vremena, odmah posle izlaska sunca, Dok je bio svestan i mršteći obrve, lagano ga pogledao. Bol u grudima na trenutak mu je zgrčio lice, ali je sve podneo prilično hrabro. Polako je podigao ruku da opipa grubo nameštene zavoje.

– Sada se sećam... – prigovorio je nekako hrapavim glasom. – Razgledao sam... moju mapu kada je... neko... pucao na mene... Kuršum... pogodio me

je u grudi... – dodao je, a oči su mu se odjednom suzile. – Da li si ti to učinio, Elfego?

Ovaj napravi uvređeno lice.

– Ja ne ubijam ljude iz zasede!

Dok sa razumevanjem klimnu glavom i pokaza rukom da to nije ozbiljno ni mislio.

– Znam. Znam... Ko je... to bio?

– Našao sam te negde pred zoru, Dok. Inače, pošao sam za tobom kako bih povratio zlato – dobaci Elfego opipavajući čvorugu na glavi. – Zaista si me žestoko opaučio, druškane.

– Žao mi je – odvrati Holidej mirno. Baset se namršti.

– Vraga ti je žao! No, to sada nije ni važno, pošto mog zlata nema. Pretpostavljam da ga je uzela kukavica koja je pucala iz zasede? Da li znaš o kome se radi?

Dok nabra čelo, s mukom se naprežući da se seti svega.

– Dakle? – dobaci Elfego nestrpljivo i priđe mu još bliže.

– Nisam nikoga video... Ali, mora biti da sam bio donekle svestan... Sećam se glasa koji je rekao da će me vukovi proždrati. Nisam siguran, ali... mislim da je... Bio je to Majk Kakril.

– Ha, sto mu gromova, sigurno si u pravu! Posle „susreta” sa tobom našao je put do Parda, tamo saznao da si uzeo zlato od mene i pošao za tobom da te olakša!

Holidej klimnu glavom i blede se osmehnu.

– Radujem se što si naišao, Elfego. Sada bi bilo najbolje da zaboraviš na zlato, amigo. Ja sam ti pružio šansu, a ti pokaži da si razuman i iskoristi je.

Elfego Baset se nakostreši.

– Nosi se dodavola, Holideje! Isti si kao i oni vašljivi policajci sa kojima si se družio! Prevario si me i to ti neću zaboraviti... I znam da nas dvojica više nismo prijatelji – dodao je ustajući. – Jasno ti je da mogu da nađem Kakrilov trag i bez problema pođem za njim. No, bilo šta da učinim, to sa tobom neće imati nikakve veze. Među nama je svršeno – dodao je, okrenuo se i pošao prema konju.

– Zar ćeš me ovako ostaviti? – dobio je Holidej.

Elfego zastade sa jednom čizmom u uzengiji.

– A zašto da ne? Ti si čvrst i otporan čovek, i ne sumnjam da ćeš se nekako izvući. Dakle, sada više ne dugujemo jedan drugom, Holideje. Što se mene tiče, prema tebi više nemam nikakvih obaveza. Ti si mi dao šansu da budem slobodan, a ja sam te našao, previo ti ranu i po svoj prilici ti spasao život. Ako postoji neki dug, onda ti duguješ meni, a ne ja tebi – dodade Baset i vinu se u sedlo.

– Hej...! – hrapavo zakrklja Holidej podižući glavu. – Ja... ne mogu... ni da se popnem na konja. Pomozi mi bar to, Elfego. Nedaleko odavde ima jedan ranč gde bih mogao dobiti pomoć. Ali, tamo ne mogu stići sam...

– Moraćeš – dobaci Elfego Baset hladno, okrenu konja i brzo se udalji.

Dok zastenja i leže na leđa. Bio je zadihan i prilično uplašen sopstvenom slabošću. Nikada mu neće uspeti da se popne na konja... A ako dočeka noć, kojoti će se vratiti. A možda i vukovi... Doduše, imao je kolt i pušku, ali se osećeo tako slabo da je bilo pitanje

hoće li imati snage da upotrebi oružje ako...

– Dobro – začuo se poznati glas i presekao mu misli. – Otpratiću te pola puta do tog prokletog ranča.

Holidej otvori oči i polako se okrete na stranu sa koje je dopirao glas. Slabo se osmehnuo kada je ugladao kako Elfego Baset silazi sa konja.

– Hvala, amigo – izustio je tiho. – To je za ljubav starih dobrih vremena...?

Ovaj je samo nešto progundao i počeo da skuplja Holidejeve stvari.

– Samo do pola puta, zapamti – ponovio je.

– To će biti... dovoljno – odvratio je Dok s naporom.

– Onda, hajde, penji se! – naredio mu je dovodeći Miga. – Nemam ceo dan na bacanje.

– Ipak si ti dobar čovek, Elfego – promrmlja Dok kada se konačno smestio u sedlu.

– Zaveži i napregni snagu koliko god možeš, druškane.

Uprkos bolovima, Holidej nije mogao da suzdrži osmeh.

* * *

Sa uzvišenja na kojem su se nalazili, nekoliko razbacanih zgrada na ranču činilo se kao malo naselje. Ipak, sve je još bilo dosta daleko, a kuće su treperile u izmaglici dnevne jare koja se dizala sa tla.

Elfego kucnu Holideja po ramenu i on s mukom otvori oči.

– Gle, pa to je izgleda neka farma?

Dok se lagano okrete u sedlu.

– I jedno i drugo. Mormoni vole da... da budu nezavisni... koliko god je to

moguće. Uzgajaju hranu za sebe, prave sir... odeću i sve drugo.

Elfego još uvek nije mogao da se načudi.

– Hmm, nisam zamišljao da taj čova ima toliko zemlje. Nije ni čudo što sebi može da priušti poklon u zlatu za neku smrdljivu crkvu. Vidim dole u polju mnogo ljudi i pretpostavljam da te je neki od njih video – dodao je i začutao za trenutak. – Dobro... uradio sam ono što sam rekao, čak i više od toga. A sada te prepuštam samom sebi.

Rekavši to, okrenuo je svoga konja i odjahao bez zbogom. Holidej se ispravio u sedlu i pokušao da ga dozove.

– Hva... hvala, Elfego... – promrmljao je klateći se. Osećao je kako mu se vrti u glavi, pa se čvrsto uhvatio za jabuku sedla. Zatim je, prikupivši svu snagu, petama poterao Miga i životinja krenu niz stepenastu padinu. Svim silama se trudio da ostane u sedlu, mada se u pojedinim trenucima toliko nakrivio na jednu stranu da je izgledalo kako će svaki trenutak pasti.

Nije znao koliko vremena je prošlo pre nego što je začuo nejasne i uzbuđene glasove i osetio dodir ruku koje su ga pažljivo digle iz sedla. Te ruke su ga spustile na zemlju, a onda je bio položen na neko ćebe i kao u nosiljci, ponet preko dvorišta prema jednoj od zgrada. Osećao je kako mu se muti svest, ali je ipak pokušao nešto da kaže. No, nije bio sposoban da izgovori ni jednu jedinu reč.

Kasnije se sećao maglovitih zabrinutih lica koja su se nadnosila nad njega, crnih šešira, neobičnih ženskih kapica i iznad toga... belih oblaka i nekog dugog spuštenog krova ranč

kuće. Nejasno je čuo glasove koji su brzo izgovarali nerazumljive reči.

Zatim su se nad njega nadnela dva nova lica. Bili su to jedan stariji čovek i mlada, i lepa devojka.

– Slava bogu, kćeri, kako mu je? Možeš li da proceniš?

Dok je kao kroz san osetio devojčine prste kako dižu grubo postavljeni zavoj, a onda njen krik.

– Ovo mi ne liči na povredu od metka, oče. Vidi kako je rana velika i zaagađena! Treba odmah da se previje, odmah... Koliko mi se čini oporavljace se dosta dugo.

– Hm... tako znači.. – promrmlja Džozef Smit, nezadovoljan onim što je čuo. Ipak, klimnuo je glavom i okrenuo se prema kćerki. – Biće najbolje da ga odnesete u žensku kuću i učinite sve što je potrebno. Kada povрати snagu, prenećemo ga u glavnu kuću ili ga poslati u grad, u ambulantu.

– Bojim se da će proći mnogo vremena pre nego što bude mogao da putuje, oče.

– Dobro. Odnosite ga unutra i neka neko pozove prvu majku. Ona se najbolje razume u rane. Pohitaj, kćeri!

Dok je pokušao da progovori i ljubazno im se zahvali; no, sve je više i više tonuo u bezdan nesvesti i to nije mogao ničim da spreči. Osetio je kako neko diže ćebe i nosi ga, veoma lagano i oprezno. Kada je unet u polutamu kuće osetio je strahovit bol i onesvestio se. Pre toga je pred sobom ugledao čudan, zaslepljujući blesak.

* * *

Majk Kakril je znao da se mora držati dalje od gradova kroz koje su pro-

lazile diližanse kompanije „Vels Fargo” ili mesta koja su imala veze sa njenim linijama. U tim mestima je bio dobro poznat, pošto je godinama radio kao čuvar na svim diližansama.

Najbolje što je mogao da preduzme bilo je da, po njegovom mišljenju, prođe kroz sredinu slane pustinje. Za to mu je, istina, trebao tovarni konj sa namirnicama i vodom, ali pošto ga nije imao, morao je da se upusti u avanturu sa onim što je nosio sa sobom. Naime, njegov već umorni konj nosio je lak teret: malu vreću hrane i jednu čaturicu vode.

Ali, pošto je voda u slanoj pustinji bila mnogo važnija od hrane, Kakril je, došavši do jednog izvora, od kišnog ogrtača napravio vreću i nju napunio vodom. Iako je malo propuštala, neobična vreća je nosila tri galona vode što nije bila zanemarljiva količina.

Znao je da je u slanoj pustinji blesak svetlosti gotovo smrtonosan, isto kao i so koja je nagrizzala konjska kopita i brzo stvarala neku vrstu ranica. Zbog toga je jednu vreću isekao na četiri komada i njome zavio konjska kopita. Računao je da će grubo platno biti bar neka zaštita pre nego što se izliže i pocepa.

Zatim je namazao očne kapke garom, a preko njih stavio prevez od brezove like ostavivši samo male rupice kroz koje je mogao da gleda. Tako „opremljen” uputio se u bleštavu belinu slane pustinje.

Glasno je uzdahnio i pogledao ispred sebe. Negde iza te zaslepljujuće beline se nalazio grad i on je bio rešen da stigne do njega po svaku cenu. A tamo će

se prepustiti zadovoljstvima koja već dugo sanja.

Osim toga, grejalo ga je prijatno saznanje da ga revolveraši kompanije „Vels Fargo” neće usput uznemiravati. To saznanje činilo je da mu buduća uživanja izgledaju mnogo poželjnija i dvostruko slađa.

Naravno, Kakril se ne bi osećao tako dobro da je znao kako ga, mnogo milja iza njega, kao lovački pas prati Elfego Baset.

Jer, koliko god se trudio da prikrije svoje tragove, to nije bilo dovoljno za iskusnog Elfego Baseta. On je lako pronašao Kakrilov trag i pratio ga sve do ivice slane pustinje. Tu je zastao, ulogorio se za noć i počeo da se priprema za prelazak. Bio je čvrsto rešen da se ponovo dočepa mormonskog zlata i spreman da zbog njega, ako to bude potrebno, bez razmišljanja ubije Majka Kakrila.

* * *

Neobična sredovečna žena posmatrala je Holideja kroz izmaglicu polusvesti koja mu je zaklanjala vidik. Pomislio je kako mu sa svojom starinskom kapom i visokim, do kraja zakopčanim okovratnikom liči na osobu iz ranih pionirskih dana, odnosno vremena prvih doseljenika. Ruke su joj bile grube i žuljevite od teškog rada, ali su pri dodiru sa njegovim, od groznice vrelin čelom ti prsti bili iznenađujuće nežni.

Nešto se pokrenulo na drugoj strani i on je lagano okretao glavu na drugu stranu. Ugledao je drugu ženu istih godina koja je u prostoriju unosila zdelu sa vodom i nekoliko komada platna. Zatim je natopila platno vodom, pažljivo

ga savila i stavila mu na vrelo lice. To mu je strašno prijalo, pa se zadovoljno osmehnuo i sklopio oči.

– Čujete li me?

Na zvuk glasa iznenađeno je podigao obrve, jer mu se činilo da je u pitanju glas mlade osobe. Pokušao je da digne glavu, ali je za tako nešto bio isuviše slab.

– Nemojte se micati – kazala je jedna od starijih žena i polako ga vratila na jastuk.

Posle dosta napora, Dok konačno otvori oči. Uspeo je da usredsredi pogled na vitku mladu ženu, lepog lica uokvirenog dugom crnom kosom.

– Sve je u redu, sada ste dobro – kazala je Alison Smit blago se osmejući. – Nalazite se na ranču „Beli Raj“, mister. Ovo je prva, a ovo druga majka... One su se brinule o vama od trenuka... otkad ste donešeni. Groznica je popustila i druga majka je mišljenja da neće biti nikakvih komplikacija sa vašom ranom. Sada se odmarajte i pokušajte da zaspate. Treba da povratite snagu.

– Žao mi je što sam vas namučio – promrmľao je.

– Vi ste nam samo pružili priliku da u praksi primenimo naše hrišćansko učenje, mladi čoveče – kazala je prva majka blago. – Uz božju pomoć, sigurno ćemo vas izlečiti.

– Da li me je neko... tražio? – procedio jetiho.

– Niko – odgovorila je Alison.

Jedva čujno je uzdahnio znajući da će, čim bude sposoban da jaše, morati da pođe tragom Majka Kakrila. Zadatak koji mu se učinio okončan sada je opet bio na početku. Sudbina Fulerove

porodice zavisila je od njega i to nije smeo da zaboravi. Pri tome je imao i lični obračun sa Kakrilom koji ga je ovako udesio iz zasede.

Mada nije bio osvetoljubiv čovek, Dok se čvrsto držao jednog pravila: oko za oko, zub za zub. Samo tako mogao je postići da se u svetu gde vlada „zakon kolta“, ipak poštuje pravo čoveka da živi u miru.

Ali, pošto je znao da o takvim stvarima ne treba govoriti u domu mormona, samo je sklopio oči i prepustio se snu.

* * *

Grad se zvao Hanivil, ali većina ga je zvala skraćenim imenom „Ejdžvi“. U pitanju je bilo nekoliko ulica sa kućama izgrađenim od daske i šindre, sa samo dve zgrade od cigala. Bile su to zgrade banke i okružnog suda koje su zaista dominirale gradićem. Pošto je Hanivil bio okrugu Boks Elder, u gradu je postojao šerif koji je održavao red i mir, ali nije imao pravo da interveniše van gradskih ulica. Znači, za sve što bi se desilo u okolini bio bi pozvan federalni šerif iz Solt Lejk Sitija.

No, u oblasti Boks Elder kao i u samom gradu Hanivilu sve je bilo mirno. Većina stanovnika bili su bogobojažljivi mormoni i mada je između njih i ostalih građana postojala izvesna zategnutost, ozbiljnih sukoba nije bilo. Naime, ljudi se uglavnom nisu mešali u pravo svakog čoveka da veruje u ono što želi i tako se ponaša. Izuzetak je predstavljalo nekoliko pijanih skitnica koji su zadirkivali mormonske žene, ali te sitne incidente sa lakoćom je rešavao gradski šerif.

U isto vreme, na drugoj strani reke i gotovo preko puta zgrade banke, nalazio se deo grada koji su svi zvali „Relaksacija”. Bio je to niz saluna, kockarnica i kuća za zabavu u kojima su „carovale” lake žene. Stanovnici tog dela grada nisu se mešali sa sugrađanima sa ove strane i dolazili su u grad samo kada je to bilo neophodno.

Deo grada za „relaksaciju” naročito bi oživeo kada su ih posećivali goniči stada. Tada bi se pesma, muzika pa čak i pucnjava orile po celu noć, tako da je šerif morao da imenuje po nekoliko pomoćnika kako bi mu pomogli da se održi red i sprečili svakog pijanca da pređe na drugu stranu.

Majk Kakril nikada ranije nije bio u Hanivilu. Bilo mu je važno što do njega ne ide diližansa „njegove”, već neke druge, mnogo manje kompanije. Ali, od putnika je mnogo toga čuo o ovom neobičnom gradu, tako da je sasvim dobro znao šta ga čeka.

Glasno je uzdahnuo ugledavši prve kuće i ujahao na svom solju pokrivenom konju pravo u glavnu ulicu, ne obazirući se na poglede koji su ga pratili. Odelo mu je bilo u ritama, a crno namazani očni kapci davali su mu zastrašujući izgled.

Naravno, svakom prolazniku je bilo jasno da se radi o čoveku koji je prešao preko slane pustinje. To je značilo da je u pitanju bio očajnik i pravi desperados. Naime, niko se ne bi prihvatio da dobrovoljno prođe kroz pakao, ako je u pitanju imao bilo kakav izbor.

Sedeo je pogureno i bio gladan, žedan i prljav. Čim su ušli u ulicu, konj je skrenuo ka kamenom pojilu i počeo žurno da pije. Kakril je nekako uspore-

no sjahao i zagnjurio glavu u ustajalu vodu. Nije se čak ni osvrnuo da pogleda građane koji su zurili u njega kada je pun šešir vode prosuo na glavu, a onda se lagano okrenuo i vinuo u sedlo.

Konj je sada išao mnogo brže i on se uputi preko mosta, pravo u zabavni deo. Preko dana je ovo mesto noćnog života ostavljalo utisak prljavštine i zapuštenosti. Krčmari su čistili svoje salune, vlasnici kockarnica spremali prostorije, dok su se svuda okolo mogli videti pospani pijanci koji se jedva drže na nogama.

Kakril se osmehnuo. Nameravao je da im se uskoro pridruži i sa nestrpljenjem je pomišljao na taj trenutak. No, sada je imao na umu nešto drugo.

Kuća za zabavu pod nazivom „Divlje mačke” bila je jedna od onih koje su, kako mu je bilo rečeno, uživale ugled kuće koja može zadovoljiti svaku čovekovu potrebu. Zato se bez dvoumljenja uputio tamo. Posle nekoliko minuta našao se pred neobičnom, sveže okrečenom zgradom sa ukrašenim vratima i prozorima na čijim oknima su bili islikani različiti prizori. Preko cele fasada bio je razapet izbleđeli transparent, a svi prozori bili su otvoreni i načičkani nasmejanim polunagim ženama.

– Sačuvajte svoje osmehe, cure – za-graktao je hrapavim glasom silazeći iz sedla kod dugačkog privezišta. – Nema potrebe da ih odmah sve potrošite. Ja dolazim unutra i tu nameravam i da ostanem. Treba mi šišanje, brijanje, kupanje, novo odelo, jedan veliki, veliki krevet sa dosta prostora za valjuškanje i mnogo pića i hrane. Neću ni da pominjem koliko mi je potrebno odabrano žensko društvo.

Pre nego što je otresao čizme i zakoračio na stepenik, vrata su se širom otvorila i na njima se pojavila krupna nasmejana žena, srebrno obojene kose i veoma našminkanog lica. Odmerila ga je ispitivačkim pogledom i kažiprstom ga pozvala unutra.

– Dobrodošao kod „Pustinjskih cvetova“, darling – rekla je dubokim, skoro muškim, glasom. – Ti si, izgleda, posetilac kakvog želimo da vidmo.

Kakril je zatresao svojim bisagama i zlatnici su zazvečali. Namignuo je ženi čije lice se istopilo u osmehu. Uzela ga je za ruku i pavela unutra.

– Samo reci šta želiš, momče – dodala je koketno, pogledajući ispod oka bisage sa zlatnicima. – Biće tvoje sve što poželiš...

Kakril se osmehnu.

– Onoliko dugo koliko mogu da platim, je li tako?

Za trenutak je sevnula očima, ali se ipak nasmejala.

– Volim ljude koji znaju šta hoće. Uđi i upoznaj se sa mojim devojkama...

Majka Kakrila nije trebalo pozivati dva puta.

* * *

Elfego Baset se počeo pitati da li će mu uspeti da pređe slanu pustinju. Ranije, u toku dana, desila mu se ozbiljna nezgoda, jer mu je konj stao na nedovoljno čvrsto tlo, povredio nogu i čak ga zbacio sa sebe.

U padu je udario u jednu tvrdu slanu stenu. Od udara mu se otvorila dugačka posekotina iznad oka, sve do uha. Nekoliko minuta je bio ošamućen i bez ikakve kontrole nad sobom. Za to vreme njegova čaturica se otkotrljala i voda iz

nje je istekla na žedno tlo. Uspeo je da spase samo malo tečnosti koja je ostala na dnu zgnječene posude.

A preostalo mu je da pređe još mnogo milja blistave zaslepljujuće slane pustinje iznad koje je podrhtavala vrela jara i zaklanjala udaljena brda iza kojih se, to je sasvim sigurno znao, nalazio grad, Hanivil. To je bilo jedino mesto u koje se mogao uputiti Majk Kakril. Naime, Elfego je izgubio dosta dragocenog vremena pre nego što je shvatio kako ne mora da traži nejasne Majkove tragove i kako je trebalo da se ranije seti Hanivila.

Nastavio je da proklinje sebe i svoga konja, ali to mu nije pomoglo da utoli žeđ ni sebi ni jadnoj životinji. Ali, i ranije mu se desilo da je ostajao bez vode. Jednom prilikom je, bežeći od Apača, takođe morao da pređe preko pustinje. Pošlo mu je za rukom i uspeo je da preživi. Nadao se da će mu to i sada uspeti. Ljutila ga je pomisao da mu se može desiti neuspeh i da može umreti pre nego što bude imao šansu da Majka Kakrila uzme na nišan. Idući pešice, lica prekrivenog maramom i šešira duboko navučenog na oči, Elfego nije posustajao. Vodio je svoga konja napred, sve dalje i dalje kroz pustinju.

Negde u kasno posle podne, kada je bio u stanju da kroz sivilo zagrejanog vazduha ugleda nejasne obrise grada, već je nasumce posrtao, gotovo potpuno zaslepljen i vučen na pravi put jedino trzanjem vodica svoga konja koje je vezao sebi oko ruke. Instinkt životinje nije dopuštao Elfegovim zaslepljenim čulima da odlutaju i vodio ga je tačno prema gradu.

Bilo je sasvim sigurno da u grad neće stići pre mraka. No, čak i u bunilom i žeđi zamagljenim mislima, Elfego je znao da će im noć doneti olakšanje i da će, ako bude mogao još malo da izdrži, možda izaći iz slane pustinje pre nego što se sruši.

Sa čvrstom željom je nastavio dalje i, ipak je uspeo.

Znao je samo da je odjednom bilo mračno i znatno hladnije. Bilo mu je čudno, jer se nije sećao zalaska sunca. Nejasno se prisećao da je pao i da ga je konj vukao samo zato što su mu vođice još uvek bile čvrsto vezane za ruku. Nije pamtio trenutak kada je ponovo ustao. Hodao je posrćući, preplitao noge i donekle se osvestio tek kada je oko sebe ugledao žbunje i začuo šapat noćnog vetra u krošnjama drveća.

No, životinja je nastavila da se približava kroz žbunje koje mu je cepalo odeću, grebalo ga i kidalo mu kožu. Išli su dalje iako je osećao strahovit bol koji ga je na trenutke potpuno paralisao. A onda, onda je ugledao malu lokvu vode među stenama.

Svom snagom je odgurnuo konja da bi prvi došao do malog izvora, jer za oboje nije bilo dovoljno mesta. Površina vode bila je pokrivena skramom mrtvih insekata, ali on nije mario za to kada je zagnjurio glavu u hladnu i blagotvornu vodu. Onda je čuo konja kako udara kopitama o stenu i sklonio se ustranu da pusti životinju da se napije i povрати od iscrpljujućeg napora.

Prošlo je dosta vremena dok se nije popeo u sedlo i pustio životinju da sama bira put prema titravim, udaljenim svetlima Hanivila...

Pred vratima zgrade u kojoj se održavao neki sastanak, Elfego je pao sa konja, nesposoban da se drži u sedlu. Pola časa kasnije, tu su ga našli mormoni kada su počeli da se razilaže kućama. Jedna porodica ga je stavila na kola i odnela kući da se pobrine o njemu, nahrani ga i napoji. Do jutra, Elfego se već osećao znatno bolje i posle obilnog doručka i nekoliko šolja kafe, oprostio se od svojih dobrotvora i vratio u glavnu ulicu.

Malo se raspitao i veoma brzo saznao da je čovek koga traži još uvek u zabavnom delu grada na drugoj obali i da se tamo časti opljačkanim novcem. Zadovoljno je klimnuo glavom i pre nego što je pošao dalje, dobro je podmazao i pregledao oružje.

Pre toga, mormoni su mu očistili odeću i dali novu košulju tako da je izgledao dosta dobro. Čim je zakucao na vrata kuće za zabavu, pojavila se debela vlasnica i počastila ga nameštenim ljubaznim osmehom.

– Dobrodošao, stranče. Ako te u džepu svrbi jednomesečna plata, mi smo ovde da ti pomognemo da je utrošiš na najveseliji mogući način.

Elfego se usiljeno osmehnu.

– Pa, nemam baš toliko – rekao je, zapazivši da je ženino lice odjednom postalo hladno i odbojno. – Ali, mislim da mi neće trebati mnogo, jer mi je jedan stari prijatelj rekao da ćemo se ovde naći, gospođo. Dakle, on mi je obećao sve pogodnosti i užitke koje ova kuća može da pruži, uključujući i devojke. Je li Majk Kakril tu? Da li je on već stigao, gospođo?

Na te reči, previše našminkana gazdarica se nasmeja i obgrlivši mu rame, kroz hodnik ga povede do salona.

– Čoveče, samo uđite i osećajte se kao kod kuće – dobacila je i mahnula rukama ukrašenim jeftinim prstenjem i nakitom. Odmah potom, devojke koje su sedele na plišanim foteljama okrenule su se i uputile mu ljubazne osmehе. – Hamijev prijatelj je i naš prijatelj. Je li tako devojke?

One su nešto promrmljale kao znak da se slažu i počele da šetaju ispred Elfega pokazujući mu svoje draži. Ali, on se ljubazno osmehnuo i podigao ruku.

– Čekajte malo! Ne da nisam željan da osetim blizinu vas, lepih dama, nego... prvo moram da iznenadim Hamija.

– Pa... on je sada zauzet. Ako... razumete šta hoću da kažem? – dobaci iznenađena vlasnica.

– Znam šta hoćete da kažete, draga gospođo. A ja vam kažem da je to baš pravi trenutak da ga iznenadim. On me je u Vičiti iznenadio na isti način, pa sada hoću da mu se revanširam. Koja je njegova soba?

Vlasnica kuće se malo kolebala, a onda mu ipak prišla i šapnula gde može da nađe „Hamija”. Uz osmeh joj je vragolasto namignuo i požurio uz zavojite stepenice na sprat, gde je njegovo lice dobilo sasvim drugi izraz. Osvrnuo se oko sebe i kada se uverio da u hodniku nema nikog, izvukao je kolt i lagano se uputio ka vratima na kojima je bio izrezbaren broj sedam. Pokušao je da okrene jabuku brave i prilično se iznenadio kada se ručica odmah pokrenula.

Iznenađen luksuzom prostorije u koju je ušao, izustio je poluglasnu psovku. Taj đavolji Kakril razbacuje zlato kao

da je u pitanju pesak, pomislio je idući preko tepihom zastrtog predsoblja ka vratima spavaće sobe. Malo je zastao, a onda sa druge strane začuo ženski smeh koji je ubrzo zatim smenio muški glas.

Otvorio je vrata i ugledao Kakrila u metalnoj kadi na sredini sobe. Pored njega je stajala polunaga devojka koja ga je trljala velikim sunderom. Majk je imao cigaru u zubima koju je odmah ispustio. Munjevito se nagnuo preko ruba kade kako bi dohvatio opasač sa revolverom koji je bio obešen o naslon stolice.

Odgurnuta u stranu, devojka je kratko kriknula, okliznula se i pala na vlažni pod. Elfego je priskočio i udarcem čizme prevrnuo stolicu baš u trenutku kada su se Kakrilovi prsti našli samo nekoliko santimetara od drške revolvera. U tome se prevrnuo i kada i on hitro odskoči unazad kako bi izbegao vodu koja je odjednom preplavila prostoriju.

No, Majk Kakril nije odustajao. Ponovo je posegnuo za revolverom, ali Elfego mu je ovaj put snažno stao na ruku. Začuo se bolan krik, a već sledećeg trenutka bio je udaren u lice i pao na pod. Devojka je u međuvremenu ustala, a Elfego ju je uzeo za ruku i gotovo izgurao prema hodniku.

– Idi, očisti se i nemoj se vraćati dok te ne pozovemo. Ovo je sve šala, je li ti jasno? Ja sam Kakrilov drugar i sada mu samo vraćam isto što je i on meni jednom učinio. Gospođi reci da će sva pričinjena šteta biti plaćena. Da li si razumela?

– Jesam.

– Onda idi.

Elfego ju je energično gurnuo i brzo zaključao vrata.

Kada se vratio u sobu, Kakril je, još uvek se ljuljajući tamo–amo, sedeo na podu i krvario iz nosa. Osmotrivši ga, Elfego priđe, sede na ivicu kreveta upe-
rivši mu revolver u slepoočnicu. U tišini se lepo čulo kako je zategao obarač.

Ubica se sledio.

– A sada da čujem šta si uradio sa mojim zlatom, amigo? – zapitao je Elfego nestrpljivo. – Nadam se da nisi mnogo potrošio, jer ako jesi, izgubićeš neke deleove tela bez kojih će ti život stvarno biti mizeran. To ti garantujem, da znaš – dodao je i spustio cev niže, prema donjem delu trbuha.

Kakril je bio zaprepašćen.

– Sto mu gromova, čoveče, ne upiri tu stvar na mene... – izustio je gubeći dah. – Ne tu, molim te... Potrošio sam samo... samo nekoliko stotina dolara od tog prokletog novca. Sve ostalo je tamo... u prvoj fioci onog ormarića.

– Za tebe bi bilo najbolje da je to tačno – odvratio je Elfego prelazeći preko prostorije. Odmah je našao bisage i izručio ih na krevet. Na pokrivaču se našla prilična količina zlatnog novca uobličena u piramidu.

Elfego je kratko klimnuo glavom i pogledao prebledelog Kakrila.

– Imaš sreće, amigo. Za sada će ti svi delovi ostati na broju – odvratio je spuštajući cev. No, kolt još nije vratio u futrolu. Drugom rukom je nežno prešao preko zlatnika, očiju sjajnih od zadovoljstva.

Kakril ga je ćutke gledao, sada već dišući malo slobodnije. No, još uvek nije ni pokušavao da ustane sa poda.

– Šta sada nameravaš da učiniš? – zapitao je.

– Da odem odavde – odvrati Elfego zadovoljno. – Postoje određena skrovi-
ta mesta u kojima bih se neko vreme morao skrivati. Nego, ti si mi problem. Znaš, ne želim da se osvrćem oko sebe strepeći da mi odnekud iz zasede ili mraka može doleteti kuršum s leđa. S druge stane, ne volim ubijanje, ako to nije neophodno. Izgleda da je ovo baš takav slučaj.

Kakrilovo lice bilo je gotovo sivo.

– Hej, nema potrebe za tako nečim, amigo! – odvratio je. – Znaš, palo mi je na pamet da bi ja i ti bili sasvim dobar tandem.

– Šta? – upita Elfego iznenađeno.

– Zašto da ne? Ti si pokazao da nemaš ništa protiv ako malo zaobiđeš zakon, ako je u pitanju neki lak plen. A šta ćeš raditi kada to malo zlata potrošiš? Naravno, pod pretpostavkom da pre toga ne budeš uhvaćen.

Elfego zažmiri.

– To se neće desiti. Kada ovo bude otišlo, potražiću neki posao ili ću jednostavno slediti događaje. To me ni najmanje ne brine. Sada nameravam da se zabavljam i iskoristim lov na pravi način – dodao je i potapšao rukom po zlatu koje je već smestio u bisage. – Osim toga, ti nisi ortak kakvog bih želeo da imam, Kakrile.

Ovaj slegnu ramenima.

– Dobro... a ko kaže da se jedan drugome moramo dopadati? Niko. Ali, ti si dosta vešt sa revolverom i ne ustežeš se da malo prekršiš zakon, zar ne? Nas dvojica bismo se mogli lepo uklopiti.

– Šta te navodi da tako misliš?

Kakril se lukavo osmehnu. Uspelo mu je da ga za trenutak zainteresuje, a to je za početak bilo dovoljno...

– Pa, evo... posmatraj stvar iz ovog ugla – rekao je. – Ja sam nekoliko godina radio kao čuvar diližanse u „Vels Fargu” i znam kako rade. Bolje reći poznajem red vožnje, način prevoza, posebne postupke i ostalo... Ako se udružimo i to iskoristimo, za nekoliko meseci bi mogli da postanemo bogati ljudi. Šest meseci u vrh glave.

– Ako toliko dugo ostanemo na slobodi!

Majk Kakril slegnu ramenima.

– Ja dosta dobro poznajem ovaj kraj, a nisu mi nepoznate i neke druge teritorije gde bi mogli da nađemo utočište. Ostaćemo slobodni, budi siguran! A ako pristaneš, mogli bismo napadati diližanse onda kada prenose određene vrednosti. Garantujem da mogu da saznam za svaku pošiljku.

Elfego je dugo posmatrao Majka Kakrila, nesvestan da je kolt lagano spustio pored tela. Bio je iznenađen samom činjenicom što je uopšte i počeo da razmišlja o predlogu da se udruže...

Da li je to bio znak slabosti ili pohlepe? Prvo je rešio da ga odbije, a onda ipak da razmisli još jednom...

* * *

Kada je shvatio da leži u kući koju su nazivali „kuća za žene”, Holidej je u prvi mah bio zbunjen. Pošto je zbunjenost prošla, obuzelo ga je osećanje nelagodnosti. Jer, ne samo da su ga negovale prva i druga majka uz pomoć crnokose Alison, već su se oko njega smenjivale još tri mlade žene različitog

uzrasta, od dvanaest pa do otprilike osamnaest godina.

Naime, za nedelju dana koliko je već ležao na ranču, nije video ni jednog jedinog muškarca. Kada mu je Alison te večeri donela hranu, osmelio se da je upita.

– Zašto ovu kuću nazivate „kuća za žene”? Zar na ranču nema muškaraca?

Devojka se glasno nasmeja.

– Oh, ima ih! Ima među njima farmera, kovača, kauboja i ostalih, ali oni imaju svoje kuće. Ovo je zgrada u kojoj žive žene i kćeri moga oca. Naime, on i njegovi sinovi imaju svoju kuću, a svi se sastajemo u glavnoj kući i to za vreme obeda i u vreme molitve.

Holidej lagano klimnu glavom. Bio je zaboravio da sledbenici sekte mormona imaju često više od jedne žene i da su im porodice mnogobrojne.

– Koliko sestara i braća imate, gospodice?

– Oh, sedmoro braće i šest sestara! Bar tako mislim... To su oni koji žive ovde. Znam da imam još jednog brata u Solt Lejk Sitiju i jednu udatu sestru gore, na istoku – dodala je sa osmehom. – Kao što vidite, mi verujemo u veliku porodicu i tako pomažemo širenje naše vere.

– Taj utisak sam i sam stekao. No, bez obzira kako se nazivate, mogu da kažem da ste pravi hrišćani. I veoma sam vam zahvalan za sve što ste učinili – dodao je i zastao za trenutak otpivši malo kozjeg mleka, pića na koje se već navikao. Jer, u kućama mormona nije se koristila kafa. – Samo... hteo bih da vas zamolim za još nešto... ako bih smeo...?

– Naravno.

– Želeo bih, ukoliko je to moguće, da dobijem poslednje informacije o kretanju Majka Kakrila i Elfego Baseta – kazao je. Naravno, čim mu je bilo bolje on je svojim domaćinima ispričao kako i zašto je stigao ovamo. Zbog toga su ga mormoni cenili i ponašali se prema njemu sa više pažnje i poštovanja nego obično.

– Otac je i sam mislio da ćete to želeći, pa je ljudima koji su otišli u grad po namirnice i drugu robu rekao da pošalju telegram u Vudraf – saopštila mu je devojka mirno. – Oni će se ubrzo vratiti.

Holidej klimnu glavom u znak zahvalnosti.

– Zaista vam mnogo dugujem, mis Alison. Velika je sreća za mene što sam ovde došao. Ipak, ne bih mogao do ranča bez Elfegove pomoći.

– On je, izgleda, neki vrlo čudan čovek – kazala je Alison. – Opljačkao nas je kada smo putovali diližansom, a kada je imao šansu da pobegne, ipak vas je doveo ovamo. U svakom slučaju, to znači da nije ravnodušan prema vama.

Dok slegnu ramenima.

– Ne znam ni sam šta da kažem. Pre mnogo godina, proveli smo zajedno neko vreme, delili dobro i zlo, veselili se, ludovali... Elfego Baset je čovek na koga se teško možete navići, to je sve. On još uvek ne shvata da su stara vremena Divljeg zapada prošla i da se sve neprestano i veoma brzo menja. Nema više onih velikih dogona stoke, niti pak postoji mnogo mesta bez šerifa i neke vlasti. A on je od onih ljudi koji ne trpe nikakva ograničenja. Zato ide sve dalje i dalje neprestano bežeći pred civiliza-

cijom i ne shvatajući da to njegovo bекство nema nade. Ne želi da prizna da se stvari menjaju i da će uskoro sve izgledati drugačije. Jednostavno, ne pristaje da se prilagodi novom životu.

– A vi? Da li ste se vi prilagodili? – dobaci devojka radoznalo.

– Razmišljam šta da vam odgovorim na to. U detinjstvu sam imao mnoge ideale, ali sam kasnije shvatio da se od života ne može puno tražiti. Ponekad je dovoljno da čovek preživi... jer ni to nije lako, ako se pridržava onog bitnog: da bude i ostane čovek, uvek dosledan sebi. A Elfego to nije uspeo. Izneverio je sebe onda kada je bilo najvažnije.

– I pravu ste, ali mislim da potcenjujete sebe, mister Holideje. I niste rekli ono najvažnije, a to je da čovek ostaje pravi čovek uprkos svim teškoćama, ako u sebi ima moralnu snagu i urođenu dobrotu. A vi to sigurno imate.

Dok se osmehnu krajem usana.

– Oh, pustite sada mene... Ne smatram da je Elfego zao, da znate. Pre bi se moglo reći da je slabić, jer ponekad ne može da se odupre iskušenju.

– Hoće li biti ucenjen za ono što je učinio?

– Poternica je već raspisana, mada ću pokušati to da otklonim. Jer, čemu bi sada tako nešto služilo? Uzeo sam od njega skoro sav novac i ako bude trebalo, reći ću da ga je predao bez upotrebe sile. A to će biti dovoljno da „Vels Fargo” digne ruke od dalje potrage za njim. Sada je Majk Kakril taj koga treba goniti, jer je uzeo novac od mene. Zato... moram poći za njim čim to budem u stanju.

Alison je nakrivila glavu na jednu stranu i oslušnula.

– Čini mi se da čujem kako se ljudi vraćaju iz grada. Videću da li ima neka novost za vas!

Brzo se okrenula i izašla, a Holidej nestrpljivo uzdahnu. Ipak, nije mogao ništa drugo, već da čeka. Čuo je tihe glasove i nervozno se promisekoljio.

Čim je ugledao devojčino lice na vratima, znao je da vesti nisu loše. Alison je ćutke prišla i pružila mu formular telegrama koji je držala u ruci.

Brzo je preleteo očima preko kratkog teksta. Bio je to obaveštenje jednog od službenika „Vels Farga” koji je pisao da će njihov ranjeni šef Teri Morgan preživeti. I to je bilo sve. Ni reči o Elfego Basetu i Majku Kakrilu. Naime, izgledalo je da u Vudrafu o ovoj dvojici ne znaju baš ništa. Kao da ih je zemlja progutala.

Pa, dobro, pomislio je mireći se sa sudbinom. Proći će još nešto vremena dok ne bude mogao da jaše. A dotle, pa... možda će saznati nešto o njima.

* * *

Jašući glavnom ulicom grada, Elfego je namerno oborio glavu kako bi mu širok obod šešira što više senčio lice. I pored toga, nespokojno se osvrtao i krišom gledao oko sebe. Naime, nije mu se dopadalo to što je činio. Više bi voleo da diližansu napadne van grada, na usamljenom i zabačenom delu puta.

Ali, Majk Kakril je bio taj koji je donosio odluke i Elfego je s tim morao da se saglasi. Slušao je njegova naređenja, jer se nadao velikom dobitku. U stvari, planirali su da će im samo ovaj posao doneti pet hiljada dolara u gotovom novcu, a možda i mnogo više, ako u kovčežiću bude i zlata.

Kakril mu je napomenuo da je to u ovom slučaju vrlo verovatno i naglasio da nema smisla razmišljati o prepadu na nekom zabačenom delu puta.

– Kao prvo – govorio je samouvereno – postaviće dvostruku stražu, ako u kovčegu bude zlata. Drugo, taj čvrst i okovan kovčežić staviće u drugi, veći, koji je ugrađen i prikovan za pod diližanse. Okovi i katanci su jaki, ogromni i... čoveku bi trebalo bar pola dana da ih razvali. Naravno, pre toga bi sigurno došlo do pucnjave sa stražarima. Ne, ne, drugar! Jedini slab beočug u tom lancu je trenutak kada se kovčeg sa novcem iznosi iz stanice i stavlja u diližansu u garaži, pre nego što kola izađu napolje i prime putnike.

– Do vraga, to onda znači da ćemo protiv sebe imati i ceo personal iz garaže? – zapita Elfego.

Kakril odmahnu glavom.

– Opet ne. Radnici iz garaže u to vreme idu na doručak, a jedini kojima je dozvoljeno da budu sa čuvarima su oni koji nose kovčežić.

– To ipak znači da ćemo protiv sebe imati stražare sa dvocevkama?

– I po treći put ne. Naravno, trebalo bi da stražari sa sobom nose i svoje skraćene dvocevke, ali do sada se još nikada nije desio pokušaj pljačke u toj fazi, pa je osoblje postalo pomalo ležerno. Stražari obično ostave svoje puške u stanici i pođu sa onima koji nose kovčeg. To je zaista kratka šetnja, samo nekih dvadesetak metara od stanice do garaže. Može biti da će sa sobom imati revolvere, možda će ih čak izvući iz opasača, ali čisto sumnjam u to. Suviše su mirni i samouvereni. Znaju da nikome nije poznat način prenosa novčanih po-

šiljki, kao ni procedura unošenja kovčega u kola. I ja sam u tome nekoliko puta učestvovao, jer kompanija plaća dodatnu premiju, a sve se obavi brzo i bez problema. Pored toga, svi smatraju da je to velika tajna i upravo u tome je naša šansa.

U grad su dojahali odvojeno, iz dva suprotna pravca i uputili se ka stanici diližanse kompanije „Vels Fargo”. Elfego je pažljivo motrio na oznaku sporedne ulice za koju mu je rečeno da vodi cilju i odahnuo kada ju je ugledao iza berbernice. Lagano je okrenuo konja i našao se u tihoj i uzanoj uličici. Polako je skinuo kožnu omču sa obarača svog kolta osećajući kako mu znoj curi niz lice... Kada se približio zadnjem delu stanice, shvatio je da mu je košulja na leđima potpuno mokra.

Na uličnoj fasadi stanice ugledao je široku platformu sa koje se ulazilo u kočije, a nedaleko od nje manju zgradu sa širokim dvostrukim vratima. Znao je da je to garaža u kojoj se diližanse ostavljaju i održavaju.

Pažljivo je zategao vođice i usporio konja kada je iz drugog pravca ulice ugledao Kakrila koji se brzo približavao. Naime, nijedan od njih nije pokazao da poznaje onog drugog, ali obojica su svezali konje na istoj strani utovarne platforme, kao da nezavisno jedan od drugoga imaju u stanici nekog posla. Baš u tom času vrata su se otvorila i na platformu je izašao čovek sa rukama oslonjenim na kukove, žvaćući komad duvana. Pogledao ih je za trenutak, a onda se lagano okrenuo i ušao unutra.

Čuli su kada je ključ jasno škljocnuo u bravi. Elfego se trže i upitno pogleda u Kakrila.

– Smiri se – procedi ovaj tiho. – To je normalan postupak. U garažu se izlazi na sporedna vrata koja su na bočnoj strani.

– Pa kako ćemo onda mi ući? – dobaci Elfego razdraženo pokazujući na velika okovana i malopre zaključana vrata.

Kakril se samo lukavo osmehnuo i pošao napred, dajući Elfegu znak da pođe za njim. Stigli su do ugla zgrade kada se Majk još jednom osvrnuo i sa zadovoljstvom klimnuo glavom. Ulica je bila pusta. Zatim je izbrojao sedam dasaka na zidu garaže, a onda bez velikog truda osmu odgurnuo u stranu.

I zaista, daska se malo pomerila i „ostavila” otvor širok otprilike jednu stopu. Kakril je namignuo Elfegu pokazujući mu da ga sledi.

Provukli su se lako i gotovo nečujno. Pošto su vrata bila zatvorena, u garaži je vladala tama. No, Elfego je ipak razabrao nekoliko velikih kola i dosta točkova. Izvukao je revolver kada je Kakril koltom pokazao na vrata u bočnom zidu i pošto je čuo lake korake koji su dopirali iz pravca stanice, udaljene samo nekoliko metara.

Vrata su se otvorila i na njima se pojavio prvo onaj isti čovek koji je malopre izašao napolje žvaćući duvan. Za njim su išla dvojica koja su nosila težak, gvoždem okovan kovčežić veličine oko šezdesetak santimetara. Na kraju povorke išao je još jedan čuvar.

Garaža je bila nešto niža od utovarnog perona i u nju se silazilo malim stepenicama. Kada je prvi čovek stigao dole, Kakril je izašao iza diližanse koja mu je služila kao zaklon. Elfego je video kako je jedan čuvar ispružio ruku očigledno želeći da dohvati nešto pored

vrata. Bila je to skraćena dvocevka. No, Kakril je već zapeo svoj kolt.

– U redu. Da se niko nije makao! – dobacio je hladno.

Ispostavilo se da je potez izveden prebrzo, pošto se Majk nadao da će čuvari biti nenaoružani. Ali, baš u tom času je na vrhu stepenica ugledao čuvara kako uzima pušku i zateže oba obarača.

Sada se moralo reagovati. Elfego je stupio u akciju i njegov revolver je grmnuo. Kuršumi su pogodili stražara u grudi i čovek se od udara tanadi okrenuo, a puška opalila uvis kidajući komade šindre i dasaka sa niskog tavana. Pogođeni stražar je pao na stepenice i sudario se sa dvojicom ljudi koji su nosili kovčeg.

Onda je drugi stražar skočio u stranu i potegao revolver. No, Kakril se brzo okrenuo i pogodio ga u glavu. Ostala dvojica bacila su kovčeg i očajnički potrčala niz stepenice. Međutim, Majk Kakril se nije premišljao, već ih je hladnokrvno „skinuo” sa nekoliko metaka.

Elfego je opsovao, dok je njegov partner potrčao ka kovčežiću.

– Sto mu gromova – progundao je ljutito – pa oni čak nisu ni imali revolve!

– Hvataj za ručicu! – zarežao je Kakril besno i sam potežući na svoju stranu sanduka.

Elfego je u staničnoj zgradi čuo neko kretanje. Vrata su se otvorila i ljudi su potrčali da vide kakva je to pucnjava. Znajući da je svaki sekund dragocen, Elfego zgrabi ručicu teškog okovanog kovčežića i obojica potrčaše ka prolazu između dve daske. Kada su se našli na ulici, meci su već počeli da fijuču i zarijavaju se u drveni zid garaže.

Hitro su potrčali prema konjima čvrsto dršeći kovčežić između sebe.

– Sto mu gromova, čoveče... – promucio je Elfego. – Pa... ono... ono je bilo svirepo ubistvo...

Majk Kakril nije imao vremena za razgovor. Kada su stigli do konja, istrkao je kovčežić iz Elfegove ruke i podigao ga na svoje sedlo.

– Štiti me! – povikao je pridržavajući dragoceni teret.

Elfego nije mogao da bira. Baš kada se popeo u sedlo, grupa ljudi istrčala je na zadnja vrata stanice. Suočen sa životnom opasnošću, opalio im je dva hica iznad glava i pojurio. No, zbunio ih je samo za kratko. Kada je stigao do kraja uličice, već su pucali za njim.

Na sreću, Kakril je unapred isplanirao trasu bekstva. Jašući kroz lavirint ulica koje je on očigledno dobro poznao, ubrzo su se našli u šumarku pamukovog drveta, a zatim prešli blagu padinu i ujahali u hladovinu borove šume. Odatle je trebalo da se upute ka rečici i pregaze je, a zatim se iza okuke ponovo vrate nazad i jednu milju dalje, na krivini oštroj kao potkovica, ponovo zagaze u reku. Planirano je da dalje jašu plicakom i izađu iz vode na mestu gde počinje stenovit teren... odakle bi se, svaki za sebe, kroz kamenite voderine uputili pravo prema brdima.

Kada je sve to obavio, Elfego je bio potpuno iscrpljen, a konj mu se takođe jedva držao na nogama. Nekoliko puta se osvrnuo oko sebe, ali od partnera ni traga ni glasa. Na čelu su mu ponovo izbile graške znoja, jer je u trenu posumnjao da mu je Kakril dao pravac koji će ga odvesti u ćorsokak. S druge strane, on je slobodno mogao da odjaše

u suprotnom pravcu, sa plenom u sedlu. Ipak, rešio je da ne sumnja, već polako krene na tačno utvrđeno mesto sastanka. Sumnjaće tek ako se Kakril ne pojavi na tačno dogovorenoj lokaciji...

No, kada je stigao na blagi proplanak u senci šume, Kakril je već bio tamo. Pošto je razvalio katanac kovčežića, sadržaj je ležao izručen na ćebet. Kada se Elfego pojavio, on se osmehnu.

– Osam hiljadarki u gotovom novcu i vrećica zlatnog praha, amigo! – objavio je oduševljeno. – Nije loše za početak, zar ne?

– Da, ali najmanje dvojica mrtvih, možda čak četvorica – dobacio je Elfego silazeći s konja, još uvek pomalo zadihan od napornog jahanja.

– Srećne si ruke – dodade Kakril zadovoljno, ne obraćajući pažnju na njegove reči. – Sa ovim ovde možemo da sebi obezbedimo prava zadovoljstva, Elfego!

– Ako nas potera ne zakopa pet stopa pod zemlju. Čuj, Kakrile, posle ovog slučaja imaćemo na vratu šerife svih država. Rekao si da će sve ići tačno kao sat i da neće biti nikakve pucnjave.

Ovaj sleže ramenima i počne da deli novac na gomile.

– Pa, pošlo je naopako i morali smo da reagujemo. Nisi bio spor kada je trebalo prikucati onog čovu sa dvocevkom!

– Dodavola, glava nam je bila na kocki, zar ne?

– Tačno tako, ortak. Čemu onda ljutnja? Izvukli smo se čitavi i bez povreda, imamo novac, a ja znam put koji će nas odvesti daleko ispred bilo koje potere koja bi pokušala da nas se dočepa – kazao je, uzeo gomilu novčanica i sta-

vio na ćebe ispred Elfega. – Evo, stavi to u džep, ortak. Kada svane, bićemo daleko na putu ka divnim mestima gde se može uživati. A kada ovo potrošimo, naći ćemo nešto drugo da opet napunimo džepove.

Elfego čučnu i zagleda se u novac. Bila je to đavolski lepa suma kojom je čovek mogao platiti zaista mnoga zadovoljstva. U trenutku je pomislio da bi sa tim novcem mogao da nestane jednom zauvek, uputi se jug gde bi kupio mali komad zemlje i... ne, to ne bi išlo. Ne kada je on u pitanju, jer Elfego Baset je bio čovek koga su oduvek „svrbele pete” i koji je voleo stalno da menja sredinu, upoznaje nova lica i „osvaja” nepoznate krajeve.

Izvršivši svoj prvi prepad i pljačkajući mirne mormone, on je skrenuo na drugi put i zauvek se udaljio od života koji je do tada vodio. Holidej je pokušao da mu da šansu puštajući ga na slobodu i možda je trebalo da je iskoristi. Nikako mu nije odgovaralo da životni put nastavi preko leševa...

Ali, sada se sve promenilo. Iz misli ga je trgao Kakrilov glas.

– Najbolje što možemo učiniti je da se dobro zabavimo – rekao je stežući u ruci pregršt novčanica. – Ubeđen sam da ćemo zavarati poteru i da će se sve dobro završiti. No, u nekom momentu stvari ipak mogu krenuti naopako, jer je život nepredvidljiv i pun iznenađenja. Zbog toga želim ludo da se zabavljam, a ako me ipak uhvate i odvedu na vešala, bar ću umreti srećan. Ideš li sa mnom, Elfego? I sam si se uverio da smo dobra ekipa, zar ne?

Elfego nije odmah odgovorio. Još uvek su ga razdirale sumnje i jednostavno nije znao šta da kaže.

– Slušaj, ovo nije ništa u poređenju sa onim što znam da možemo izvesti – dobio je Kakril ubedljivo. – Veruj mi da ne preterujem. Znam sve metode proklete kompanije „Vels Fargo” i ubeđen sam da mogu da ih nadmudrim. Do kraja godine ćemo biti milioneri.

Naravno, Elfego nije mogao da ostane ravnodušan pri pomisli da bi za kratko vreme mogao da se valja u novcu. Obliznuo je usne i sa interesovanjem pogledao svoga sagovornika.

– Slušaj... – nastavio je Kakril mnogo tiše – postoji voz koji povremeno vuče specijalni poštanski vagon u kome se nalazi oko stotinu hiljada dolara u zlatu. A ja imam načina da saznam kada on polazi, kako se prolazi pored straže, kako se otvaraju specijalne brave i sve ostalo... Dobro, mi smo još uvek „zeleni” za takav plen, ali kada steknemo malo više iskustva, sve će biti drugačije. U stvari, znam jednog momka koji će nam u tome malo pomoći. Šta kažeš na to?

Ovakvo iskušenje je bilo suviše veliko za Elfego Baseta. Samo je klimnuo glavom i počeo da skuplja svoj deo novca.

– Kažem da smo ortaci – odvratio je kratko.

Kakril se osmehnuo i iz kožne vrećice izručio na cebe gomilu zlatnog praha. Izvadio je iz futrole lovački nož i jednim zamahom podelio gomilu na dva jednaka dela.

Dogovor je time bio zapečaćen.

* * *

Glavna kuća na ranču „Beli Raj” imala je visoku tavanicu, a na jednom kraju

udubljenje pregrađeno lučnim svodom u kojem se, baš kao u crkvi, nalazio oltar. Tu se, malo uzdignut od tla i sa po jednim svećnjakom na obe strane, nalazio krst od sjajnog metala koji se presijavao poput zlata. Bilo je tu putira i poslužavnika raznih veličina koji su sjali toplim sjajem zlata.

Dok je stojao i strpljivo čekao svoje domaćine. Kada se pojavio Džozef Smit sa svojom crnokosom kćerkom, on ih je ljubazno pozdravio i upitao – Da li su sve ove stvari zlatne?

– Da, zlatne su, mister Holideje – odvratio je Džozef. – Sve je to u slavu boga. I sami znate da ljudi smatraju zlato najdragocenijim metalom, zar ne? Zato je sasvim prirodno da znak božiji bude napravljen od tog metala.

– Zar ne rizikujete kada ga tako otvoreno izlažete?

Čovek se osmehnu.

– Malo ljudi izvan naše vere dolazi ovamo. Oni koji se ipak pojave, dođu na nečiji poziv i smatramo ih prijateljima. Naravno, te stvari nikako ne bih želeo da izgubim. No, ako bi se kojim slučajem desilo da ih neko i uzme, šteta ne bi bila prevelika, jer je naše pravo bogatstvo u veri, a ne u materijalnim stvarima.

Holidej kratko klimnu glavom. Nije želeo da razgovara o veri koja je bila najvažnija stvar u životu tih ljudi. Poštovao ih je, mada nije delio njihova ubeđenja i smatrao je da je nepotrebno da tako nešto sada kaže.

Naime, prošlo je mesec dana od kada se nalazio u ovom gostoljubivom mormonskom domu. Iako mu je bilo udobno, smatrao je da se dovoljno oporavio da može da ode. Jer, ovo nije bila sredina za njega. S druge strane, znao je da će

taj odlazak u izvesnom smislu značiti i gubitak, pošto više neće napajati oči pogledom na lepoticu kakva je bila Alison Smit. U stvari, u dubini duše iskreno je žalio tu devojkicu. Smatrao je da njena lepota i plemenitost zaslužuju mnogo više od budućnosti koja joj je namenjena, a koja se sastojala od rađanja dece i bespogovorne poslušnosti.

Ali, tako nešto ga se nije ticalo i više nije smeo da razmišlja o tome.

Pružio je ruku i čvrsto stegnuo šaku Džozefa Smita.

– Još jednom hvala za sve što ste vi i vaša porodica učinili za mene, gospodine. Žao mi je što nisam uspeo da vam vratim novac, ali „Vels Fargo” će to u svakom slučaju učiniti.

– Taj novac ne bi bio važan da nije namenjen izgradnji naše crkve – rekao je Džozef. – A što se tiče pomoći koju smo vam ovde ukazali, mi na to gledamo kao na hrišćansku dužnost i ljudsku obavezu. Drago nam je što ste dobro, gospodine.

Holidej se osmehnuo i okrenuvši se, uzeo u ruku devojčinu malenu šaku i zagledao se u njene prelepe oči.

– Dugujem vam život, devojko. Znam da je on prolazan, ali je ipak najveće blago koje imamo. Ako vam ikada zatreba pomoć koju bih vam ja mogao pružiti, samo dođite i recite.

– Znamo da iskreno govorite – odvrtila je Alison i pogledala prema oltaru. – Ali, mi imamo svoj način na koji tražimo pomoć.

– Bog pomaže onima koji sami sebi pomažu – kazao je Džozef Smit. – To je dobra izreka po kojoj bi svaki čovek mogao da se vlada, bez obzira kojoj religiji pripada.

– Mislim da ste u pravu – složio se Holidej spremajući se da pođe. Napolju, pred glavnom zgradom, veći deo porodice Smit okupio se da ga isprati. Pošto se sa svima pozdravio, Dok je prišao svom konju vezanom za privezište, pojahao ga i poterao ka glavnoj kapiji. Na izlazu iz dvorišta okrenuo se i još jednom svima prijateljski mahnulo.

Dva dana kasnije kasnije, sedeo je u stanici „Vels Fargo” kompanije u Vudrafu i razgovarao sa bledim i izmršavelim, ali oporavljenim Terijem Morganom.

– Drago mi je što je sve prošlo dobro – rekao mu je Dok pružajući ruku. – Oporavili ste se, mister Morgane?

Čovek s naporom diže ruku sa stola.

– Jedva nekako, Holideje. No, uspeo sam da se podignem i nadam se da ću preći u sedlu još mnogo milja pre nego što mi dođe sudnji dan. A vi? Čuo sam da ste prošli kroz Vudraf pre izvesnog vremena, ali sada... Zaista ne znam šta vas dovodi meni?

– Posao, mister Morgane, posao – odvratio je Dok.

– Ako je u pitanju rezervacija mesta u nekim našim kolima, to ćemo lako urediti...

– Ne, nije to. Interesuju me dve stvari. Prvo: šta je sa Alekom Fulerom? Da li i dalje ne mislite da ga vratite na posao?

– Naravno. Nema oprostaja za tako ozbiljne greške. Zašto pitate?

– Zato što mi je Fuller stari znanac i zato što saosećam sa njegovom porodicom. No, ostavimo sada to po strani. Želeo bih da znam da li je bilo nekog napretka u vezi potrage za opljačkanim zlatom?

Morgan se nakašlja.

– To pitanje se odnosi na poslove moje kompanije i ne bih morao da vam odgovorim. Ali, pošto vas poznajem, biću iskren. Nema nikakvog napretka i što je još važnije, ja uopšte ni ne očekujem da će taj novac biti vraćen. Hm... sve je to već potrošeno u bordelima na granici! Osim toga, sada nije u pitanju samo taj iznos.

Dok ga upitno odmeri.

– Kako?

– Pa, izgleda da se događa nešto prilično čudno, mister Holideje. Širom teritorije koju opslužuje kompanija „Vels Fargo“, poslednjih nedelja se desilo nekoliko krupnih pljački, a bilo je i dva – tri pokušaja. Interesantno je da su, kako je potvrđeno, to izvela dva čoveka.

Morgan pruži Holideju list sa opisom počinilaca koji su dali očevici.

Dok je pažljivo pročitao tekst i podigao pogled.

– Kako vam izgleda? – nestrpljivo upita Morgan. – Prepoznajete li u tome nekoga?

– Nema sumnje da je jedan sigurno Majk Kakril.

– Slažem se. A njegov ortak?

– Pa... po opisima poslednje dvojice očevidaca mogao bi biti moj stari poznanik, Elfego Baset. Ostali opisi su prilično nejasni i mogli bi odgovarati mnoštvu ljudi.

– Znači, mogao bi biti Elfego?

– Ne znam. Želeo bih da nije on, ali ne znam... Nisam siguran da se udružio sa Kakrilom, mada... možda se i to desilo. Naime, kada smo se videli poslednji put, on je žarko želeo da tom lupežu prosvira metak kroz glavu i uzme mu mormonsko zlato.

– Zar? – iznenadi se Teri Morgan. – Videli ste ga i znate da zlato nije kod njega, već kod Kakrila.

Holidej klimnu glavom.

– Da, ali to je dugačka priča i nema smisla gubiti vreme sa njom, pogotovo što se odnosi na događaje koji su već prošli.

– Kako vi kažete, mister Holideje. Ali... u krajnjoj liniji, lakše mi je da poverujem da je u pitanju taj Elfego Baset. Ako je izvršio jednu pljačku, ko kaže da ne može i drugu? Zar ga Kakril nije mogao nagovoriti da mu se pridruži? Dobro poznajem Majka i znam da je mogao da obrlati ljude da igraju kako on svira. Osim toga, zna puno o poslovanju kompanije i pretpostavljam da je sve isplanirao, a onda predložio Elfegu da se udruže.

Holidej slegnu ramenima. Ipak, još jednom je pažljivo pročitao opise očevidaca.

– Priznajem da ovo dosta liči na njega – potvrdio je posle nekoliko minuta. – Ali, buni me onaj prepad na stanicu kompanije i ubistvo dva stražara. To mi ne liči na Elfega koga sam ja poznavao...

– Verovatno vam ni pljačka mormona ne liči na njega. Vi zaboravljate da se ljudi menjaju, pogotovo ako su pred nekim velikim iskušenjem, zar ne?

– Da, ali... njegov poslednji postupak... kada mi je pomogao, iako mu to nije išlo u račun. Zaista se pokazao velikodušnim i spasao mi život...

– To ništa ne znači. U odnosu na dobrog poznanika, takav postupak je razumljiv. Uostalom, možda vam je vraćao neki stari dug.

Holidej podiže ruku.

– Dobro, dobro, priznajem da to može biti Elfego. Nije nemoguće da se udružio sa prokletim Majkom Kakrilom. Kako je do toga došlo, ne mogu ni da pretpostavim, ali primiću to kao vrlo verovatno. Znači, uortačili su se i udaraju po „Vels Fargu” gde god stignu.

Morgan uzdahnu.

– Ne samo po našoj kompaniji, mister Holideje. Pre izvesnog vremena napali su banku u Loganu, a zatim voz južno od jezera Ber. Na oba mesta upotrebljeno je oružje. Ali, „Vels Fargo” je najviše pogođen i pretpostavljam da je to neka vrsta Kakrilove osvete. Zato, pored krađe plena, ubija i ljude, pošto želi da nas pogodi gde nas najviše boli. No, mislim da ćemo ih pohvatati pre nego što naprave neko novo krvoproliće.

Holidej uzdahnu.

– Poslednja pljačka desila se pre nedelju dana. Do sada su mogli stići čak u Meksiko.

– Možda, ali mislim da tako nešto nije verovatno. Sa bankom u Loganu se nisu usrećili, a isto je bilo i sa vozom. Zbog toga mislim da ne žele da se zaustave i da planiraju nešto mnogo veće, a to je napad na neki drugi voz. A to bi opet moglo da znači da će zatražiti nečiju pomoć. Prema tome, trebalo bi pripremiti na kriminalce vične prepadima na voz, ili „stručnjake” za razvaljivanje kasa. Taj put bi nas mogao odvesti do Kakrila. Predložio sam kompaniji da za obojicu raspiše ucenu... po hiljadu dolara za svakog. Nadam se da bismo na taj način brže došli do potrebnih informacija.

Holidej se zamisli. Nažalost, nije mu uspelo da ostvari ono zbog čega se u ovom slučaju angažovao, ali nije odu-

stajao. Sve nade još nisu bile izgubljene. Pomislio je na Fulerovu porodicu i zabrinuto lice njegove žene.

Lagano je izvadio cigaru i odmerio svoga sagovornika.

– Čujte, Morgane, šta biste rekli na to da se i ja uključim u poteru za tom dvojicom? Imam razlog zbog kog bih pokušao da spasem vešala Elfego Basete, ali to nije presudno. U svemu mi je veoma važno još nešto...

– A to je?

– Alek Fuller. Želim da ga vratite na posao.

– Fullera?! Čujte, Holideje, on je prekršio poslovna pravila firme i zato nije moguće da i...

– On je ispao običan brbljivac i to je sve! – prekinuo ga je Holidej – Za svoju glupost nije zaslužio toliku strogu kaznu. Povucite svoju odluku i ja ću vam pomoći da pohvatate pljačkaše i možda vratite deo opljačkanog novca... – dodao je Dok i lagano otpuhnuo dim. – Zar ponuda nije primamljiva? – rekao je.

Morgan počeo da se vrpolti u fotelji.

– Ponuda je više nego dobro došla, mister Holideje. Znam da ste i ranije pomagali u nekim slučajevima u kojima je kompanija bila oštećena, ali... – iskrivio je usne na krajevima kao čovek koji je progutao nešto kiselo. – Pa, dobro... – dodao je posle kraće pauze. – Učinite sve što možete, a ja ću Fullera sutra vratiti na posao. U redu?

– Naravno, Morgane. Odmah ću pregledati sve izveštaje u vezi sa napadima i videti mogu li iz njih nešto zaključiti. Vi ćete mi dati listu planiranih pošiljki novca i zlata. Važi?

– Svakako, Holideje. Kao član uprave, mogu vam reći kako kompanija želi

da Kakril bude uhvaćen po svaku cenu, jer zna mnoge naše tajne. A jasno vam je da je fizički nemoguće sprovesti sve izmene reda vožnje, promeniti način slanja i obezbeđenja pošiljki i novca. Zato ga moramo nadmudriti i onemogućiti. Do Baseta nam nije naročito stalo...

– Urediću to, ne brinite. A vi ispunite obećanje vezano za Fulera već sutra. Adios, Morgane, bićemo u vezi.

– Naravno, Holideje – odvrati ovaj zadovoljno. I da vam kažem da, što se kompanije tiče, imate odrešene ruke. Važno je da se zločinci uhvate, živi ili mrtvi.

Dok je zastao na vratima, zamislio se nekoliko sekundi, a onda jedva primetno klimnuo glavom i dobacio – Mrtvi, ako bude neophodno.

* * *

– Previše ubijanja – dobacio je Elfego Baset šetajući gore-dole po trošnoj kolibi. Kakril je sedeo za stolom i sam sebi nalivao viski.

– Niko ti neće predati imovinu na lepe oči ili na učtivu molbu, Elfego – odvratio mu je tiho. – Samo se smiri. Nećemo morati da izvodimo još mnogo tih poslića... Sačekaj malo, ortak.

Elfego priđe vatrištu i nervozno pljunu u ugljevlje. Iz džepa je izvadio duvanke su i papir, i počeo da zavija cigaretu.

– Pa, nije ti loše, zar ne, Elfego? – dobaci mu Kakril. – U poslednje vreme smo se lepo provodili, nije li tako?

– Pa, može se reći... – progundao je Elfego. – Svakako, bilo je lepih dana kada smo živeli na visokoj nozi, ali nije onako kako sam zamišljao. Kada smo Dok Holidej i ja lutali po Misisipiju i

njenim pritokama... To je bio život! Znali smo ponekad da ceo grad prevrnemo naglavačke. I... sve je bilo drukčije.

– Naravno, jer si bio deset godina mlađi. A sada ne primećuješ da si počeo da stariš, ortak. Hmm... ako čovek posegne za tim da se hrani prošlošću, onda je to siguran znak da stari. Ipak mislim da treba da se prilagodiš stvarima kakve jesu, amigo. Evo, pogledaj mene! Prokleti „Vels Fargo” mi je dao nogu u leđa, a ja im sada naplaćujem sa kamatom! I moraće još mnogo, mnogo da mi plate, pre nego što dignem ruke od osвете!

Elfego je neko vreme ćutke pušio, a onda prišao vratima i nervoznim pokretom hitnuo cigaru napolje.

– U redu, Majk, u redu – progundao je. – Onda hajde da se dočepamo tog „velikog novca” kako bih mogao da se povučem. Sigurno sam već proglašen za opasnog bandita i ako me uhvate, ne ginu mi vešala. E, pa neću da mi se to desi zbog neke bedne, sitne pljačke! Ako me već vreba konopac, onda neka to bude zbog nečeg zaista vrednog.

Kakril slegnu ramenima, napuni do vrha obe čaše i jednu gurnu pred Elfega.

– Dođi ovamo i sedi, ortak! Hajde, ovo ćete najbolje smiriti. Znaš da sam smislio plan za veliku pljačku, ali za tako nešto nam je potrebna pomoć.

Elfego zastade u pola pokreta i vrati čašu sa pićem na sto.

– To mi liči kao da smo zagrizli više nego što možemo da progutamo.

– Možemo da progutamo, ortak, možemo... Ali, ne samo ti i ja. Potrebna nam je pomoć iskusnih ljudi.

– Koga imaš u vidu? Nemoj samo da bude Džeksonova banda...

– Baš oni!

– Šališ se?!

– A zašto ne Džeksonovi?

– Čuj, čoveče, oni su najgora banda ubica koja jaše na ovim prostorima! Pored toga, učenjeni su u svim državama, od Teksasa pa do kanadske granice. Što je još gore, za sobom ostavljaju samo mrtve, bez obzira da li se radi o čuvarima, nemoćnim putnicima kao što su žene i deca... Ti monstrumi ubijaju svakoga ko im se nađe na putu.

Kakril ga odmeri bezizraznim pogledom.

– Oni u ovim krajevima operišu već duže vreme. Osim toga, Birč je moj stari ortak. Poznajemo se još od vremena kada smo se kao deca brčkali u Misisipiju. Spremni su da nam pomognu... Naravno, uz određenu cenu.

Elfego odlučno odmahnu glavom.

– Samo ne Džeksonove, Kakrile! Ne, nikako! U tom slučaju, ne računaj na mene, jer mi se ti koljači nikako ne dopadaju. Pored toga, uzeće nam veliki deo zarade.

Majk se glasno nasmeja.

– E... sada si počeo da razmišljaš kao ja, Elfego. Birč i Moz će možda uzeti polovinu plena, ali to će biti za celu bandu. Ne tiče nas kako će među sobom podeliti novac, zar ne? Važno nam je da za nas dvojicu ostane pedeset procenata, a to bi, ako posao uspe, bilo pedeset hiljada. Svakome po dvadeset i pet – to je ono što ja zovem „dobrim ulovom”. Ta suma može biti dovoljna za ceo život, je li tako? Možda bismo mogli pokušati sami, ali ne verujem da bismo uspeli. Dakle, ili Džeksonovi ili odustajanje, ortak... Koliko znam, sada si švorc...

Elfego smrknutim pogledom odmeri svog partnera koji mu je od početka bio mrzak. Dvadeset i pet hiljada je velika svota sa kojom bi konačno mogao da se sredi. Kupio bi ranč sa dobrim stadom goveda, ušao u posao sa stokom i napravio dobar profit. Morao je da prizna da je ponuda zaista bila veliko iskušenje.

– Ne možeš biti sasvim siguran da će kompanija poslati punih sto hiljada dolara – dobacio je konačno.

Kakril se osmehnu krajem usana.

– Tačno je da ne mogu biti siguran. Možda pošalju i više...

Elfego se trže.

– Više? – iznenađeno je ponovio.

– Naravno, pošto pošiljka dolazi iz poznatog rudnika zlata.

– Pa... onda... mislim da možeš računati na mene.

– Odlično. Džaretovi će biti ovde za nekoliko dana.

– Već si ih pozvao? Pa... ne sećam se da si mi rekao.

Kakril lagano ustade.

– Da li smo se dogovorili da moram o svemu da te obaveštavam? Ne sećam se da smo rekli da za svaku stvar moram da tražim dozvolu?

Pogledi im se ukrstiše i posle nekoliko trenutaka, Elfego lagano pogru glavom. Uzeo je čašu sa stola, energično je podigao i iskapio do dna. Zatim se okrenuo, hitnuo je prema kaminu i ljutito izašao napolje.

Kakril se zlokobno nasmejao i seo za sto da natoči još jedno piće.

Dok Holidej se povukao dublje u senku zgrade i priljubio se uz zid osluškajući korake koji su se približavali.

Ulica je zaudarala na đubre i polutru-lu lešinu divljeg psa. Komarci su mu zujali oko lica, ali trudio se da na to ne obraća pažnju. Onda je čovek koga je čekao naišao i on se potpuno stopio sa senkom. Pustio je da prođe pored njega kako bi jasno razaznao mršavu, malo pognutu siluetu koja se ocrtavala na slabašnoj svetlosti.

Bio je to zaista čovek koga je očekivao.

Hitro je koraknuo napred i kolt sa drškom od slonovače munjevito mu je kliznuo iz futrole. Prolaznik je za tren zastao i napravio pokret kao da će se okrenuti. Ali, Dok ga je drškom već pljesnuo po slepoočnici. Čovek je zastenjao, malo se zateturao, a zatim se skljojao u prašinu.

Brzo mu prišavši, uhvatio ga je za okovratnik i povukao ga dublje u uličicu. Bacio ga je na gomilu polutrulih kutija koje su se nalazile iza ugla zgrade. Pošto se u blizini nalazilo bure s kišnicom, Dok uze čovekov šešir kako bi zahvatio vodu, a onda mu je pljusnu po licu.

Onesvešćeni je zastenjao i zamahao glavom, ali se ipak nije sasvim osvestio. Zato ga je Holidej još jednom polio, a onda počeo da ga rashlađuje šeširom..

– Aha... probudio si se, Zejne – rekao je posle nekoliko trenutaka.

– Kučkin sine... – progunda mršavko pokušavajući da sedne. No, odmah zatim je uplašeno ustuknuo ugledavši pred sobom cev zapetog kolta.

– Š... šta... – promucio je zbunjeno. – Ko... ko ste vi?

– Nije važno ko sam, važno je da hoću da mi kažeš ko ti je platio da prebaciš

skretnicu voza koji su Majk Kakril i njegov ortak napali pre nedelju dana? Nemoj da se izvlačiš, pošto znam da je bilo na deonici koju baš ti održavaš, Zejne.

Mršavko slegnu ramenima,

No, Holidej nije oklevao. Već sledećeg trenutka prislonio je Zejnu cev kolta na slepoočnicu.

– Ne... nemoj!

– Dakle?

Zejn proguta knedlu.

– Dobro, evo... Kakril mi je dao pedeset dolara da prebacim skretnicu i skrenem voz na pogrešnu prugu.

– Jesi li ostao u blizini?

– Pa... trebalo je da izvetrim, ali ja to nisam učinio. Dok su putnici pomagali da se pruga očisti, ja sam se ušunjao...

– Prokletniče! – prekide ga Dok i snažno ga lupi pesnicom. – Prouzrokovao si toliko nevolja, a onda si pljačkao ljude koji su pokušavali da se izvuku! No, dobro, nećemo sada o tome. Hoću da znam nešto o Kakrilovom ortaku. Kako se zove?

– Elfego Baset.

– Kuda su otišli prokleti pljačkaši?

– Ne znam baš tačno... Hoću da kažem, ne znam sigurno, ali... znam da su odjahali u planine Gold Hil.

Dok je dosta dobro poznavao tu grupu planina na severu ispresecanu mnogim kanjonima i grebenima, predeo koji ljudi još uvek nisu sasvim ispitali. Bilo je to poznato skrovište razbojničkih bandi i Holideja nije čudilo što je Kakril rešio da se tamo sakriju.

– Potrebno mi je nešto više od toga – odvratio je i uhvatio mršavka za prsa. – Nemoj da moram još da te ubeđu-

jem! Upozoravam te da će onda da radi kolt!

– Če... čekaj... – odvrati mršavko podižući ruku. – Pomenio je neku kolibu... napuštenu rudarsku kolibu. Mislim da se mesto zove Benbou Galč. Jeste, baš tako. I to je sve što znam, kunem se.

Dok ga je s gađenjem odmerio, a onda ga, za svaki slučaj, još jednom udario, odgurnuo telo nogom, okrenuo se i lagano vratio kolt u futrolu. Posle svakog dodira sa ljudima kao što je Zejn imao je osećaj da treba dobro da opere ruke.

Nije želeo da se zadržava u tom prljavom i neuglednom mestu, iako je bila noć. Svež vazduh će mu prijati, pomisli, ali i pomoći da razbistri misli. Tako je i bilo. U Spejrling je stigao oko podne sledećeg dana i odmah otišao do saluna. Žudno je ispio jedno hladno pivo, a kada se malo sredio i ručao u obližnjem restoranu, otišao je do zemljišnog ureda koji se nalazio odmah pored gradske većnice.

Iza pulta je stajao mlad službenik koji ga je ljubazno pozdravio.

– Dobar dan želim. Šta mogu da učinim za vas, mister?

– Imate li stare prijave nalazišta... recimo za pet godina unazad? – upitao je Dok.

Činovnik ga iznenađeno pogleda.

– Da, mislim da imamo – rekao je i pokretom ruke pokazao na police ispunjene prašnjavim papirima i registrima.

– Ovaj ured ništa ne spaljuje, mister – nastavi čovek ponosno. – Kada svi rafovi i police budu popunjeni, pre-

selićemo se u veću prostoriju u samoj većnici.

Holidej se blago osmehnu.

– To mi baš odgovara. Tražim rudnik koji je registrovan na mestu nazvanom Benbou Galč. Mislim da ga je prijavio čovek po imenu Benbou.

– Benbou? Ah, da, sećam se stare olupine. Pričali su mi da je tragao za zlatom gotovo petnaest godina, a onda naišao na bogatu žicu u Gold Hilu. I tako... obogatio se i jednoga dana jednostavno otišao da živi na istoku, kao pravi milioner. Ali, taj rudnik više ne vredi, jer je Benbou znao svoj posao i izvukao iz njega i poslednje zrnice.

– Mene interesuje samo lokacija. Nisam kopač zlata.

– Policajac? – upita mladić diskretno.

– Možda. Zašto?

– Pa... čuo sam da tu Benbouovu kolibu povremeno koriste neki nevaljalci.

– Eh, baš me to interesuje... njen položaj. Možete li mi ga reći?

– Zavisi od toga koliko brzo su vam informacije potrebne.

– Rok je bio još juče!

Činovnik se kiselo osmehnu.

– Vidim. Pa ako danas posle podne nemate mnogo posla, mogli bismo da okušamo sreću. Treba prevrnuti mnoge papire, jer... može se desiti da u jednom registratoru budu prijave u razmaku od deset godina

Holidej uzdahnu.

– Dodavola! Ipak... moram da pokušam.

– Čudno. Niko se godinama ne interesuje za taj rudnik, a onda dva puta u toku nedelje dođu i...

– Dva puta u toku nedelje? – prekide ga Dok nestrpljivo. – Zar je dolazio još neko?

Mladić klimnu glavom.

– Pre dva-tri dana bio je ovde neki Zejn i raspitivao se za Benbou kanjon. Ali, ja misam hteo da mu pomognem.

– Važno je što hoćete da pomognete meni – dobaci Dok. – Recite gde da počnem.

Mladić počne da se vrpolti.

– Pre nego što počnemo... – kazao je i značajno ga pogledao – Hoće li biti neke nagrade...? Bilo kakve...

– Možda hiljadu, a možda čak dve – odvрати Holidej mirno. – Zavisi...

Pre nego što je Dok završio rečenicu, momak je već skidao sa police svežnjeve papira uvezane kanapom i bacao ih na tezgu ispred sebe dižući pritom oblake prašine...

Vredno su radili do zalaska sunca, a onda je Holidej častio momka večerom i pićem i nagovorio ga da se ponovo vrate u kancelariju i nastave.

Nešto pre ponoći, mladić je pronašao prijavu nalazišta i upisanu lokaciju preneo na postojeću katastarsku mapu i označio je na vidljiv način kako bi Dok mogao tačno da utvrdi traženo mesto.

– Sećam se da je stari uvek pričao kako se njegova koliba nalazi na uzvišenju, odakle može videti svakoga ko mu se približava – rekao je umorno, jedva se uzdržavajući da ne zevne. – To znači da bi koliba trebala da bude negde ovde, mister. Samo... ne znam kako ćete naći put do tamo. Tako nešto je uspelo samo malom broju ljudi.

Dok pažljivo osmotri mapu.

– Siguran sam da ću ga naći – rekao je najzad. – Uostalom, to moram učiniti, jer nemam drugog izbora.

– I kada ga nađete?

– Saznaću da li ćete dobiti nagradu ili ne.

– Da znate da vam ne zavidim, mister! Čuo sam da se u tom kraju u poslednje vreme vrzmaju braća Džekson. Sa celom bandom...

Holidej podiže pogled sa mape.

– Hvala na svemu, još ćemo se videti. Mogu reći da mi je današnji dan bio bio veoma uspešan.

* * *

Birč i Moz Džekson bili su vrlo slični, kako izgledom i načinom govora, tako i načinom razmišljanja. Po svemu tome komotno su mogli biti blizanci, ali se vrlo lako primećivalo da je Birč nekoliko godina stariji.

Obojica su bili mršavi i koščati i nosili su po dva revolvera u nisko pripasanim futrolama. Čak su se i oblačili na isti način i jahali konje iste boje.

No, ono što je Elfego Baseta u vezi sa njima najviše uznemiravalo, bio je njihov pristup smrti. Naravno, nečijoj tuđoj smrti. Pored toga, Elfego je imao utisak da ni jedan od braće nije mnogo mario ni za sopstveni život. Opasnost da izgube život nije bila prepreka koja bi ih mogla zaustaviti u pokušaju da se domognu onoga što žele.

Dojahali su u klanac Benbou zajedno, ali bez ostatka svoje bande, „čopora vukova” kako su voleli da ih nazivaju. Govorili su malo, ovlaš pogledali u Elfego Baseta i odmah želeli da znaju sve pojedinosti plana.

– Sastali smo se da vam saopštimo kako imamo u izgledu sumu od oko sto hiljada dolara – kazao je Kakril. – Koliko od toga biste vi tražili?

– Šta želiš da učinimo? – upita Birč.

– Da nam pomognete da zaustavimo voz, razvalimo poštanski vagon i dinomitom razbijemo vrata kase. Sa naše strane smo Elfego i ja, s tim što će meni biti poznate sve pojedinosti kao što su broj stražara u vagonu, zatim...

– To bi trebalo da znaš već sada – presekao ga je Moz.

– Pa, trebalo bi – odvrati Kakril i lukavo se osmehnu. – Bar što se tiče vagona, zar ne? Ali, broj čuvara može biti izmenjen u poslednjem trenutku, jer se tako nešto mnogo puta dešavalo. Voleo bih da to ovoga puta ne bude slučaj.

– Pola-pola – dobacio je Birč odlučno. Po tonu njegovog glasa moglo se zaključiti da nema nameru da se cenjka i da je ovo njegova jedina ponuda. Ako su Kakril i Elfego želeli pomoć, to je bila cena koju su morali da plate.

Iako nije bio najzadovoljniji, lukavi Kakril je dobro protumačio banditov ton.

– U redu, to smo se dogovorili – rekao je kratko.

– A o kojem se vozu radi? – zapitao je Birč.

– Voz iz Livajstona za Solt Lejk Siti. Braća Džekson izmenjaše poglede.

– Za njega niko ne zna red vožnje – dobacio Moz.

Kakril se osmehnu.

– Red vožnje je određen po posebnoj tajnoj formuli koju ja znam i tu nema brige. Mislio sam da izvedemo nešto slično što smo Elfego i ja pokušali sa onim putničkim vozom...

– Nikako. To ste pokušali, a obezbeđenje „Vels Farga” shvatilo je da je to bio samo probni napad i mnogo su oprezniji. Sada svi njihovi vozovi koji voze poseban vagon moraju da se zaustave pred skretnicom, a onda čuvari proveravaju da li su skretnice pravilno postavljene. Zato takva mogućnost više ne dolazi u obzir.

– Dovraga... – izusti Elfego. – Mi smo baš na to računali.

– Greška. Ranije je uspevalo, a sada im je skrenuta pažnja i strogo paze.

– Pa šta onda da uradimo? – zapitao je Elfego.

– Ostaje samo jedna stvar, a to je podmetanje eksploziva – dobaci Moz nehajno.

Elfego se osećao kao da mu je sa lica nestala i poslednja kap krvi. Čutke je zurio u bandite, prelazeći pogledom od jednog do drugog.

– Pored vagona kompanije, u vozu će biti i nekoliko putničkih vagona – primetio je.

– Pa šta? – upita Birč začuđeno.

– Ali... putnici, čoveče. Žene, deca, stari... Ako upotrebimo dinamit, taj voz će biti klanica.

Moz slegnu ramenima kao da ne shvata problem, dok Birč upitno pogleda u Kakrila.

– On je suviše mek – konstatovao je mirno.

Majk Kakril se osmehnu.

– Elfego je u redu, momci. Samo mu treba malo vremena da se navikne na naš način razmišljanja. Osim toga, đavolski je dobar na revolveru – dodao je i okrenuo se prema svom ortaku.

– Da li si zaboravio na plen, amigo? – upitao je tiho.

– Naravno da nisam. Ali dinamit...

Moz pride vratima kolibe i širom ih otvori.

– Niko te ne zadržava, mister.

Elfego je pocrveneo, a onda stisnuo usne i seo za sto. Moz je klimnuo glavom i pošao rukom da zatvori vrata, ali je odjednom zastao i tiho opsovao. Levom rukom se mašio za revolver, a već sledećeg trenutka Birč se sa oružjem stvorio pored njega.

– Šta nije u redu?

– Neki konjanik se upravo pojavio iza one velike stene u blizini ulaza u kanjon.

Kakril i Elfego priskočiše prozorima.

– Samo jedan čovek? – zapita Birč resko.

– Samo jedan – potvrdio je Moz odlučno.

– Neko vas je pratio – dobacio je Elfego.

– Vraga... Tako nešto nije moguće... – progundao je Birč. – Ma ko da je taj, siguran sam da nas nije pratio. To vam garantujem, ljudi. Nego... jesu li ono tamo zadnja vrata?

– Jesu – potvrdi Kakril prilično iznenađen. – Ali, ako je u pitanju samo jedan čovek, a nas je ovde četvorica, onda...

– Može biti da je on sam – prekinuo ga je Birč – ali može biti i to da se potera nalazi na puškomet. A kako je u pitanju velika suma novca, mislim da bi bilo najbolje da isparimo i ostavimo ga da ovde vrti palčeve. Sem toga, treba da nabavimo dinamit, a mesto na kome to možemo učiniti nalazi se prilično daleko odavde. Zato bi bilo bolje da se izgubimo kroz zadnja vrata, Kakrile. Ako se „čova” pojavi ili nas napadne, brzo

ćemo ga prikucati, no više bih voleo da ne gubimo vreme i nestanemo. Jesmo li se složili?

Rekavši to, pogledao je značajno Elfega koji je i nehotice klimnuo glavom, a zatim bacio pogled prema stenama gde se nalazio misteriozni konjanik. Imao je nejasan predosećaj u vezi toga, jer ako je neko mogao da ih nađe u ovom zabačenom delu planine, to je mogao biti samo Dok Holidej...

– Ideš li s nama? – upitao je Kakril nervozno.

Klimnuo je glavom, udaljio se od prozora i pošao za banditima iz kolibe koja se lako mogla pretvoriti u mišolovku.

S druge strane, Holidej je pretpostavljao da ga je primetio razbojnik koji se iznenada pojavio na vratima kolibe. To je potvrđivao način na koji je čovek odskočio unazad i zatvorio vrata pred sobom, mada je Dok brzo uspeo da zamakne iza stene i uspešno se sakrije. Kada je nešto kasnije izvirio, zapazio je na prozorima neko kretanje koje je potvrđivalo da su iz kolibe motrili u njegovom pravcu.

Ali i pored toga, odande nije preduzeta nikakva akcija i Holidej se u čudu pitao šta banditi nameravaju... Nije bilo druge, morao je to sam da vidi.

Ostavio je Miga vezanog za žbunje nešto niže, a on se hitro uspeo na stene i istog trenutka opsovao. Jer, miševi su upravo bežali na zadnji izlaz. Četvoricu konjanika upravo je ugledao iza kolibe, što je značilo samo jedno – veoma im se žurilo.

Prineo je pušku ramenu i istog trenutka prepoznao Kakrila i Elfega. I ostala dvojica su mu se učinila poznatim, ali sada nije imao vremena da raz-

mišlja o tome. Brzo je pripucao i odmah zatim izustio kletvu pošto je video da kuršumi podbacuju. Zato je digao cev puške nešto više i ispalio još dva hica. Video je da je Kakrilov vranac poskočio u jednu stranu pretpostavljajući da je oprljio životinju po sapima.

Ānanišanio je još jedanput, ali je četvorka tog trenutka nestala u kanjonu. Nešto kasnije je ugledao njihove siluete kako zamiču u gusto zelenilo šume. Brzo je požurio dole, skočio Migu na leđa i poterao ga niz klanac, ka izlazu. Pritiskom kolena određivao je pravac dok je u trku punio magacin puške. Izašavši na kraj kanjona, usporio je i krenuo u stranu.

Ispostavilo je da je bilo dobro što je tako učinio, jer ga je jedan od bandita čekao u zasedi. Ali, kako je na izlazu iz klanca skrenuo suviše naglo, životinja je na mekanom pesku izgubila oslonac. Oliznuvši se, Mig je pao na tlo, ali je Dok uspeo da skoči iz sedla, spretno se dočeka pri padu na zemlju i potrči. Nekoliko metara dalje prućio se po tlu i pripucao ispaljujući hitac za hicem. No, bandit je već odjurio i izgubio se sa vidika.

Sada je i on ustao, vratio se do Miga i pažljivo ga lupnuo po sapima očekujući da se smiri. Posle nekoliko minuta oprezno se popeo u sedlo i nastavio gonjenje. Ali, šuma je bila toliko gusta da je morao sasvim da uspori kako bi uspeo da se provuče između gustog drveća i visokog šiblja. U jednom trenutku učinilo mu se da čuje lomljenje grana pred sobom, ali posle toga je zavládala tišina. Uporno je nastavio tragom begunaca.

Iako je bio maksimalno oprezan i svakog trenutka očekivao da naiđi na zasedu, tako nešto se nije dogodilo. To ga je donekle zabrinulo. Pitao se zašto na ovako povoljnom terenu banditi nisu postavili zasedu i pokušali da ga srede... Bio je sam protiv četvorice, a povrh svega nije poznavao teren koji je njima, očigledno, bio dobro poznat. Pa ipak, nastavili su da beže tako da je oko podneva morao sam sebi da prizna da su mu umakli.

Nije znao gde se tog trenutka nalazi, niti kuda su oni otišli.

Po svemu sudeći, zasedu nisu postavili, jer su bili potpuno ubeđeni da će mu umaći bez problema. Iako su sve prednosti bile na njihovoj strani, nisu pokušali da se obračunaju sa njim, što je govorilo da im je umu bilo nešto mnogo važnije.

Onda se setio Morganovih reči i odjednom mu je sinulo – pa ona dva konjanika bila su zloglasna braća Džekson! Izgleda da su Kakril i Elfego ipak udružili snage sa tom krvavom bandom zločinaca.

Pri pomisli na to, Dok ljutito stisnu vilice. Izgleda da je Elfego padao sve niže i to vrlo brzo. Već i sama činjenica što je krenuo stranputicom bila je dovoljno zlo. Ali, udružiti se sa dželatima kao što su bili braća Džekson...

To ga je još više učvrstilo u uverenju da banditi u planu imaju nešto izuzetno važno pošto su sve drugo ostavljali po strani. Nisu čak ni pokušali da saznaju ko je on, a kamoli da se obračunaju...

Pa, dobro... ovako ili onako, bilo mu je sasvim svejedno. Hteo je da ih prati i vidi o čemu se radi... Ako je to značilo

da će se sukobiti sa Džeksonovim čoporom vukova, nije imao ništa protiv.

* * *

Duboko u planinskom masivu Gold Hil, na mestu prelaza preko bistre planinske rečice, nalazila se brvnara sa drvenim tremom koju su svi zvali „Lojdova krčma“.

Četvorica jahača tu su se zaustavila i Birč Džekson ponosno dobaci – To su napravili moji ljudi. Na ovo skrovi-to mesto smo se prvi put sklonili posle napada na jedno krdo stoke. Sve je bilo u redu, ali su momci malo preterali sa nestašlucima, ha, ha, ha! Ali, posle smo sve popravili i od tada se ova brvnara ne menja. Isto kao i Lojd koji...

Elfego se nervozno nakašlja.

– Dobro, šta mi uopšte ovde radimo? Kako mi se čini, dogovor je bio da nabavimo nešto dinamita i bacimo se na planiranje.

– Birč i Moz znaju šta rade, Elfego – odbrusio je Kakril sa prizvikom poštovanja u glasu. – Mi za sada samo idemo sa njima. Pošto je ovo njihova teritorija, prirodno je da oni vode stvar.

Elfego nije rekao ništa osetivši na sebi ispitivački pogled Birča Džeksona. Znao je da ne treba da „zakuvava stvar“, ali prilično teško se uzdržavao.

Lojd je bio suvonjav čovek pedesetih godina, uredno obučen, duguljastog uzanog lica i neobičnih brkova. Iskreno je pozdravio braću Džekson i klimanjem glave pozdravio njihove saputnike.

– Dobro došli – rekao je mirno. – Baš danas imam posebno jelo na meniju i drago mi je što ćete da ga probate.

Elfego je bio iznenađen kada ih je Lojd uveo u posebnu prostoriju kojim

je dominirao dugački hrastov sto i iste takve, pomalo grubo izdeljane klupe. Malo su pričali, jer je ručak bio obilan, a jela zaista izvanredno spremljena. Tek posle kafe Lojd im se pridružio i pošto mu je Elfego pohvalio jelo, zadovoljno klimnuo glavom.

– Jeste li svratili samo da ručate ili nameravate malo da ostanete? – upitao je okrećući se prema Birču.

Ovaj slegnu ramenima.

– Videćemo. Možda ćemo ostati i preko noći...

Lojd klimnu glavom.

– U redu, napraviću ukupan račun, pa mi možete platiti sve odjednom. Nego... ima li još nešto što bih mogao da učinim za vas, momci? Mogao bih da pošaljem malog Indijanca da ode niz reku i dovede nekoliko devojaka...? Ako biste hteli...

– Možda kasnije. Hteli smo nešto da porazgovaramo, Lojd.

Ovaj se osmehnu otkrivši niz žutih zuba.

– Vi samo recite, a ja ću vam nabaviti sve što želite... ako mogu.

– Treba nam tri kutije dinamita – sapšti Birč kratko i istog trenutka sa krčmarevog lica nestade osmeh.

– To je već malo teže, Birč. Pre izvesnog vremena desila se provala u obližnjem rudniku odakle je ukradena prilična količina dinamita. To je imalo gadne posledice za sve nas i sručilo nam se na glavu kao zimska lavina. Zato, ako se makar i jedan štap dinamita pojavi u okolini, mnogi ljudi će imati grдне nepravilike. Federalni šerifi već sumnjaju da sam umešan.

– Fedaralci? – ponovio je Kakril iznenađeno. – Otkuda da se oni umešaju?

– Rudnik isporučuje zlato za državnu kovnicu – odvрати Lojd. – Neka budala je nameravala da dinamitom provali trezor u kome se zlato čuva. Jeste se dočepao dinamita, ali nije mogao ni da priđe trezoru.

– Baš dobro. Mi ćemo ga preuzeti od tebe – rekao je Birč.

Lojd odmahnu glavom.

– Nemam veze s tim, Birč. Ovoga puta zaista nemam veze.

Džekson se zlokobno osmehivao.

– Hajde, Lojd, znamo da su tvoji prsti umešani u sve što se u ovom kraju događa. Svi ti veruju i ostavljaju ti plen... uključujući i ukradeni eksploziv. Jer, tebi se može verovati, Lojd...

I pre nego što je čovek uspeo bilo šta da kaže, Birč je munjevito ustao i u skoku se našao pored krčmara. Već u sledećem trenutku u njegovim rukama se našao nož, a onda se začuo strahovit urlik...

Elfego Baset je podigao glavu i video kako Lojdovo uvo leži na njegovom križu dok iz rane lipti krv. Instinktivno je skočio, a ruka mu je krenula ka revolveru.

– Ne mešaj se, Elfego! – opomenuo ga je Kakril oštro. – Ovo nije naš problem.

U poslednjem trenutku Baset je uspeo da se obuzda, osećajući na sebi ledeni pogled Moza Džeksona.

– Dakle, Lojd... – nastavio je Birč Džekson kao da se ništa nije dogodilo.

– Hoćeš li mi reći nešto o dinamitu?

– Ja... zaista...

Poslednje što je Elfego Baset video pre nego što je šmugnuo napolje bio je Birčev nož koji se približavao Lojdovom oku. Kada se našao na vazduhu, začuo

je neljudski krik koji mu je prodirao do kostiju. Sa jezom se stresao i zaključivši da mu je dosta braće Džekson, uzjahao konja i krenuo prema reci.

Dođavola sa velikim novcem, dođavola sa Kakrilom koji se udružio sa takvim huljama i bezdušnicima! Neka oni slobodno podele zlato iz voza... Ne, on zaista nije želeo ni deo toga. Nije mogao da podnese ubijanja i nepotrebnu surovost. To, jednostavno, nije bio njegov način...

Tek što je stigao do reke, začuo je dva pucnja iz krčme. Ipak, nije se osvrnuo. Naterao je konja u plićak i prešao jedan deo... Onda je čuo kako ga Kakril doziva.

– Hej, gde si pošao, dođavola?

Ne zaustavljajući konja, Elfego se okrenuo u sedlu i kratko odmahnuo rukom.

– Ne računaj na mene, amigo. Adios!

– Dođavola, adios! – odbrusio je Kakril, brzo izvukao revolver i pripucao.

Kuršumi su prozviždali pored Elfegovog lica. On se sagnuo, ljutito opsovao i podbo konja mamuzama. Životinja je poskočila, ali je kliznula niz obalu u dublju vodu gde ih je zahvatila brza matica. I mada je Elfego pokušao sve da se vrate i dočepaju tla, to im nije uspeo. Zato je ispalio dva hica na Kakrila koji je trčao obalom, a odmah za tim pridružila su mu se i braća Džekson.

– Nećeš pobeći od nas, kučkin sine!

– ljutito je povikao Birč i primeo pušku ramenu. Začuo se pucanj i Elfego je osetio vruć i bolan ubod u rebrima. Drugi hitac pogodio je životinju i ona se prevrnula... Instinktivno vrativši revolver u futrolu, Elfego se nekako iščupao iz sedla i zaronio. Matica ga je snažno

povukla, a voda se obojila u crveno. Čuli su se pucnji sa obale, a svuda oko njega prskali su mali gejziri vode od kuršuma.

Udahnuo je vazduh i pomislio da je dobro što već pada mrak. To mu je davalo neku šansu.

* * *

Dok jednostavno nije želeo sada da odustane.

Bio je gladan, umoran i celo telo ga je bolelo od napornog jahanja. Ali nije mogao da stane. Nameravao je da po svaku cenu nađe trag bandita. Zahvaljujući svom dugom boravku kod Apača, bio je odličan tragač i znao je da će se napor isplatiti, a on pre ili posle uspeti. Jedina stvar koja ga je brinula bilo je vreme.

Jer, ako su banditi planirali nešto krupno, bilo je jasno da će to morati da izvedu brzo. Zato je veoma žurio, nadajući se da će naći njihov trag i uspeti da ih otkrije na vreme.

U rano jutro, dosta pre izlaska sunca, pojeo je hladan doručak i dopustio konju da se najede trave i napije vode. Napunio je do vrha čaturicu i poveo Miga obalom reke, neprestano iščekujući da ugleda neki trag. Isto tako je bacao pogled i na drugu obalu tražeći nešto neobično, neočekivano, nešto što bi mu pokazalo da su prošli baš tuda.

Nekoliko puta se ponadao da su u pitanju pravi tragovi, a onda razočarano zaključivao da je u pitanju lažna uzbuha.

A onda se ipak dogodilo.

Iznenadeno je zastao ugledavši kako sredinom rečice pliva nešto blatnjavo, i... prilično nedefinisano. Već je hteo da

produži, ali ga je instinkt naterao da zagazi u vodu i štapom privuče neobičan predmet. Bilo je dobro što je to učinio, jer je nekoliko trenutaka kasnije u ruci držao isprljan i deformisan Elfegov šešir koji je bio izrešetan mecima.

Poterao je Miga brže kroz plićak i pošto je obišao prvu rečnu krivinu, našao je Elfegovog mrtvog konja zaglavljenog ispod jednog debla koje je gotovo celom dužinom preprečilo reku. Konj je bio pogođen sa tri metka...

Dok nabra obrve i glasno uzdahnu. Činilo se da je Elfego došao u sukob sa Džeksonovima ili Kakrilom, a možda i sa svom trojicom...

– Holideje! Za ime božije, pomози mi! – začuo je poznati glas iza sebe. Brzo se okrenuo u sedlu i zamalo što nije pao u vodu.

Zbunjeno se osvrtao oko sebe, ali nije video nikoga. Računao je da poziv dolazi iz žbunja na obali, ali tamo se ništa nije micalo. Onda... onda je ugledao jednu blatnjavu šaku praćenu celom rukom i blatnjavim, iscepanim rukavom košulje. Konačno se između dva grma pojavio Elfego, kose zamazane blatom, krvave i mokre košulje slepljene uz telo i posivelog, izmučenog lica. Kašljao je i povraćao blatnu vodu, a Holidej je opazio da ima veliku ogrebotinu na obrazu.

Poterao konja napred i dohvatio Elfegovu pruženu ruku.

– Penji se iza mene – rekao je. – Hajde, pomoći ću ti – dodao je uspevši da ga izvuče sa dosta napora.

– Gde su oni? – zapitao je.

Elfego se strahovito zakašlja.

– Uzvodno... Mislim... Odustali su... od traganja za mnom. Braća Džekson... Bežimo odavde, Dok.

Rekavši to, još jednom se zakašljao i klonuo na Holidejeva leđa.

– Elfego? Elfego, da li si dobro?

Ovaj se samo malo pomerio i nešto promrmljao. Dok ga je uhvatio za ruke i čvrsto ih stisnuo.

– Koliko daleko je izlaz iz doline? – zapitao je.

Elfego nije odgovorio i Holidej je pomislio da je izgubio svest. U ovoj situaciji je mogao da učini samo jedno – da nastavi da jaše nizvodno u nadi da će izaći iz planinskog područja.

Nešto dalje, u reku se ulivao potok, širok i veoma dubok. Sada je Doku već bilo mnogo lakše. Mogao je da se orijentiše, pa je požurio koliko god je to bilo moguće. Krenuo je uz potok, obišao veliki odron kamenja i posle izvesnog vremena izbio na brdski prevoj odakle je ugledao poznatu grupu zgrada. Sa olakšanjem je odahnu. Ranč „Beli Raj” izgledao je isto kao i kada ga je nedavno napustio.

Sjahavši sa konja, vezao je Elfega za sedlo i poveo Miga prema malom mormonskom naselju.

Na ranču su ga pozdravili kao starog znanca i odmah skinuli Elfega sa konja.

– Vaš prijatelj je loše i vidi se da ne može da nastavi put – rekao mu je Džozef Smit. – Slobodno ga ostavite kod nas. Alison će ga negovati i pomoći koliko god se može.

Devojka odmah klimnu glavom.

– On je loše i izgubio je mnogo krvi. Kuršum mu je još u telu i moraćemo se za to pobrinuti što pre.

Holidej ih je posmatrao sa mešavinom čuđenja i divljenja. Došao im je u kuću kao da je pao sa neba i doveo ranjenog čoveka koji ih je pre toga opljačkao... A oni? Bez reči su ga primili, spremni da učine sve kako bi mu spasli život. Bilo je očigledno da im je hrišćanska dužnost bila na prvom mestu, bez obzira o kakvim ljudima se radilo.

Elfego iznenada otvori oči i Dok mu žurno priđe.

– Ti si u dobrim rukama, amigo. Nalaziš se na ranču „Beli Raj”, a ovi ljudi će te paziti i negovati. Ja se vraćam nazad da pokušam da nađem Kakrila i braću Džekson. Možeš li mi reći gde treba da ih potražim?

Elfego klimnu glavom.

– Oni... oni će – procedio je drhtavim glasom – srušiće dinomitom voz... onaj iz Livajstona. Hoće... žele da opljačkaju poštanski vagon... Kakril zna sve... Svejedno im je što će mnogi nevini stradati...

Holidej promrmlja kletvu, a mormoni zapanjeno ustuknuše.

– Gde će to izvesti? – upita Dok brzo.

– Negde na pruzi u blizini... Smitfilda. Znaš to mesto?

Dok nabra obrve i klimnu glavom.

– To je vrh brdskog prevoja, sa padinama obraslim šumom.

– Tako je... – potvrdi Elfego. – Džeksonovi nameravaju da... hoće da dignu voz u vazduh, a kompozicija da se skotrlja niz padinu. Misle... računaju da će se tako poštanski vagon razbiti.

– Bože blagi... – kazala je Alison prebledevši. – Zar takvi ljudi postoje?

– Da, nažalost – odvrati Holidej smrknuto. – Ali, verujte da ću se postarati da ih uklonim.

Pred vratima zgrade, Dok je stisnuo ruku Džozefu i vinuo se u sedlo.

Sada mu se strašno žurilo.

Naime, nadao se da još uvek može spasti živote onih koji se budu nalazili u vozu iz Livajstona.

* * *

Voz se s naporom vukao uzbrdo, očigledno usporavan težinom masivnog blindiranog poštanskog vagona. Iz zagaravljenog dimnjaka kuljali su oblaci crnog dima prošarani varnicama, a veliki točkovi lokomotive povremeno su proklizavali po šinama dok je voz snažno brektao penjući se uz brdo.

Zeleni poštanski vagon razlikovao se od prljavocrvenih putničkih vagona kroz čije prozore su provirivale glave putnika. Na prvi pogled je izgledalo da se radi o normalnim putničkim vagonima sa običnim putnicima, ali, ako bi neko bolje zagledao, zapazio bi da među onima koji su putovali nema žena i dece koja bi se uvek vrtela, gledala kroz prozor očekujući da vide Indijance kojih, naravno, nigde nije bilo.

Daleko napred, u zaklonu iza stena i žbunja, pomerila se senka i nešto je kratko blesnulo. Sedeći pored prozora, Dok Holidej je primetio blesak i odmah povukao kočnicu, kao što je i bilo dogovoreno sa mašinovođom. Onda je i on učinio to isto, tako da se kompozicija škripeći zaustavila, dosta udaljena od stena i gustog žbunja.

Nekoliko sekundi kasnije, Dok je zajedno sa poterom istrčao na zadnja vrata. U isto vreme brzo je spuštена

stranica jednog teretnog vagona da bi poslužila kao rampa niz koju su sišli osedlani i već pripremljeni konji.

Holidej i dva rendžera potrčali su ka stenama pucajući iz revolvera. Jedan bandit je istrčao iz žbunja, kriknuo i zamlatarao rukama, skotrljavši se niz padinu prema šumi.

Holidej se podigao i nešto niže ugledao konjanike koji su žurno jahali uzbrdo, verovatno želeći da vide otkuda pucnjava kada su oni očekivali eksploziju. No, on sada nije imao vremena za njih, jer je nešto bilo mnogo važnije. U stvari, najbrže što je mogao, jurnuo je ka vijugavom tragu dima koji je gmizao ispod lišća, pravo ka nasipu, odnosno prema pruzi i šinama.

Vreme je zaista letelo. Ugledao je tamne metalne šine i crvenu nit fitilja koja je prolazila ispod njih. Potrčao je da prekine varnicu koja se brzo približavala kraju, ali je shvatio da neće stići na vreme. Zato je očajnički počeo da kopa po nasipu, ne obazirući se na povrede prstiju izazvane oštrim kamenjem. Zavukao je ruku u plitko iskopanu rupu i napipao gomilu štapova dinamita. Svom snagom je sve povukao prema sebi i svežanj dinamita mu se našao u rukama.

Pre nego što je izgubio ravnotežu i pao, hitnuo je svežanj što je dalje mogao niz padinu, tačno prema mestu odakle su dolazili banditi.

– Lezite! – povikao je iz sveg glasa i grupa rendžera je plegala duž brdskog prevoja.

Banditi su pokušali da pobegnu pred svežnjem dinamita koji je jednom odskočio od zemlje, a zatim strahovito eksplodirao. Prvo se video strašan ble-

sak, a onda dim posle koga se začuo tresak od koga je zemlja „dobro” zadrhtala. Zatim lomljenje, odnosno kiša komada kamenja, zemlje i drveta svuda unaokolo...

I Holideja je snažna eksplozija odbacila na leđa, tako da je morao da zagnjuri lice u travu. Kada je konačno podigao glavu i pogledao kroz koprenu prašine i dima, ugledao je tela bandita razbacana svuda po šumi. Čitava stabla bila su oborena, neka samo polomljena. Glava Birča Džeksona bila je odbačena u rašlju jednog nakrivljenog drveta, a delovi tela razbacani svuda po šumi.

Taman kada se pribrao i hitro skočio u sedlo, začuo se pucanj. Kuršum mu je prozviždao pored lica i on se pognu. Odmah je reagovao i iz okreta opalio na Moza Džeksona koji je već imao strašnu ranu na licu i polomljenu ruku. Bio je precizan kao i uvek i bandita pogodio tačno u grudi. Tada je zloglasni Moz bez reči pao sa konja i njegovo telo tupo je udarilo o tvrdu zemlju.

Prošavši pored njega, Dok se sagnuo da bi izbegao jednu nisku granu i to mu je spaslo život. Već sledećeg trenutka neki konjanik je u trku naleteo na njegovog Miga koji se uplašeno propeo, a onda nekako čudno iskrivio. Vadeći noge iz uzengija kako bi se bolje dočekaao pri padu, Holidej je prepoznao lice Majka Kakrila i u magnovenju opalio iz neposredne blizine.

Udar metka izbacio je jahača iz sedla. Bio je mrtav i pre nego što je pao na zemlju.

Kada se malo kasnije dobro obazreo oko sebe, Dok je shvatio da je Džeksonova banda „vukova” zbrisana. Naime, ni jedan bandit više nije bio živ. Četvo-

rica iz potere bila su ranjena, a trojica su dobila manje ogrebotine.

Brišući oznojano čelo, Teri Morgan žurno priđe Doku.

– Bogami Holideje, ovo je bio posao. Sve smo ih zbrisali... ali, ne bi bilo tako bez vas i dinamita.

Holidej klimnu glavom i osvrte se oko sebe.

– Tako je dinamit bar imao ispravnu namenu! Jeste li zadovoljni?

Morgan razvuče lice u širok osmeh.

– Više nego zadovoljan. Čak toliko da ću za tog vašeg Elfega zatražiti oprostaj zbog toga što nas je upozorio šta se sprema. Šta kažete na to?

– Dobro ste to smislili – odvrati Holidej okrećući se prema Migu koji je još uvek drhtao od šoka. – U stvari, želeo bih da prvi saopštim Elfegu kako se opet nalazi sa ove strane zakona. Drago mi je što se „zabludela ovca” ponovo vratila na pravi put. Zato idem! Videćemo se uskoro, mister Morgane! – dobio je, mahnuo rukom i poveo konja niz padinu.

* * *

Izgleda da će na kraju sve ispasti dobro, razmišljao je Holidej jašući ka ranču „Beli Raj”. Fuller će dobiti svoj posao, kompanija „Vels Fargo” će odustatiti od tužbe protiv Elfega Basete i on će ponovo biti slobodan čovek. Zločinci poput Kakrila i ljudi iz Džeksonove bande su pravedno kažnjeni i stvar će se okončati na najbolji mogući nači.

Razmišljajući tako o svemu, a najviše o svom nekadašnjem prijatelju Elfegu Basetu, Holidej je stigao na ranč.

– Halo! – doviknuo je vezujući Miga za ogradu korala. – Dobar dan!

No, niko mu nije odgovorio. Osvrnuo se po dvorištu i zaklonivši rukom oči od sunca, pogledao po obližnjim njivama. Nigde nije bilo nikoga i to ga je odmah zabrinulo. Tek kada je bolje pogledao po dvorištu, video je da su vrata kuće otvorena.

Držeći kolt u ruci prišao je vratima i odgurnuo ih. Čim je kročio u predvorje ugledao je telo Alison Smit na drugom kraju. Prošla ga je hladna jeza, ali je brzo pritrčao devojci i sa olakšanjem ustanovio da je živa. Bila je ošamućena i na glavi imala veliku čvorugu.

Podigao je glavu i viknuo.

– Elfego? Jesi li tu?

Nije bilo nikakvog odgovora. Ustao je i skrenuo pogled prema mormonskom oltaru. Za trenutak je ustuknuo, jer zlatnog krsta i svećnjaka nije bilo.

Osetio je grč i mučninu u želucu i potrčao prema Elfegovoj sobi. Sve je bilo prazno i pusto, i on ljutito opsova. Onda je pomislio na devojku, požurio u kuhinju gde je pokvasio jednu čistu maramu i stavio joj oblog na glavu.

Alison je tiho zastenjala i otvorila oči. No, u tom trenutku nečija senka se pojavila na vratima. Dok se okrete i ugleda Džozefa Smita.

– Šta se ovde dešava? – zapitao je, iako je već znao odgovor.

Džozef nemoćno raširi ruke.

– Vaš prijatelj je podlegao sjaju zlata i odneo naše relikvije. Zaboravio je da je time izgubio zlato u svom srcu. Učinio je greh, ali i pogrešku.

Dok gnevno ustade. Bio je ljut na Elfega, ali i na samog sebe. Proklinjao je svoju lakovernost kojom je ove ljude doveo u opasnost. Sevajući očima, obratio se Džozefu.

– Dajte mi jednog odmornog konja, molim vas... Uhvatiću ga živog ili mrtvog...

Visoki čovek sa crnim šeširom odmahnu rukom.

– Ne, nemojte to činiti. Morali biste dići ruku na svoga prijatelja. Njegova pohlepa biće kažnjena kada-tad, to je sigurno. Neko će je već kazniti i to onda kada se bude najmanje nadao.

Holidej je duboko uzdahnuo i prišavši vratima, pogledao prema lancu planina koje su tonule u izmaglicu. Tamo negde, jahao je Elfego Baset koji je postao prestupnik i bandit. Jahao je ne znajući da je prokockao svoju poslednju šansu, šansu da bude čovek.

Džozef je bio u pravu. Neko će ga za to već kazniti.

KRAJ

*Prećni
novogodišnji i
božićni praznici*

SVAKOG MESECA

KOMPLET: 40 SVESKI

MARKETPRINT

POTRAŽITE NAŠA REDOVNA IZDANJA

informacije na telefon:
021 443 400

ISSN 0353-0000

